

309358

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

సంపుటము. ౫

జెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 29 వ తేదీ సోమవారము

కాళియుక్తి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 24

సంచిక ౨౪

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అయ్య:కాంత మార్గము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ పరమార్థిక లతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మార్గములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలవు. ప్రపంచమున నుభయంబంధమైన సెగ రోగములచే యెందరు భాగ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేశతాను ప్రసాదము. దీనిని సేవించిన రక్షమవును. ప్రస్తుతి నిచ్చి నరమాలకు పలుత్యమును కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, ఆంద్రులు వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, (ద్రాక్షముగల సెట్టు 2-కి 3-8-0
24 దినములు సేవించుల సెట్టు 1-కి 1-12-0
1 సెట్టుకు పోస్తేజి 0.4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి ఇకం. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. కేంజేకపేట్రి పీథి, సాహుకారుపేట, మదరాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.
హృదయపు నొప్పుల కాట
దోలును. వాయువు
బట్ట బోగొట్టును.
నువ్వుపనగలిగి యందును
ప్రత్యేయంబు నొందదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు
తయారుచేయబడు బుంచినందు.

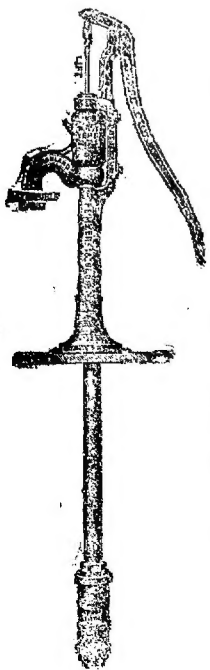
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 102, కేంజేకపేట్రి, బొంబే.
6, కేంజేకపేట్రి పీథి, మదరాసు

Myers Hand Pump

537

మయర్స్ హాండు పంపు

గంజాముల్లా మేర్సాదా సంస్థానపు ఇంజనీరు జె. బి. టుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు సంతృప్తిని పంపు (50 అడుగులలోపు) కడు సంతృప్తికరముగ నున్నది." ఇంటినుందును, లోటయందును, నీటి కష్టములను బాపుకొనుటకు మయర్స్ హాండు పంపు ను వాడుకొనుడు. దీని నతి సులభముగ అచర్యులెను. ప్రయాసము లేక పనిచేయవచ్చును. 150 అడుగుల లోతువఱకు ఎంత లోతునకైనను ఉపయోగింపవచ్చును. వివరములకొరకు నేడే ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.

K. B. JOSHI & Co,
321, Hornby Road Fort,
BOMBAY.

ప్రహృత్తి భాగవతుల రామమూర్తికాస్తుతి వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్ర నామ నిర్వచనము.

ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోకములును, శ్రీకంకర భగవత్పాదముల వారిచే రచింపబడిన భావ్యము, దానికిఁ జేరు తెల్లముగు తెఱగ గ్రంథము, బూజుకు బనికి వచ్చునట్లు తుదకు చతుర్థ్యంతనామములును గలవు. అర్చకులకు పూజ చేయఁగోలువారి కి ముఖ్యము గ్రంథము ఆత్మ్యత్వము లగు కాగితములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0

2. విక్రమార్క-చరిత్రము.

ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా సలతులును, తెలుగున రచింపబడి దొరతనమువారిచే రాత్యపు స్తకముగ నుగిరింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0-12-0

3. మారికారికాతేష సర్వస్వము.

ఇది శిష్ట కృష్ణ మూర్తికాస్తుతి వారు రచించిన మారికారికలచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాచీనవ్యాకరణమున కిది మూలమున చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0-4-0

వారకులకు:—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1148) కళాకాలాంగ్లోపాధ్యాయులు, విజయనగరము

సెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు

గానాజోన్

మూత్రవ్యారములకుండా ప్రవించు యెట్టి కఠినవ్యాధి యైనను ఒకవారములోపల నుట, నొప్పి, క్రమము మొదలగు వానిని మిగుల సమృద్ధముగా ఇది కుదుర్చును. అనేక ప్రాసక్తేష్ట మైయుంటిన్ని హాసచేయుటకుంటి మందులచే తయారుచేయబడినది. ఇది తక్షణమే గుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి సంబంధించిన పురుగులను అడుగంటి వాతము చేసి రాను రాను వ్యాధిని పూర్తిగా మాన్పును. మఱియు వ్యాధిని మరల వ్యాపించునంద చేసి దేహమునకు బలమును ముఖము నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడియాచిన దానిగుణము మీకే తెలియును. విశేషము వ్రాయవలసరము లేదు.

బుడ్డి 1-కి పోస్తేజి సహా రు. 2-12-0.

1157 ఆర్థద యిచ్చునప్పుడు జాబులు జేరుకు లేక వికేదముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept. A.D)
P. O. Mount Road, Chintadripet, MADRAS

జీవితములు, నవలలు

1 గోపాలకృష్ణగోఖలే	0-8-0	1 మంజుమతి	0-12-0
2 మహాదేవగోవిందరాజుదేవత	0-8-0	2 జగన్నోహిని	0-10-0
3 రామకృష్ణానింబం	0-8-0	3 ఇందిరావతుంధరము	0-10-0
4 నివేదితానంద	0-8-0	4 చంగరాజు	0-14-0
5 విదవజాగ్రిచక్రవర్తి	0-8-0	5 అమృతవల్లి	1-4-0
6 మార్దింజి ప్రభువు	0-8-0	6 కళావతి	0-12-0

వై 2 గ్రంథముల నొకపర్యాయము కొనువారికి తపాలాఖాను మేమే భరించెదము. (982-409)

ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అందుకో, నల్లూరు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో, మరాఠీ రోడ్, మదరాసు. ఇక్కడ తెలుగు ప్రశ్నలకు అన్నియు వ్యాఖ్యమైన తెలుగు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము. దాక్షిణ్యం. అందుట-లక్ష్మీకలి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-887) మేకడకు.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

శ్రీశానవాటిక.

కాలికో 1-0-0, రాపకు 0-14-0

మిథునానురాగము.

వెల 0-12-0.

839

మానేడురు కలాభివర్ధని.

గాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమునకు దుడ్డిచేసి వీర్యమును పాచ్చిం చి బలమును కలిగించి యుష్మకేవలము చేసి చేతి కాలి మంటు బోగొట్టును. మొదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘత్వము, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.

219 అర్ధపామ డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్రి,

ఆతంకనిగ్రహ బొంబాయి, 157, బ్రాడ్యే, మద్రాసు.

ఎం. ఆది అందు కంపెనివారి

ఆంధ్రనవలా ప్రచురములు.

ప్రశంసలైరవము—ఇది మహద్భుత కథనకాలముగల చరితాత్మకమైన నవల. ఇందు పాతకమహాకయము, మొదటి ప్రభువు ఇదిలేని తుదకవఱకు చదువునట్లు గ్రంథమే పూచి వహించును. దీని ఖరీదు 1-0-0

గ్రంథకర్త: ఎ. వి. నరసింహం పంతులుగారు.

M. Adi & Co., Madras.

Publishers & Booksellers.

ఆంధ్రదేశమున ఏజంటుకావలెను

ఆంధ్రదేశమున అక్కడక్కడ గలందు అనేక ముఖ్యపట్టణముల యందు బ్రాంచిస్టోర్సు తెలుచి భాగస్తులనుచేర్చుట, సరకులకు ఆర్డరుతీసి పంపుట, సరకులను విక్రయించుట మున్నగుపనులు చేయవలసియుండును. వీరికి నెలసంబళ్లములు గాని లేక కమిషన్ గాని యివ్వబడును. వైకము సెక్యూరిటీ గా కట్టవలెను. ఇతర నిబంధనలు వ్రాసిన తెలుపబడును.

ది స్వదేశీ ఇండస్ట్రియల్ కంపెని

962

లిమిటెడ్

బ్రాంచి: మధుర.

కలజీవరము.

కుష్మరోగమున కమూల్యముగు మందు. ఇది మిగుల హృద్యకరముగు మందు. పరిపక్వమైన రోజులు రాయుటవలన తెల్లనిచచ్చలు, అట్లుకాక చర్మముపై పరియేనిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీ రోగమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (భాతరగు) మం దిదియే. దీని వెల టెన్సు 1-కి రు. 4-8-0 అంచెకాలి వేతే. (783) Dr. W. N. Dixt. Merchant, Poona Citi.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

కృష్ణాజిల్లా పోలీసు తాలూకా కొవ్వలి గ్రామముందు ఏ. ఎస్. ఎస్. ప్రభుత్వము కట్టించుచున్న ధన్యశ్రీమునకు ఎదురుగా నున్న బాంబులను ఈ 25 తేదీన రాత్రి 8 1/2 గంటల ప్రాంతమునందు బొట్టి త్రవ్వకముచేసి పొందవలసినవిగా గ్రహించి.

గుంటూరుజిల్లా తెనాలి తాలూకా గోనెపూడి గ్రామములో ఆంజనేయ పుస్తక భాండాగారములో 28 తేదీ నెలనాడ కమ్మపాస్త్రా ముపరవైజు కొమ్మ పున్నయ్య నాదరీ గారి అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద 200 సభ్యులతో సభ జరుపబడినది. 24 తేదీన వైవారి యాజమాన్యముక్రింద వైపుర పాతకాల ఒకటి స్థాపించబడినది.

నెల్లూరు తాలూకా పల్లిపాడు గ్రామమునకు 22 తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు గాడిచెట్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారు నుతి కొందరితో విచ్చేసి విద్యుత్ స్వయం సేవకమిటీని ఏర్పాటుచేసి పునరుద్ధరించినది. నుమారు నాలుగు వందలమంది పురుషులు స్త్రీలు వచ్చియుండిరి. ఆంధ్రభాండాగారమును గురించియు పరివాలనపు ఆవశ్యకమును గురించియు గ్రామముల కెల్లరకును స్వప్రముక అక్కసుగుంట్లను ముచ్చటించి.

గుంటూరుజిల్లాలో కేవలము గ్రామపురములు రాములవారి ఆలయము మందర నున్న నుంటుము మీద నొక సభను జరిపిరి. అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిన వడ్డమాడి పూర్ణచంద్రరావుగారు ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చియు, జాతీయవిద్యా పత్యకము గూర్చియు చక్కని మాటలతో ఉపన్యసించి, స్వరాజ్య శిక్షావిధానమును చేర్చుకొని తెనాలి తాలూకాలో పనిచేయుచున్న పి. కుమార్తె రామయ్యగారు వైఆంజనేయగూర్చి ఉపన్యసించిరి. రాత్రిపాతకాల ఏర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది.

15 వ తేదీ సోమవారమున 7 వ తేదీ బుధవారమున శ్రీకర్నూలు జ్యోతిర్లింగమున బాల్య విహారము జరిగినది. శ్రీకర్నూలు మిగుల ప్రాచుర్యమును పొందుచున్నది. శ్రీకర్నూలు కావరమేళ్ళోరీ దేవాలయమునందు ఆంధ్రప్రభుత్వము గావించి, మొదటి సభయందు శ్రీమదేటి సత్యనారాయణ మల్లికార్జునరావు పాతకారి యాధిపత్యముక్రింద, గురుభక్తినిగూర్చి నయ్యక చిన్నకథను ఆరంభించి, 25 సభ్యులతో జరిపిరి. రెండవనాడు ఎలమూరి సూర్యనారాయణ, బి. ఎ. బి. ఎస్. గారి యాధిపత్యముక్రింద సామెత్తించుటను గూర్చి 45 నిమిషములలో 50 సభ్యులతో జరిపిరి.

గోదావరిజిల్లా రాజవోలు తాలూకా మానేపల్లి గామములో లిటరేరియూనియన్ యొక్కంటిట్లు నెలకొనినప్పుడు 22-10-15 తేదీన తాలూకాలో ప్రముఖులగు బోల్లబల్లి నుబ్బు రాయదుగారు చైరమన్లుగా స్థాపించబడినది. ఆ స్కూలులో నడుగుచు ఉపాధ్యాయులు పనిచేయుచున్నారు. చుట్టు పట్లయందు బోధనముగల్గింపజేయుట కొరతతో విద్య సేర్పరుచుచున్నది. స్కూలు మేనేజరుగారు మామిళ్లబల్లి వేంకటరత్నంగారు స్కూలునకు ముఖ్య పోల్ థావారులుగాను నూపరవైజుగారునుండి స్కూలును ఆధిక్యము లోనికి తీసికొనినవచ్చుచున్నారు. స్కూలుయొక్క తృతీయ జన్మ దినోత్సవమునకు 20వ తేదీన మానేపల్లిలో రాజవోలు తాలూకా తహశీల్దార్ గారు ఆగ్రహారమునుగూర్చి ఆధ్యక్షతవహించి జరిగినది.

21 తేదీన గోదావరిజిల్లా పిఠాపురమునకు గల శ్రీవిద్యా నందపుస్తక భాండాగారమునకు కొత్తసముదాయము వారు రెండుగంటలకు సరిపావు కార్యక్రమముక్రింద, నెల్లూరు నాహ్య నింపినను కొన్నియవంతరకారణములచే అట్లు చేయజాలక అదివారమునాడు మాత్రమే శ్రీరాజా కొచ్చేర్లకోట రామచంద్ర వేంకటకృష్ణారావు బి. యె. బహదరు జమీందారు గారి యాధిపత్యమున శ్రీరాజరాజేశ్వరి సుత్రమున జయప్రదముగ జరిపించిరి. సభకు నెండువేదీమి యొక్కడుగ నుండినను సభాధ్యక్షుడు గ్రామమునకు చిట్టచివరైనను సుమారు 1500 మంది ప్రేక్షకులు దయచేసిరి. ఆధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము ప్రకారము పితాభివృద్ధినిగూర్చి దయచేసిన మానేపల్లి రామచంద్రరావుగారు "గ్రంథాలయములు, మతము" గూర్చియు దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు "జాతీయవిద్యను" గూర్చియు కార్యదర్శి శ్రీతీయ వార్షికచక్ర చదివిన వెంటనే రమ్యముగ సుపర్యసించిరి. సభాధ్యక్షుని సాక్షిప్రాధికారమున మైన వెంటనే సుమారు 200 మేళవారమున గ్రామమున పనిచేయుచున్న సంగమేశ్వరరావుగారు పిఠావాయించి సంగమేశ్వరగారు ప్రజావిశేషమున సభ్యుల మహావానందాంభోసభి నొలలాడించిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ

ఆయా, 27-4-18వ తేదీన జరిగిన వార్షిక మహాసభ యందు యీ దిగువ వివరింపబడిన రీతిని సభాధికారులును 'కా' భాసంఘములవారును నియోజింపబడిరి.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు సామి వేంకటాచలముశ్రేష్ఠి. సమాకార్యదర్శులు.

ఆధ్యక్షులు:— 1. బి. రావు బహదరు పిట్టి త్యాగరావు శ్రేష్ఠిగారు.

ఉపాధ్యక్షులు:— 2. గె. రావు బహదరు బయ్యారవరింపేశ్వర శర్మగారు. 3. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారు. 4. రావు బహదరు టి. వరదరాజుల వారు. 5. రావు సామెయి కలవల కణ్ణుల శ్రేష్ఠిగారు.

6. ధర్మకర్త:— దివానుబహదరు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు. 7. రిక్తీన యిద్దరి ధర్మకర్తల నియోజనము ప్రస్తుతము నిలుపబడినది.

సమాకార్యదర్శులు:— 1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు. 2. సామి వేంకటాచలశ్రేష్ఠిగారు.

కోశాధిపతులు:— (9) వారణాసి సూర్యారావుగారు (10) బచ్చిపాపయ్య శ్రేష్ఠిగారు.

విద్యాధి:— గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారు (గ్రంథాలయాధికారి) (12) పండిత వేదము వేంకటాచలశ్రేష్ఠిగారు (అధ్యక్షుడు) (13) కాళ్లకూరి గోపాలరావుపంతులు గారు (కార్యదర్శి) (14) వల్లూ శేషగిరిరావుగారు సభ్యుడు (15) కొట్టి రాఘవయ్యనాయుడుగారు సభ్యుడు (16) పన్నవల లక్ష్మీ నారాయణగారు సభ్యుడు.

వాణిజ్యధి:— (17) రావుబహదరు గోపతి నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు (అధ్యక్షుడు) (18) ఆచంట నుబ్బిరాయుడు నాయుడుగారు (కార్యదర్శి) (19) కాతా సూర్యనారాయణరావు గారు సభ్యుడు. (20) నాళం వేంకటరత్నముగారు సభ్యుడు (21) కూరపాటి నమ్మాళ్ళాదు శ్రేష్ఠిగారు సభ్యుడు.

న్యాయాధి:— (22) డాక్టరు నా. వెంకన్న వేదగారు (అధ్యక్షుడు) (23) డాక్టరు సి. వేంకటేశ్వరశ్రేష్ఠిగారు (కార్యదర్శి) (24) డాక్టరు డి. వి. వెంకటగారు సభ్యుడు (25) అనుమలపెట్టి కన్నయ్యశ్రేష్ఠిగారు (26) కరం రామచంద్రరావుగారు

సాంఘిక సేవా ధి:— 27. టల్లి నాగింసారావు నాయుడుగారు (అధ్యక్షుడు) 28. డాక్టరు కె. ఎస్. శేషగారు (కార్యదర్శి) 29. మాతా సూర్యనారాయణ రావుగారు సభ్యుడు. 30. దురుశేటి అప్పారావు పంతులుగారు సభ్యుడు. 31. డాక్టరు నా. నుబ్బిరాయ్య వేదగారు సభ్యుడు.

లలిత కళాధి:— 32. గాడిచెట్ల వాసంత్యుత్రయ రావుపంతులుగారు (అధ్యక్షుడు) 33. పింజల నుబ్బిరాయ్య శ్రేష్ఠిగారు (కార్యదర్శి) 34. వేంకటాచల శేషగిరిరావు పంతులుగారు (సేవభ్యాధికారి) 35. పి. కు. బాప శర్మగారు 36. టి. ఎస్. గాధాకర్షణ నాయుడుగారు రంగాధికారులు; 37. ఎం. ఆర్. గుప్తగారు 38. వాకాటి పరరాఘవరెడ్డిగారు భూమికా గృహధికారులు 39. మాకల రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారు సభ్యుడు 40. ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు సభ్యుడు.

బ్రహ్మపురవార్తలు.

(మాస్ట్రీయవిలేజునియొద్దనుండి)

జాతీయవిద్యావ్యాపరము.

బరంపుర, ఏప్రిల్ 24:— మాపురవిద్యార్థులు, న్యాయవాదులు జాతీయవిద్యాపాసరదినములలో విమలచేసిన వైకమయొక్క మొత్తము మూడువందల ముప్పదిరూపాయలని కెంతయు సంతోషపడుచున్నది. ఇందుపూరి సరసింపాశ్రేష్ఠి ఇమ్మడిచెట్టి రామకృష్ణయ్యశ్రేష్ఠి, కొరకొండ జగజ్జననీరావు శ్రేష్ఠిగారు మిక్కిలి యుత్సాహముతోదిరిగి, అగ్రవైశ్యప్రముఖులయొద్దను మహాహృదీయమైన ద్రవలయొద్దను తగువిరాళములు ప్రోగుచేసి నందుల కెంతయు మందనీయులు. పురప్రముఖులలో గొండ రీధియ్యమును మదరాసుకు బంపక, యిచ్చుటనే ఒక జాతీయపాతకాలను నెలకొల్పడని గోరుచుండుటచే, పురప్రముఖులందరను సొక బహిరంగసభ గావించి అం దివిషయ

మునుగూర్చి చర్చింపనున్నారు. ఫలితము తెలుసుకునో చూచెదముగాక యని పురజనులు మిక్కిలి ఆతరతతోనున్నారు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము.

ఈ సమాజమువారు స్వగృహనిర్మాణము చేయ నెంచి నేటికి మూడు వర్సలముల క్రిందట పునాదులు వేసినను, ధనము లేమిచే గృహనిర్మాణమును గావించ జాలకున్నారు. జాతీయ విద్యాపాసరదినములలో విమలచేసిన వైకము ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము వారికిచ్చి గృహనిర్మాణమును కర్వలో ముగించుటకు ప్రోత్సాహ పరచెదరుగాక. యని గోరుచున్నారము.

దైర్యశాలి.

మాపుర ముఖ్య ఆరోగ్యరక్షణాధికారియగు స. హెచ్. రంగారావు పంతులుగారు పట్టువస్త్రధారణై భోజనమునకు బోవుటకు స్థిరముగానున్న సమయమున, యెవరో ఒకరు బావిలోపడిరని వారికి తెలిసినంతనే, ఆ బావిలోదేశికి తమప్రాణములనైన సరకుగొనక తటాకన ఆ బావిలోతురికి మునుగుమి జేయచున్న ఆయువకులు మరులుచేబట్టి వైకిదీసి కొని వచ్చిరని తెలుపుట కెంతయు యానందపడుచున్నది.

ద్వితీయ గంజాంమండలవిద్యార్థి మహాసభ.

ఈ సభ రాబోవుమాసమున శ్రీకాకుళములో జరుగ నుండుటచే, మాపురవిద్యార్థుల తంతయు శ్రద్ధవహించి రాబోవు సభవిషయమై ఆత్యంతోత్సాహముతో బనిజేయుచున్నారు.

ఉపన్యాసములు.

విజయనగరమునుండి బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులు ఎమ్. ఏ. గారు, భోగరాజు నారాయణ మూర్తిగారు, విద్యాధిపతులు వారిమిత్రులు కొందరును, కొలదిదినములలో జాతీయవిద్యుత్తునుగూర్చి యుపన్యాసించుటకు రానున్నారని వినుచున్నాము.

దేశభక్త వివేచనచంద్రసార.

దేశభక్త వివేచన చంద్రసార మహాకాయల వారు కొలది దినములలో మాపురమున స్వరాజ్యసమితి పత్రికనుగొన్ని యుపన్యాసముల నీయున్నారు. మా మండలములోని నానాభాగములనుండి ఉపన్యాసములు వినుటకు పెద్దలు విచ్చేయుదురని నమ్ముచుచున్నది.

126 ఆద్యుతనివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలెక్ట్రో బానిక్ వెరల్సు

ఇది బలహీనులకును నీరకులకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువగున, మొదలు దిమ్మగా నుండుట,

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనున, అయాసము, శుక్లనష్టమునొట్టును. విద్యాధిపతు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలుకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. ఆ నేక వేలమంది ఇందులకు బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానివెనుకకు ఒకమాద పరిక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము: ప రి మ థ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము:

ఆటో దిల్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆల్ కహార్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయి వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన. వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే వేసయండినా యీ ఆటోదిల్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము. నెల 1/2 ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.పి. చార్జ్
,, 1 ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు శేమికల్ కర్రెస్పెన్.

నెం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి. దుదాకు యేజంటు:— మెహతా పురషోత్తం మూర్తి, చైవానబారు కోడ్ మదరాసు.

మహానాకావిజయము

అధికార నివేదనము

లండను, ఏప్రిలు 26:—జీబ్రాల్టర్ ఓస్ట్రేండుల మీద సైనికంగా దాడిని గూర్చి వివరములన్నియు దెలుపుచు నధికారులకే పరిపూర్ణ వివేక సంపి. పూనిన పనియంత సాహసమైనదియు, ఎంత కష్టభూయిష్టమైనదియు, తుదకు గలిగిన విజయమువలన సంత విశ్రాంతి యొనగూడినదియు నందు వివరముగ దెలుపబడియెను. అందు వివిధశాకల చరిత్రము ప్రత్యేకించి తెలుపబడియెను. గట్టుకడ్డ యుద్ధ మొనరించిన వారిచర్య పూర్ణముగ వివరింపబడియెను. ఆ సంగతుల తెలిసి కొనుచుండునపుడు ఒడలు జలదరించు చుండును. నావలందు ప్రాధాన్యమువహించినది “విండిక్విత్”. దానికి కట్టుబడియుండిన “బిసు”, “డాపాడియ” పడవలును ఉత్కృష్టసహాయ మొనరించినవి. “విండిక్విత్” నాక గట్టు నకుసరించి పోవుచుండ గట్టు ఇరుదెసల నుండియు దానిమీద శత్రువులు శతఘ్నిత్వమునుగురిపించిరి. నావికులందఱును ముఖ్యములగు “డెస్క్” ల నెక్కియుండిరి. యుద్ధ మారంభింపవలసిన దని యుద్ధపుల నొసగు సరికి రెండుపడవల నాయకులును మరణించిరి. కాని పిమ్మట నావికులు మాత్ర మపరిమితపరాక్రమమును జాపిరి. జర్మను లతిథ్యుంకరముగ తుపాకుల గాల్పుచుండ వారు శత్రువులందు గోడలను ఎక్కసాగిరి. పిమ్మట నాగట్టుమీదనే 15 అడుగుల పొడవున వారు కొంత ప్రదేశము నాక్రమించుకొనిరి. తదనంతరము నావికు లతిథ్యుంకరముగ గట్టుమీద దిగుట లో వారి నేడియు నివారించి నేకుండెను. ఒక నాకయందలి మనుష్యు లందఱును మొదట ముందున నేని అంతఃము చువబడిరి. తరువాత మరియొక నాకయందలి వారందఱును బోయి నిహతులైరి. మూడవనాకవారు మాత్రము గట్టుమీదికి పోయి శత్రువుల తుపాకరి పట్టుకొనగలిగిరి. విండిక్విత్ గట్టునమీద మునకు తేర్చబయల్పించి నపుడు “డాపాడియ” నాకజర్మనుల సొకడుచంకబడినది. చురకు దెబ్బతిగిలెను. ఈలోన “విండిక్విత్” కంటెను ముందుగ గోడనెక్క బ్రహత్పించిన “బిసు” నావికాధ్యక్షుడగు చిట్టలంబడిరి. దానియందలి ఉద్యోగ లిద్దఱు దురదృష్టి గోడను ధేదింపుచున్నాయు నాలోచించుచు నచట గూర్చుండిరి; ఇద్దఱును చంకబడిరి. “బిసు” అధికారి రెండుకాల్పులు కొట్టివేయుచుండెను. దానిమీది “డెస్క్” నాకగుండు ధేదింపుకొనిపోయెను. 40 గురు నావికులందుకులన మరణించిరి. 7-గురుకు దెబ్బలుగలిగెను. మరియొకగుండు ఆనుకట్టిగ నుపయోగించుఅరలోజొచ్చి కలుగు రుఉద్యోగియులను 26 గు నావికులను జంపెను. మొత్తముమీద పరిగునాకయందలి నావికులలో 77 గురు మరణించిరి. 105 గురుకు దెబ్బలుగలిగెను. శత్రువులముట్టడించుటకును, గోడ గూలనేయుటకునుగట్టుమీదికిపోయినవారిమీద జర్మనులు విశేషముగ ఫిరంగుల నుపయోగించుట మాత్రము తప్ప వారి నేధియునకు నిరోధించలేక పోయిరి. ఒడలు గట్టునమీదమునకు పోతగా జర్మనులు పీఠము దెసనుండు గట్టుచివరకు పోయి అచటినుండి తుపాకులనుచయోగింప వారంభించిరి. ఇండ్లగూల్పువారు తమ వెనుక కట్టడమును విజయవంతముగ గూల్పుచు తమపనిని బాగుగ నిర్వహించుకొనుచు పోయిరి. ఈలోన నిరోధకపుటోడు మెల్ల మెల్లన కాలవయొక్క ముఖప్రదేశము జేరుచుండెను. అందు ధేటిను పడవ మొదటబోయెను. శత్రువుల గుండ్లవారులను వర్షపు చినుకులకు లక్ష్యముచేయని కారణమువలన నది నిల్లత్వముతో దూసికొనిపోయెను. దాని యందలి నావికులలో చాలమంది అదిబోనే తీసివేయబడిరి. ఈలోన దురదృష్టవశమున నదియొద్దను వేయబడి నాగులలో జిక్కుకొని శత్రువుల వర్షాన్ని పెంపొందుటకు కాలవయొక్క ముఖప్రదేశమున ఆమూల్యముగు సమాచారమును సాంకేతికముగ తెలిపిన పిమ్మట ఆ నాకాధికారి దాని ముంచివేసెను. ఒక మోటారుపడవ ధేటినునందలి నావికుల గాపాడెను. అందలి మనుష్యులలో మరణించినవారు అయిదుగురును దెబ్బలు తగిలినవారు 5 గురును సమద్రమున గూలిరి. “ఇంటరుఫిడ్” “ఇస్టినియా” పడవలు దానికంటె నెక్కుడు విజయము నొందినవి. అని సమముగ కాలవలో జొచ్చి, పూర్వపు ఏర్పాటుప్రకారము ఒక టి తూర్పు ఒడ్డున ను సరియొక టి పశ్చిమపు ఒడ్డున ను కాచుకొని యుండినను. వారు కాలవనుబోగుగ నిరోధించి ఉద్దేశమును బాగుగ నిర్వహింపగలిగిరి. ఒక మోటారుపడవ వాటిలోనుండు మనుష్యులను తీసికొనినచ్చెను. పురాతనపు జలాంతర్గామి ప్రదలగుట అత్యద్భుతముగ నున్నదని అధికారులు వర్ణించుచున్నారు. అది

గట్టును రెండుభాగములుగ విభజించెను. మధ్య నూరుగుల కంటె నెక్కుడువెడల్పుగల చీలిక ఏర్పడెను. గట్టునకుసరించి సంచరించుచుండిన శత్రువుల యుద్ధనాకను ముంచివేసితిమని ఒక మోటారు పడవలోనివా రనుచున్నారు. అదగ్గరకుండు నా రామాట నిజమనుచున్నారు. “విండిక్విత్” ఉద్యోగులలో కొందఱు ఆయుధశాకను జూచితి మనుచున్నారు. విండిక్విత్ గాచుచుండిన మాడు యుద్ధ నాకలలో నొకటి “నార్మిస్టా” “విండిక్విత్” గట్టునకుసరించి పోవునపుడు పోగలో దారితప్పి పోయి ముంచివేయ బడెను.

మరణించిన నావికులలో కొందఱుండినిమాత్రమే తాము గాపాడిగలిగి యుండుమని జర్మనులు తమ ప్రకటనమున చెప్పినమాట అబద్ధము. వీలనన ఈయుద్ధ నాకలలోనొకటి విశేషముగ ఫిరంగులు కాల్పుచుచున్నవచ్చి కొంచెము హెచ్చుతక్కువుగ నందఱిని సంతోషించెను. యుద్ధము జరుగుచున్నంత నేపును స్లాండ్స్పందలతి మోటుటలును, ముట్టడి తుపాకులును ఎడతెరిపిలేకుండ శత్రుభిగిరిదశముల ముట్టడించుచుండెను.

ఎదురుగాలి

జీబ్రాల్టర్ కడ్డ గాలి మారుటవలన నది జీబ్రాల్టర్ కంటెను మోకట్టుడు అవకార మొనరించినది. మోటారుపడవలు దాగుననే పోగను విస్తరింపజేసి తాము దగ్గరకు వచ్చుచున్న సంగతి శత్రువులకు తెలియకుండ బాగుగ కప్పిపుచ్చినదిగాని గాలి మారినంత నే యంతయు శత్రువులకు గనబడిపోయెను. అంతనిరోధకపడవలు లోనికి బోవుటకు వీలులేకపోయెను. మరి కొంచెము నేపటికి ఆవిమనిగిపోవుటకు సిద్ధముగనుండెను. జీబ్రాల్టర్ ఓస్ట్రేండులకడ్డ శత్రువులకు 120 ఫిరంగులందగా నింతటి కార్యము నిర్వహించు తెంత కష్టమో బాగుగ నూహింపదగు. వారితుపాకులు 24టిప్రాట 16 మెట్లవారును వరకును గుండ్లను ప్రయోగింపగలవు. నావంతేని నన్నా హుంతయు క్రాంతివీరకవలసియుండెను. రాత్రిపున ఎత్తువరాత్రి కాగూడదు. సముద్రముబాగుగ పొంగునపుడు, గాలినెత్తుదిగ ఎడమభాగము డిడి వీచునపుడు జరుగవలసియుండెను. అంతయు సతిసాధముగ జరుగవలసి యుండుటచే ముందుగ ప్రయత్నముల “రిహార్సు” చేసిచూచుటకు వీలులేకుండెను.

విండిక్విత్ అధికారి వివరము

లండను, ఏప్రిలు 26:—జీబ్రాల్టర్ ఓస్ట్రేండుల వింతకథ నములను పత్రికలింగం ప్రచురించుచు నే యున్నవి. విండిక్విత్ శత్రుపక్ష ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు. ప్రభుత్వము నావంధించుటకు ముందునావికు లందఱికిని సహకార్యము పూర్తిగ తెలుపబడియెను. ఆయనను వారిలో నొక్కడును వెనుకకుండి పోవనాజ్ఞాపించబడిరి. వారంద రొక్కమాదుగ ముందునకు వచ్చి అట్లు చేయజాలమని నిరాకరించిరి. అంతవారంద రొక నిరోధకపు నాక నెక్కిరి. పొగ చుట్టును అవరించుచుండగా ఒడలన్నియు బయలువెదలినవి. ఈ లోన “మోనిటరులు” భయంకరముగ ముట్టడి నలుపుచుండెను. జీబ్రాల్టర్ గట్టు నూరుగజయుల దూరమునుండి యు పొగనుభ్యున స్పష్టముగ గన్పించుచుండెను. మే మాగట్టు నకుసరించియే పోయి దాని భ్యంసముచేయ బ్రహత్పించితిమి. వెనుకకు దగ్గరగనే అనుసరించుచు వచ్చుచుండిన “డాపాడియ” పడవ వైశ్యమతో ముందునకువచ్చి “విండిక్విత్” గట్టునకుసరించి పోవునపులు దెబ్బలను కొట్టెను. “వెరికు” ప్రక్కనుండియేమాకు 200 గజముల ముందుగపోవు చుండెను. సముద్రము భయంకరముగ పొంగసాగెను. ఒడలు భయంకరముగ కదలుచుండెను. మానావికులు భయంకరములగు ముందుభాగములకై బ్రాక వ ల ని వ చెప్పెను. ఒడల పు రో భాగములు గట్టు నకు వ ది య డు గు ల దూరముననే యుండునపుడును, ఒకప్పుడు గట్టును డిక్కినుచుండునపుడు నావికులలో భాగమున కెగబ్రాకవలసియుండిన సెంత కష్టముగ నుండునదియు నాలోచింపదగును. మానుషవ్యూహ ఒడ్డుచేరుట అమానుష కార్యము. పాదముల కేమియులేక నావికులు నన్నని బల్లమీద పరుగెత్తవలసి యుండుట యటుండ బరువైన దుస్తులధరించిన మనుష్యులు బొంబులను, లీవిను తుపాకులను మొదలగు వస్తువులను పట్టుకొని నన్ననిబల్లమీద పోవలసియుండుటెంత దుష్టరమో గ్రహింపనగును. ఆరీతిని మూడునాలుగు వందల నావికు లతిథ్యుగిగిలిన పరువెత్తిరి. వారనతికాలముననే గట్టున కెగబ్రాకవలసి యుండుటయే గాక అచటికిపోయినంతనే యుద్ధముజేసి కొనుచు మీదికి పోవలసి యుండినను. మేము గోడ క తి స మీ ప ము గ నే యుండవలసి యుండుటను, శత్రువులు బాగుగ గుర్తుపట్టి భయంకరముగ తుపాకుల గాల్పుసాగిరి. మీదినుండి పడుముక్క

లనలననే మానావికులలో నెక్కుడు మంది మరణించియుండును. మేము దానిప్రక్క నట్లు 25 మిలియన్ల నడచితిమి. ఈలోన నిరోధకపుడవలు కాలవయొక్క ముఖప్రదేశమునకు పోయి తమ పనిని నిర్వహించినవల సంగతి మాకు తెలియవచ్చెను. మరి 15 నిమిషములు గలింగగా గట్టు అవలి చివరను భయంకరముగ చప్పుడు వివరడెను. జలాంతర్గామి అప్రదేశము జేరినదని మే మెఱుగుదుము. జలాంతర్గామిలోని మనుష్యులు చిన్న మోటారు పడవలోనికెక్కి నైకి తప్పుచుకొనిరి. అనేకమంది జర్మనులు క్రిందట జలాంతర్గామి యుండుటచేతనే గట్టుమీద ని ల చి తు పా కు ల గాల్పు చుండిరి. వీరిలో ప్రతివారును గట్టుతోగూడ క్రిందికి దిగబారెను. గట్టు భయంకరముగ విడబడినపుడు తానుచూచిన దర్శనములలో నెల్ల నిద్ర చాల వింతగనన్నదని మన నావికు లానూహముతో పలుకుసాగిరి. దెబ్బలుతగిలిన మన నావికులందఱును “మనము గలిచితిమా?” అను ఒక ప్రశ్ననుమాత్రమే యడుగసాగిరి. కాల్పుంతియాటవలె చాకిరితోచె గాబోయి! ఒకనావికుడు—పాపమువానిచేతులలో నొకదానితుపాకి దూసుకొనిపోగా—రెండవచేతి నాడించుచునే నాప్రక్కనుండి బోవునపుడు “అయ్యా! మీరు మంచి అదృష్టవంతు” లనసాగెను. నిరోధకపు నాకలలో మొదటిది కాలవయొక్క ముఖప్రదేశమునజేరి అచట నొడ్డుబట్టిపోయి మునిగిపోయెను. అది తక్కిన రెండింటికిని సంజ్ఞ చేసెను. “విండిక్విత్” గట్టు నకుసరించిపోయిన ఒకగుంట కిట్లు జరిగెను. నిరోధకము లోనికిపోయి కొట్టుకొననులించిరి. అంతకంటె నేమియు చేయజాలక పోయిరి. మంతెన గూల్చబడియెను. గట్టు ముట్టడింపబడెను. ఇంక 50 గుండుట ప్రాణ నష్టముగే గాని మరెందులకును ప్రయోజనములేదు. అందుచే వెనుకకు మరలవలసినదని అజ్ఞయొసగ జడెను. వెనుకకు వెళ్లగలసినవారందఱును పోయిరి. ప్రతి మనుష్యునియు, నావికుడు నలి యుద్భుతముగ నిపుణతో కార్యమునిర్వహించెను. అంతయు పూర్తిమైనను ఇపుడు కలవలె గన్పించుచున్నది.

జీబ్రాల్టర్ నాకాధ్యక్షము.

నాకాధికారికాలవ మునిగిందనములు.

లండను ఏప్రిలు 27:—తెల్లెయను తీరమున జరిగిన భూకంపమున అన్ని తీరకలు వారును సమాకాశమున ఏక కార్యదృష్టవలె విజయమును సంపాదించిరి. నాకాధికారికాలవ లింకులకు కృతజ్ఞులు. నావికులు వ్యవస్థజేసితమ తిరస్కరించి కార్యవైఖ్యలతో క్షమనిభావము భంగపడక యుండునట్లు పోరాడియున్నారు. ఈభూకంపము మననాకాధికారికాలవను సగ్రస్తానము నాక్రమించును. ఈయుద్ధమున పొగ్గానిన కృత్యల బంధువుల కీసయరస్యరణ మత్యంత ప్రేమాస్పదమై యుండునని నాకాధికారికాలవల ప్రకటించిరి.

జీబ్రాల్టర్ కాలవ బంధించబడుట.

లండను, ఏప్రిలు 27:—వాయువును పొగుమును ఆస్ట్రేండు సమరకార్యముల కంతకారములుగ నుండెను. కాని అచటి పరిస్థితులనుబట్టి జగ్రస్తానము లత్యంత ప్రాముఖ్యములై యుండును. కాలవ సంపూర్ణముగ బంధింపబడినట్లు, సమరమున హింపబడిన ఛాయాపటములు నూచించుచున్నవి. గట్టుపైని సంధించిన వస్తుములు చాలవృద్ధులుని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియా నాకాధికారి

లండను, ఏప్రిలు 26:—జీబ్రాల్టర్ నాకాసమరమున ఆస్ట్రేలియా నాకాధికారికొంగు లుండిరి. ఒక యుద్ధోగియు 11 గు నావికులు, కాలవయును చొచ్చుకొని యుద్ధనాకయండుండిరి. వీరింపయు గూడ నురక్షితముగ నున్నారు.

కెయిజరు సందర్శించుట.

అయ్యురెడ్డాను, ఏప్రిలు 26:—కెయిజరుచక్రవర్తి 23 వ తేదీని జీబ్రాల్టర్ సంగమునకు విచ్చేసి నాకాసమరప్రదేశమును పరిశీలించెనని దెల్లెనుచుండి తంత్రివారవచ్చినది. సమర వివరము నాతడు బంధితుడైన ఆంగ్లకెస్తానునుండి గనుగొనెను. నాలుగు సమయములయందుముట్టడి యారంభమగునట్లు సన్నాహములు జరిగియుండెననియు, జర్మనులైకులు కనుక్రద్ధతో గాచియుండుటవలన ముట్టములు నదలుకొనబడినవనియు ఆ యుద్ధోగి తెలియజేసెను.

ఆస్ట్రేలియా

అయ్యురెడ్డాను, ఏప్రిలు 26:—అసంఖ్యాకములగు ఆస్ట్రేలియనదళములు పశ్చిమరంగమున కంపబడినవనట అబద్ధమని “నార్మి జర్మను గజెట్టు” వాయుచున్నది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 29-వ తేది

సోమవారము.

“ధర్మ మే బలము”

ధర్మ మహానభ శరవారమున సమావేశ మయ్యెను. ధర్మ నగర రాజును ప్రాచీనకాలము నుండియు జగత్సాక్షియై యున్నది. భారతవీరుల కిది జగత్సాక్షి. ఈ రుక్షేత్రసంగ్రామ మీ పరి సరములనే జరిగినది. నేటివరకు ఆసంగ్రామమును గూర్చి దలచినంతమాత్రమున, భారతీయులకు గలుగు భావప్రేరేక మాశ్చర్యజనకము. హిందూ రాజ్య మస్తవించిన పిదప ధర్మనగరము మహమ్మ దీయ ప్రభుత్వ స్థాపనై యనన్యశోభతో నిర కాళము ప్రకాశించెను. అనేక రాజ్యముల పట్టా కయు, అస్తవయమును ధర్మనగరమునందే జరి గెను. అంగ్లేయ పరిపాలనమున, ధర్మప్రాముఖ్యము వ్యక్తమగుచునే యుండెను. లిట్టను ప్రభువుగారి కాలమున ధర్మనగరమునందే, కిక్టోయా రాణిగారు హిందూదేశ చక్రవర్తిని యని ప్రకటించబడెను. కర్జనప్రభువుగారు ఎడ్యుకేషన్ కమిషనరీ జట్టాభిషేక మహాత్మ్యవమును ధర్మనగరమునందు జరిపిరి. కొలది కాలము క్రిందటనే జార్జిచక్రవర్తిగారు ధర్మనగర మునకు స్వయముగ విచ్చేసి జట్టాభిషేకం లయిరి. ధర్మనగర మంతటి నుండియు హిందూదేశపు ప్రధానపట్టణ మయ్యెను. తన లొల్లింటి విభవ మును మరియొకమా రీ నగరము, గాంచెను. అంగ్ల సామ్రాజ్యము సందిగ్ధావస్థయం దున్న పుడు మరయొకమారు ధర్మ నగరము నందే, సంగ్రామవిజయమున కవసర మగు సాధనముల గూర్చి ప్రముఖు లెల్లరు యోచించ దలపెట్టిరి. ప్రాచీనభారతవ్యాపకమున, రాజప్రతినిధిగారు సెల విచ్చినటలు, ధర్మలో నింతకు పూర్వము గూడిన మహానభల ప్రయోజన మంతయు ప్రస్తుత సభా విజయముపై నాధారపడి యున్నది. ఈ సభ విజయవంతముగాగోచో, వెనకటి కృషియంతయు వ్యర్థమగునని, రాజప్రతినిధిగారు నడిపిరి. ఈసత్వ మే జార్జిచక్రవర్తిగారి సందేశమున గలదు.

రాజప్రతినిధిగారు చెలిపినట్లు సంగ్రామ సారాంశము నంతను నొక్క వాక్యములో సమద్భు వచ్చును. ధర్మ మా మోటుబలమా ప్రపంచమున రాజ్యము జేయవలెను? ధర్మ విజయము కొరకు మిత్రమండలి పోరాడుచున్నది. మోటుబలమే ధర్మ మని శత్రువులు తమ దుష్కార్యములచే ప్రకటించుచున్నారు. సంగ్రామస్థితిని స్థూల దృష్టితో జూచినయెడల, మిత్రమండలిస్థితి యంత యుత్సాహకరముగ గన్పట్టదు. వశ్చిమరంగమున కెమ్మొలు గ్రామమును, గట్టయు శత్రువశమగుట మిత్రమండలికి కొంతవరకు నష్టదాయకమే. రుష్యా విచ్చిన్నముతో శత్రు విజృంభణమున కవకాశము గలిగినది. రుష్యారంగమునుండి విముక్తి గాంచిన సేనలన్నియు వశ్చిమరంగమున కంపబడు చుండుటచే నీ దుస్థితి సంతపించినది. రుష్యా విచ్చిన్నము యూరపుఖండమున కుపద్రవముతో నాగలేదు. ఈ యుపద్రవ మాసియాఖండము నకు గూడ ప్రాకవచ్చునని, రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసమందును, చక్రవర్తిగారి సందేశ మందును నూచింపబడినది. ఈ సూచనలలో క్రొత్త

విషయ వెద్దయు గన్పించెద. రుష్యా విచ్చిన్నము యన నాలేనుండియు శత్రువుల కానియా ఖండ మునకు దారి గలుగవచ్చునని ఎల్లరచే నూహించ బడినది. అట్టి యూహనే, రాజప్రతినిధి గారు సెలి బుచ్చిరి. కాని ప్రధానమంత్రిగారి సందేశమున గన్ప డినంత ప్రమాద వెద్దియు గన్పించెద. సూక్ష్మ దృష్టితో జరిగించిన, విజయముపై తీవ్రజయము మిత్రమండలియందే యంతవరకును నిలిచియున్నది. తుక్కిని సంగ్రామమున అనవసరముగ దింపుట యందే, జర్మనీకి గల దూరాలోచన జయల్పడినది. బాగ్దాదు రియలు మార్గమును నిర్మించుటయందే, జర్మనీకి హిందూదేశముపై దురుద్దేశము గలదని జయల్పడినది. కాని జర్మనీ దురుద్దేశము, లింతవర కును కొనసాగలేదు. తుక్కి ప్రవేశము మూల మున, భారతీయ మహమ్మదీయులు రాజభక్తియం దావంతయైనను చలించలేదు. మెసపొటేమి యాలో భారతీయులు చూపిన శౌర్యాతిశయముచే శత్రువుల కన్నుగడలు న్యర్థమయ్యెను. కాని రుష్యా విచ్చిన్నమగుటచే, జర్మియా మార్గమున శత్రువులు ఆఫ్ఘనిస్తానముమీదకు వచ్చెద రేమో యనుభయ వాధికారలకు గలదు. కాని యిదియు సాధ్యముగాదాయే జెప్పవచ్చును. ఆఫ్ఘనిస్తాను లమీరు, తాటస్థ్యమునుండి మరలక, శత్రువులకు సాయ మిచ్చుటకు నిరాకరించి యుండెను. రాజ ప్రతినిధిగారు సెలవిచ్చినట్లు, హిందూదేశమిప్పుడు బలముగ కాపాడుచున్నది. ఎత్తి యసాయముల నెవరొనుట కయినను సిద్ధముగ నున్నది.

కాని జర్మిపు లంత సమకూలములుగ నున్న ను ఏ రాజనీతిజ్ఞుడును, తగిన సందర్భోపాయ ములను దీసికొని, ఎప్పుట శత్రువు సన్నిధిపై యుం డక మానడు. అందుచే, శత్రువిజృంభణమున కెట్టి యవకాశ మిచ్చుటకుండు తత్వరముగ రక్షణము నకు గడంగుటయే భావ్యము. ఇంతవరకు హిందూ దేశము, ఆసియాలోని జర్మను కద్రవమున కడ్డ కట్టయై నిలిచినది. పాలెస్టీను, మెసపొటేమియా, తూర్పుఆఫ్రికాలలో విజయదుందుభిమోగించినది. ముస్లిములు గూడ అట్టి సహాయమునే గావించుట నిశ్చయము. హిందూదేశ రక్షణమునకే గాక, యూరపు సంగ్రామ విజయమునకును, హైదవుల సాయ ముత్సవసర మగును. వశ్చిమరంగమున శత్రు వులు తాత్కాలిక విజయముల జడచుచున్నను, వైదికల న సంఖ్యాకృతలగ జలియచ్చు చున్నారు. మిత్రమండలి వారు వైదికలను మిత్రముగ వాడుచు న్నారు. అంత్య విజయము, యద్ధాంతమున మను వ్యబల మెంతకడకైన గలదునో చాటి చూపారు నని, తలంచబడుచున్నది. బ్రిటిషు మిలిటరీ తత్వ వేత్త యొకరు నడిపిటలు “మనవ్యబల సహృ ద్ధయే ఆంధ్ర ఫలితమును నర్థయించగలదు.” కావున ఆంధ్రవిజయమునకు తోడ్పడగలిగినది హిందూదేశమే యని స్పష్టమగు చున్నది. నూతన సంగ్రామ ఋణమునకు సాయము జేయవలయు ననియు, అవసరమయినపుడు క్రొత్తపన్నుల విధించిన యెడల, సంతోషముతో భరింపవలయు ననియు, రాజప్రతినిధి గారు భారతీయులను హెచ్చరించిరి. మనుష్యబల సంపాదనము గూర్చి యోచించుట కొక యుప సంఘ మేర్పరుపబడెను. వైదికపరికరములు, అనగ, మందుసామగ్రి, ప్రయాణ సౌకర్యములు, అహార పదార్థములు, మితవ్యయము మొదలగు విషయ ముల నాలోచించుటకు వేరొక యవసంఘమును ఏర్పరుపబడెను. ఈ రెండుసంఘముల సూచనలు నేటిసభలో చర్చించబడి తీర్మానింపబడును. ఈ తీర్మానము లేరూపము దాల్చినను, రాజప్రతినిధి గారు సంగ్రామమునకు హిందూదేశ సహాయము

నిడయుటపై నూచించిన మార్గములు ప్రజలలో నుత్సాహము పురికొల్పుబాలవు. వాంఛాధలసిద్ధి కై రాజప్రతినిధిగారు రనునదించిన పద్ధతులు, దేశ ములో నాశాభంగము గలిగించుచున్నవి. “హిం దూదేశ మీ సంగ్రామము తన సంగ్రామమే యని తలంచవలెనని నా కోర్కె. సంగ్రామమున పోరాడెడి భారతీయులు తమ మాతృభూమి కొరకై పోరాడుచున్నారమని గ్రహించవలె” నని రాజప్రతినిధిగారు ప్రసంగించిరి. రాజప్రతినిధి గారి వాక్యములందు గొప్పసత్వ మిమిడియున్నది. సంగ్రామమునకు వెడలు భారతీయులు, సంగ్రా మము తమదే యని గ్రహించుట ముఖ్యము. తమ మాతృదేశ రక్షణమునకై తాము పోరాడుచు న్నారమని గ్రహించవలెను. ఈ సత్వమును లోక మాన్య తిలకు మాన్యుండే ప్రకటించి యుండెను. ఈ సత్వమును దేశీయుల కనులయెదుట బెట్టుటకై గావలసిన ముఖ్య సాధనముల గూర్చి భారతదేశ మసందిగ్ధముగ ప్రకటించియుండెను. ప్రతి భార తీయుడును, హిందూదేశము తనదేశమని గ్రహించ వలెననిన, అంగ్లేయుల కాంగ్లదేశమందువలె భార తీయునికి స్వదేశమున స్వాతంత్ర్యముండవలెను. సామ్రాజ్యము తనదని గ్రహించుటకు, భారతీయు నికి సామ్రాజ్య పౌరస్వత్వములు ప్రసాదించ బడ వలయును. అట్టి తరుణముందే, యీ సంగ్రామము తన సంగ్రామమని ప్రతి భారతీయుడును గ్రహించ గలుగును. అట్టి తరుణముందే, చక్రవర్తి సందేశ మున “సామ్రాజ్యవసరమే, హిందూదేశావ కాశము” అను వాక్యార్థము దృగ్గోచరమగును. ఇట్లాది ప్రకృతిసిద్ధము. ప్రకృతిధర్మముల నతిక్ర మించుట సులభసాధ్యము గాను.

భారతీయుల సహజవాంఛను రాజప్రతినిధి గారు వేరు విధముగ భావించుచున్నారు. అంగ్లదేశపు కష్టములను కొంద రవకాశముగ దీసికొను చున్నారుట, మరికొంద రీ సమయమున బేరమాడుచున్నారుట. వేరొక కొందరు ఇతర విషయముల గూర్చి తమ కాలము గడపుచు న్నారట. ఇట్టి వారితో తమకు సమానవేదిక లేదని రాజప్రతినిధిగారు చెలిపిరి. వీరల యుద్దే శమును రాజప్రతినిధి గారు గ్రహించ తేక బోవుట శోచనీయము. ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశరక్షణమున కెంతటి యాత్మరత గలిగి యున్నారో, ప్రజలు గూడ సంతకన్న నెక్కుడుగ కట్టుదల జూపెద రనుటకు సందియము లేదు. స్వదేశరక్షణమున కన్న భారతీయులకు ప్రియమగు కార్య మెద్ది? కాని సంగ్రామోత్సాహము ప్రజ లలో ప్రజ్వలించుటకు, అంగ్లదేశ మేసూత్రముల కొరకు బోరాడుచున్నదియో, ఆ సూత్రములనే హిందూదేశమునకు వర్తించజేయ వలయునని నాయకులు గోరుచున్నారు. ధర్మమే బలమని రుజువుచేయుటకు పోరాడుచున్నారమని, రాజ ప్రతినిధిగారి నుడివి యుండిరి. ఆన్యాయమునే హిందూదేశమున గూడ బ్రవేశపెట్టుడని భార తీయులు గోరుచున్నారు. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యము కొరకు బోరాడుచున్న అంగ్లదేశము, హిందూ దేశ స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠాపమునకు వెనుదీయుట భావ్యమగునా? కాదని, ప్రధానమంత్రిగారు ఐర్లెండు విషయమై చెప్పిరి. ఐర్లెండునకు స్వరాజ్య మొసగుటకు ప్రబలప్రయత్నములు గావించబడు చున్నవి. అట్టితరీ, హిందూదేశము విషయమై వెను కాడుట ఏలకో దోచకున్నది.

స్వపరిపాలనా సమస్య విషయమై రాజ ప్రతినిధిగారు ముచ్చటించుచు, ఈ విషయమును విడిచి ప్రస్తుత కార్యమునకు బూనెద మని సెలవిచ్చిరి. ఇటుల గావించుట స్వభావమున కనుగుణ్యము

ద్వీపాంతరవాస శిక్ష భాయపరచుచుట:— బళ్ళారి జిల్లాలో నొక గ్రామమున తిమ్మరెడ్డి అను సుకము ఒక గంధ గొడ్డలితో సుకనిని సతీకను. మరణించినవాని కిరీమమిన నుండి గాయములు గంధగొడ్డలితో గలిగింపబడియుండ ను క శేబర పరీక్షయందు స్పష్టమయ్యెను. బళ్ళారి జిల్లా జడ్జి గారు కేసు విచారణచేసి మాంతకునికి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. జిల్లా కోర్టు తీర్మానముపై హైకోర్టులో ఆపీలు చేయబడె ను. న్యాయమూర్తులు వివిధాప్రభాయములు నూచించిరి. న్యాయమూర్తి అయిలింగు గారు శిక్ష భాయపరచుచున్నట్లేంచిరి. న్యాయమూర్తి కోట్నూట్రాటరు గారు శిక్ష భాయపరచుటకు తగినంత బహుశక్తులేదనిరి. నీందు పోలీసులతో కలసి కంప టిడియి. బ్రెడ్లగో బొడ్డులొకటిని ద్వీపాంతరవాసమునకు భాగ్యశిక్షిని

విరోధామహాసంగమము

(రైతులు ఏకమై)

ఇంగ్లండు

యుద్ధపరికర నిర్మాణము

(-0-)

ఇంగ్లండులోని పరిస్థితులు

లండను, ఏప్రిల్ 28:—మార్చి 21 వ తేదీ నుండియు 4, 5 వ తేదీల మధ్యగలందు వెయ్యి ఫిరంగులను ఆంగ్లేయులు నష్టపోయినందు, అనన్యము లన్నియు పూర్తి చేయబడినవనియు, పొంగ్ మెంటు ప్రజాసభయందు చెప్పిలు గారు నుడివారి.

చెప్పిలుగారి ప్రసంగము.

ఆయుధనిర్మాణ శాఖామంత్రి చెప్పిలుగారు పార్లమెంటు ప్రజాసభయ దిట్టపరచినది. — యధారంభమున కొంత సేదే మనయొద్ద నన్న రకముల ఫిరంగులను విశేషముగ నిచ్చి. మనము నష్టపోయిన ఫిరంగుల సంఖ్యను రెండింత లొనర్చి తామన్న ఫిరంగులను మనయొద్దనుండి బట్టితిమని జర్మనీయులు చెప్పకొనుచున్నారు. వీరలవనము లనన్యములు. వీరన్యములూడ లేదనకొననను, ఫిరంగిదళకర్తయు లన్నియు పూర్తిచేయబడినవని చెప్పగలను. మర ఫిరంగుల విషయమన గూడ నష్టమైనవాటికి రెండింతలు గ నాయా యధికారు లయొద్ద నవియుం పబడినవి. సంగ్రామావస్థకల నన్నిటిని పీర్చుటయే గాక విమానదళపు మంత్రిగారు యంత్రములను విరివిగ నిర్మించియుండెను. టాంకుబండి సంగ్రామరంగమున నష్టమైన యంత్రక్షణమున నూతనమై త్రొత్తపర్చి ననుసరించియుండు వేరొకయంత్రమును సరఫరా చేయగలము. తుపాకులు పిస్తోళ్లు మున్నగు చిన్న ఆయుధములు మనకు విశేషముగ నిలువయున్నవి. యంత్రాలయము లో గతమాసమున తయారైన యా యాయుధము లా మాసమున అన్ని ఖర్చుపడలేదు. ఫిరంగి ఆఖరు వారముననుండి సమరమున విడుదలకై ప్రారంభమగునని మన ముజ్జాయింపుచేసి కొని యుంటిమిగాని ఇక్కడియు లోక నెలదిను లాలగ్యముగ ముట్టిడి నారంభించిరి గనుక రెండుమాస వారముల ఆయుధ సామగ్రి మనకు కొంతమిగిలినది. ఇంతియగాక 1919 సం॥ను ఆయుధసామగ్రినిలను లీసంవత్సరారంభపు నిలువలకంటె కొంత యధికముగ నందవలయునను నుద్దేశముతోడ గూడ మనముజ్జాయింపుల చేసికొనియుంటిమి. కార్మికులు భక్తిపూర్వకముగ నడచుకొనితేని యానందకరారంభమునకు, సమర మెంతటి ప్రతనవహించినను, ఆయుధసామగ్రి విషయమున మనకు లోటుండదు. 1919 సం॥పు నిలువల కెట్టిరంగమును కలుగదు. గత మెయిమాసముననుండియు ఆయుధసామగ్రి మంత్రిగారు లక్షమంది కార్మికులను సైన్యసేన విమిత్రము విడుదల చేసియున్నది. ఇప్పటికిని దినుసుకు వెయ్యియందవలెన సైన్యమునకు కార్మికు లనుపబడుచున్నారు.

కార్మికులను క్రొంగించుట.

ఇటీవల రైతుల మూలమున కార్మికులు కొంతకాలము నా వ్యర్థము చేసి యున్నారే గాని వ్యర్థమైనకాలమునకు మారుగ ఈవ్రతు సెలవులయందు పనిచేయుచున్నారు.

ఆయుధ సామగ్రి నిర్మాణమున 7½ లక్షల మంది స్త్రీలు పనిచేయుచు, అగ్నికోశములయందు 9 10 వంతు భాగమును వార రేయారచేసియున్నారు. విమాన నిర్మాణ మింత యధికముగ నిదిరర కేవలమునను జరుగలేదు. క్రొత్త విమానముల సామగ్రియునం దీనిపోవు మనదళములె మిత్రమండలి యందంతటియందు సగ్రాహము నాక్రమించును. విమానముల విషయమున మనము శత్రువులకంటె సధిక మైయున్నాము.

విషయము.

మనము ప్రయోగించిన విషయములను జర్మనీయులు పలువురు వాడుకరి గాని వారు ప్రయోగించు వాయువులవలన మనసైనికులు విశేషముగ మరణింపలేదు. విషయములను ప్రయోగము నంభవించునట్లు నుజుయోగింపబడు ముఖ్యచేదనములు మిగుల సంకల్పితకరమై యున్నవి. మనసైనికులకే గాక పీడిని ఇటలీ యున్న గు మిత్రమండలి సైనికులకుగూడ సుదీర్ఘ జీవితమున్ను. తమిళుకుల కీర్తిబుగగాను, పెట్టుకొని నున్నాము. ఇటీవలియుద్ధము ఫిరంగులకు విశేషముగా ప్రయోగమయ్యెను. ఇటీవలియుద్ధము ఫిరంగులకు విశేషముగా ప్రయోగమయ్యెను. ఇటీవలియుద్ధము ఫిరంగులకు విశేషముగా ప్రయోగమయ్యెను.

గ్రెగోరె ఫిరంగులె యధికముగనుండగలవు. సంగ్రామపు రెండవ భాగమున అన్ని పెద్దసేనలకును ఫిరంగులు, అగ్నికోశములు మున్నగునవి స్పష్టము చేయబడును. ఏ యంతమును పరిశోధించినను, ఆంగ్లేయుల యధారముల పరిమాణమును గనుగొనకలము. సమరావస్థకల విషయమున ఎట్టి యాకస్మిక మగు కోర్కెలైనను కల్పింపబడును ప్రజల సహనసంపద వర్తనా తీతము. ఎట్టి మితవాదులైనను వారిని నలంపజేయునని చెప్పిలు గారు తమ ప్రసంగమును ముగించిరి.

విమానదళము

నూతనవంత్రము.

లండను ఏప్రిల్ 22:—రాదరుమియర ఫ్లానమున సర్ కిల్లియము మేయరు గారు నేమింపబడిరి.

ప్రీవీ కౌన్సిలరు

లండను, ఏప్రిల్ 27:— సర్ విల్లియము మేయరు గారు ప్రీవీ కౌన్సిలరుగ నేమింపబడిరిని వార్తాఫాసమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

లండను, ఏప్రిల్ 28:—కొంటు సెలెర్నియా గారు హంగేరియా మంత్రిగారు, సెలెర్నియా ప్రయత్నించి పరాభూతులైరి.

మరణము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయమున హిందూస్థాని భాషాపండితు లగు చిల్లియము హేను గారు, మేజరు జనరలు జె. ఎన్. బార్క్లెయ్ గారును పనిపోయిరి.

పశ్చిమరంగ స్థితి

కెమ్మెలు పర్యవేషమును గోల్పోవుట.

ఉన్నతోవోగి యభిప్రాయము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:—28 వ తేదీ నుండియు జరిగిన సమరమును పరిశీలించుచు ఆంగ్లేయుడును ఉన్నత సైనికోవోగియు నగు వోకన్యక్తి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—కెమ్మెలు రంగమున శత్రుసేనలు విశేషమగు పురోగమము కలిగియున్నవి. సమాచార మింకను పూర్తిగ తెలియరాలేదు గాని, కెమ్మెలు పశ్చిమరంగమునంతయు వైరులాక్రమించినట్లు నిశ్చయము. పండ్రెండువేలగజముల రంగమున జర్మనీయులు రెండువేలగజముల ప్రదేశము నాక్రమించిరి. ఈ ప్రదేశమున కెమ్మెలు అపర్యవేషమున్నది. ఇదిచాలా ప్రాముఖ్యము. శత్రువు శీఘ్రదేశమును తమయధీనమున నుంచుకొనగలరా యనుసంశయ మున్నందు నిర్ధారణ కావలయును. శత్రువు లీపర్యవేషమునై నుండినందువలన ఈవైరులాక్రమమున కెట్టి యభ్యంతరమును కలుగదు. అయినను వీరి నీపర్యవేషముండి వెదలగొట్టుదుము. చిల్లన్న బ్రిటానుగ్రామము మాజధీనమున నె యున్నది. ఆ జేకనన్యములకు కలిగించి శత్రువుల నిటనుండి వెదలగొట్టిమి.

జర్మనీయుల యుద్ధము.

ఆంగ్ల పరాసు సైన్యములను వేరుపరచి, ఆంగ్ల సైన్యముల నాయాసపరుప జర్మనీయు లుద్దేశించి యుండిరి. మన పంక్తిని శత్రువులు భేదింపబాలక యుండిరి. ఆంగ్ల పరాసు సేనలను వేరుపరచుటకే యున్నాడు. కనుక సందగ్ధమైనపుడెల్ల మన తోడ యుద్ధ మొనరించుచున్నాడు. ఉత్తరమునకు సైనికుల సంఖి, ఫాకు సేనాని తనూలుమున ప్రతిక్రియ యొనర్చెను. ఆంగ్ల పరాసు దళములను వేరుపరచు నుద్దేశముతోడ అర్రాసు ఏమియత్తుటకు నడుచు ఘోర యుద్ధము జరుగునని యనుకొనుచున్నారు. ఈతీరుననే వేసని యంత మగువరకును సమరము, నడచును. తుదకు నిజయ్యదళములయం దెవ రధికులైన, వారు గలుగును. ఫాకు సేనాని స్వయముగ నిజయ్యదళముల నుజుయోగించెనాన నీయంతయు భావ్యోన్నత్యమును గూర్చియే యున్నది. ఈసంగ్రామము కడుదీర్ఘమైనదిగాన లభ్యము. ఈగతి త్వత్వమునందలి శత్రుసేనకైనను కరుణించి తమకు కృతజ్ఞులు.

శత్రువులు ప్రదేశము నాక్రమించుట.
లండను, ఏప్రిల్ 28:—ఆంగ్లేయులిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. వేలివెలు హాల్బిరుంగమున దినమంతయు ఘోరమగు యుద్ధముజరిగి, మిత్రమండలిసేనలు వెనుకకుబోవ వైరులాక్రమెట్లు పశ్చిమరంగమున చొచ్చుకొనగలిగిరి. డ్రామాటరు, కెమ్మెలు, వియెన్నాటుల పరిసరమున సమరముజరుగుచున్నది. మెరెల్లు పశ్చిమభాగమున యుద్ధ మొనరించి 50 మందిని బంధించిమి. కెమ్మెలుండి గిల్లి వరకు వైరితళ్లులు విజృంభించెను. చిల్లన్న బ్రిటానో వాయవ్యభాగమున నుండిన శత్రు సైనికులను తరిమివేసిమి. ఈ రంగమున శత్రువులు విషపూరితములగు గోళములను వేసిరి.

కెమ్మెలును బట్టుట.

హంగార్డునొద్ద మిత్రమండలి.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— సర్ డగ్లసు హేను గారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— డ్రామాటరునుండి ఈవెను కోమైన్య కాలువవరకు దారుణమగు సంగ్రామము సాగుచున్నది. కెమ్మెలుపర్యవేషమును, గ్రామమును, డ్రామాటరును శత్రువులు పట్టిరి. నిన్నటిదినమున జర్మనీయులు 9 డివిజనుల సేనతోడ మమ్మడాకిరి. నేటిప్రాతఃకాలమున ఆంగ్లపరాసు దళములు ప్రతిముట్టడి యొనర్చి, కొందర వైరి సైనికులను బంధించి, ముందునకు బోగలిగినవి. ఖగటిపూట శత్రువులు మరికొన్ని పరాక్రమములు మమ్మతు ముట్టించిరి. లాక్లిట్టు, మెరెల్లు బర్లుల పరిసరమున హ రొనర్చిన ముట్టముల నన్నిటిని తొలగ గొట్టితిమి. భీకరసంగ్రామానంతరమున, విశేషమగునష్టములను పొంది శత్రువులు మమ్మ నెట్టకేటకు, హాకరు పంక్తియందు వెనుకకుగొట్టిరి. ఈవెను కోమైన్య కాలువయొద్ద గూడ శత్రు సేనలు ముందునకు బోయిరి. నేటియుదయమున ఆంగ్ల పరాసు సేనలు కలసి హంగరు, హంగార్డు గ్రామములయొద్ద వైరులాక్రమిడి గలిగించి కొంత ప్రదేశము నాక్రమించుకొనిమి.

కెమ్మెలు సందర్శనము

లండను, ఏప్రిల్ 27:— విలేఖులిట్లు తెలియజేయుచున్నారు. జర్మనీవారి కొండపలాలములో గ్రామమును సందర్శించుచుండి పరాసు సేనలను చుట్టవేసిరి. అమితమగు నష్టమునపొంది జర్మనీయులు పర్యవేషమును సంపాదించుకొనిరి. శత్రువు లిప్పుడు మెరెల్లుబర్లు పర్యవేషమునకిరి వశపరచుకొన నుగుచున్నారు. పరాసువారే యుద్ధతీవ్రత నంతయు భరించి గాని ఆంగ్లేయులు గూడ కష్టము నొందియున్నారు. రౌలి మంచుగురియునుండ నా మరుగున కొందర జర్మన సైనికులు ప్రభుమున కెమ్మెలు పశ్చిమభాగముననుండు ఆంగ్ల పలాలమును చుట్టవేసిరి. రాయలుసాగ్టులు, కేమరూములు మున్నగు పలాలములు పగలంతయు శత్రువులతో బోరాడి వారి కధికమగు నష్టమును కలిగించినది. గ్రామమును రక్షించుచుండిన పరాసు సైనికులకు కఠినమగు నుత్తరపు లాసర్పబడి యుండెను గాన సైనికు డొక్కఁడును వెనుక కనుగిడ దయ్యెను. చిట్టచివరకు భీకరమగు ముష్టియుద్ధ మారంభ మయ్యెను. శత్రుసైనికులు విస్తారమై పరాసువారు స్వల్పసంఖ్యాకులై యుండిరి.

17 విమానముల పడగొట్టుట.

లండను, ఏప్రిల్ 27:— విమానములచర్యను గూర్చి ఆంగ్లేయులిట్లు ప్రకటించిరి: మంచుపకుచున్నందువలన గత రాత్రియు దాంగ్ల విమానములు కెమ్మెలు పరిసరములందు, నేల కలిసమీపమున సంచరించెను. మెరిన, రూలర్లు, ఆర్మెంటుకులలవై 650 బాటులు వేయబడినవి. పండ్రెండు శత్రు విమానములను నేలగుల్పితిమి. పరాతిదళ మొక శత్రువిమానమునున్న, ఫిరంగిదళములు నాలిగింటిన్ని గూల్చినవి. మాయంత్రములు రెండు గానగచ్చుటలేదు.

శత్రువులను పారదోలుట.

ఆంగ్ల సైన్యపంక్తి

లండను ఏప్రిల్ 27:—ఆంగ్లేయు లిట్లు ప్రకటించిరి:—నిన్నటిదినమున లిస్సు నదీరంగమున యుద్ధ మతిభయంకరముగ నుండెను. అటుక్రితము తమకు లభ్యమైన లాభములను వృద్ధి పొందించుకొను నుద్దేశముతోడ, మున్నటిదినమున శత్రు సైనికుల నేకసాగు మమ్మ డాకిరి. కొన్ని గంటలకాలము యుద్ధము జరిగెను. ఆపమరమున జయాపజయములు మార్పు చెందుచుండెను. తుట్టుతునకు శత్రు సైన్య గమనిక అపివేయబడి, డ్రామాటరును లహరమగునష్టములను పొందిరి. లాక్లిట్టును, హాక్లిట్టును జరిగిన శత్రువు లోట్టిడి. కలిగిరి. ఈ యుద్ధమున శత్రు సైన్యమున 50 మందిని బంధించి, ముందునకు బోయిరి.

నవ్వునులతోడ వెనుకకు గొట్టబడి నాల్గవారి లోక్రి గామము
శాక్రమింపగలిగెను. సాయంకాలమున ముమిత్రులు వైయల
నెదిరించి, గ్రామమును భారీచేయించిరి. ఇతర స్థలములందు
శత్రువుల ముట్టడులు తొలగగొట్టబడినవి. కమ్మలు గ్రామపు
టు తరగభాగమునను పూర్వజలం పరిసరమునను సంగ్రామము
తీవ్రముగ నుండెను. పూర్వజలం గ్రామ మింకను మాయధీనము
ననెయ్యనుది. మధ్యాహ్నమున నీపరిసరమునందు పర్వత
పంక్తిని ఆరణ్యమును వైసేన నెదిరించినిది. శత్రువులను
పారదగిలి. వారిలో ననేకులను బంధించితిమి. గిన్ని పరిసరమున
జరిగిన యుద్ధమున మేము 40 మంది మైదొనికులను బంధించి
తిమి. మధ్యాహ్నమున హంగార్డు విల్లర్సు బిల్గానో గంగము
ల యందు యుద్ధ మారంభమై మాకనుకూలముగ పోవ
సిందినది. కొన్ని స్థలములందు మా పంక్తి ముందుకు వెళ్లి
బడినది. టాంకుబండ్లసహితముగ వైసేన ముమ్మ నెదిరింప
నా సైన్యమును పారదగిలితిమి. ఈ రంగమున 900 మంది మైదొ
నెదిరిలను బంధించితిమి. రాత్రియందు ఆస్థోవ్యు తెల్లవారు
ప్రదేశమును ముట్టించి 20 మందిని పట్టుకొంటిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను, ఏప్రిలు 27:— విల్లర్సు బిల్గానో హంగార్డు
రంగమున వ్యవస్థ మార్పుచేందక యున్నదని ప్రకటింపబడినది.

ఆంగ్లరంగవ్యవస్థ
పరిశీలనయందు మార్పు

లండను, ఏప్రిలు 28:—ఆంగ్ల ప్రధానస్థానములనుండి
రైటరు వి లే ఖ కు డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—
నిన్నటిదినమున ఆస్ట్రేలియా, నైనిటలు మిగుల సాహసమున
శత్రువులను ముట్టడించినందులకు విల్లర్సు బిల్గానో రంగము
నందలి వ్యవస్థ మాకనుకూలమైనది. కాని నిన్నటిదినమున
విల్లుపీటు పెట్రోనులకు నడుమ యుద్ధ మతితీవ్రముగ నుండె
ను. పరాసు సైన్యము లుండినదలమున సంగ్రామ మతిహార
మై యుండెను. పరాసు సైన్యములు ప్రతిముట్టడి నొనర్చు
చున్నట్లు నేటి యుద్ధమున తెలియవచ్చినది. మాక్సిరంగుల
స్వీకరణములమున గట్ట యిలు రాకయుండెననియు, అందుముల
మున తాము రెండుమూడు దినము లాహారములేక యుంటిమని
యు లివరంగమున బంధితులైన శత్రు సైనికులు చెప్పచున్నారు.

ఆకస్మికపు ముట్టడి యావశ్యకము.

లండను, ఏప్రిలు 28:— యుద్ధ మింకను జరుగుమం
డుటవలన జర్మనీయులు తమ ప్రాతవిధానము నింకను సాగిం
చుచున్నారని తెలుచున్నది. ఏమియున్నా కాలముల వాగవ్య
స్థానములు. ఆయినను రెండుప్రదేశములయందు దొకేసారి ముట్ట
డించువిధానమును వారింకను విడువలేదు. ఆస్ట్రేలియా మున్న
గునైనిటల వైద్యములమున దక్షిణరంగమున శత్రువులు
పూర్తిగ నపజయమందిరి. జర్మనీయు లొక గ్రామమునుబట్టి ఆ
గ్రామమును తమ యధీనమున నుంచుకొని విడువకయున్నారు.
ఈగ్రామము మరఫిరంగులతోడ నిండియున్నది. ఆకస్మిక
ముగ వారలను ముట్టడించుట యావశ్యకమయ్యెను తత్కాలిని
మున ఫిరంగిదళగన్నాహములు లేకయే రాత్రిభాగమున హం
బులు మున్నగు వాటితోడ జర్మనీవారిని ముట్టడించితిమి.
సమర మతిదారులముగ జరిగినవియుట జర్మనీయులు గ్రామ
ముననుండి వెడలగొట్టబడిరి. ఇపుడాగ్రామ మాంగ్లేయులహస్త
గతిమై యున్నది. ఈకారణమున జర్మనీయులు విల్లర్సురంగ
మున ముట్టడి జరుప నుద్దేశింపవచ్చును గాని సోము ఏవగు
నదులకు మధ్యమున నున్నవారి ప్రధానస్థానము ప్రమాద దళ
యందుండును. హంగార్డు గ్రామ మొకముఖ్యస్థానము. ఈ
స్థానము లనేకపర్యాయములు మారినది. గాన ఆదిరకాలము
ననే జర్మనీయులనుండి యీ గ్రామము ముపాల పడును.

కమ్మలు సందిగ్ధవ్యవస్థ

ఈమెను దక్షిణభాగమున మహాయుద్ధ మొందు ప్రారం
భము కావచ్చును. వేలిబెలు యీశాన్యభాగమున జరిగిన మహా
సంగ్రామ మిందులకు ప్రారంభము కావచ్చును. కమ్మలు
యొద్దనుండు ముఖ్యస్థానములు పరాసువారి యధీనమై యున్న
ను, వారివ్యవస్థ సుస్థిరము గాకయున్నది. విల్లుపీటును
వివరించినందువలన, మెస్సీన్సు పంక్తివంతమై పూర్తిగ వదలి
నేసినట్లు స్ఫురింపజేయును.

నా కా స ం ఘ ము.

లండను, ఏప్రిలు 28:—పరాసు నాకాదళమంతి యా
ధీపత్యము క్రింద మిత్రమందలి వారి నాకాసంఘము నేటియుద
యమున సమాజేకమయ్యెను. ప్రాన్సు, డిటరు, ఇటలీ, జపాను
ఆమెరికా సుయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధు లా సభయందు
నుండి.

విగ్నాండు

విగ్నాండు నిర్బంధ సైనికసేవ.

లండను, ఏప్రిలు 25:— ప్రజలమందెరమున న్యూయూ
గాడికి ప్రత్యుత్తము నుసగురు బొల్లగు గారిట్లు చెప్పిరి.
విగ్నాండునందు నిర్బంధ సైనిక సేవాశాసనము నుపయోగించు
నపు డాటంకము గలిగింపజనని “నెక్రీకు” “ఇతరాల సభ్యు
డొకడు పరిశీలకు లొకవు తి కాని వేదనమున గనిమించుచున్నది.
సైనిక సేవాచట్టము విగ్నాండులో నుపయోగించు నపుడు దేశ
కాసనము నెకలైన ఎరింతురని తాను విశ్వసింప జాలదు.
ఈ సంగతంత కను మతాధికారులకు పూర్తిగ తెలుపబడినది.

శత్రుత్వము యీగించుట.

లండను, ఏప్రిలు 26:— సైనికనిర్బంధశాసనపు విశోధి
త్యము క్రమక్రమమున తగ్గుచున్నదని విగ్నాండునందలి విశేషకు
లనుచున్నారు. తాము నెన్న ఘోషులకు కలలో తక్కుకొంటి
మని జాతీయవాదులు గ్రహించుచున్నారు.

డెయిలీ క్రాంతిల పత్రికా సంపాదకుడు విగ్నాండునం
దికాసనమును ప్రజేక పెట్టుటను తీవ్రముగ విమర్శించు చు
న్నాడు. ఆపత్రికవిశేషం బట్లు వ్రాయుచున్నాడు. డిల్లును
గాను నాతీయవాదుల పార్టీ మెంటరీ వైఖరినారంభించిన వెంట
నే ప్రస్తుతపు వికమక్త్యము సమసిపోగలదు. దాని కలతచెట్టిన
నేరము జాతీయవాదులవై బడును.

నిర్బంధసేవ కలదనుచు వారి ప్రయత్న మంతగ కొనసాగ
లేదనియు లేవనెత్తు విరుధ సైనికుల జేర్పులలో నింత యభివృద్ధి
గన్నట్లుకుండెదదనియు నానితేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ఇంకను
విగ్నాండులో ఆమెరికనులు విశేషముగనున్నారు. వారికి కేవ
లిక్కు విరుధ ప్రజలమీద చాల కోపముగనున్నది. దిల్లును మును
రుగాను వాసిండ్లకునకు బోవుట కన్నిరకతలను చేయవకు
నని వారు తలంచుచున్నారు.

ఆవిశేషకు డింక నిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—విగ్నాండున
కావల నందలము హామీయులు నెంత దృఢముగ వాంఛిం
తురో నేను నట్లనే వాంఛింతును. ఇప్పుడు విగ్నాండులోనున్న
శిక్షితులకు యూరపునందలి వివిధ దేశ శిక్షితులతో బోత్తి
చూచిన ఆంగ్లేయులు విరివపడల నణగ్రోత్తుచున్నారను
మాటలలో అధము లేదు. ఆహారభోగ్యవస్త్రపులు విశేషముగ
నున్నది. వ్యవసాయవాదులు చాల అభివృద్ధి నొందుచున్నారు.
ఎచ్చటనుండి సామ్య వచ్చుచున్నదియు వారికి “భాతు”
లేవనెత్తు.

జర్మనీ

“యుద్ధమున కెవరు కారణము?”

జర్మను సాంఘికవాది నేరాకోపణము.
అనుష్ఠానము, ఏప్రిలు 28:—ప్రవృత్తుల రెండవ మంది
రమున హేయ హేరాదు రను సాంఘికవాది, “లిఖ్నోవిస్కి
గారి ప్రకటనము జర్మను దొరకనమువారే యుద్ధమున కంత
టికి కారణులని నుజుపు పరచుచున్నా” రని పలికెను. సహ
యాధ్యక్షుడు హో యుగారి నూరకుండ నాజ్ఞాపించిరి.

జర్మను ఆఫ్రికాసామ్రాజ్యము.

స్టాంబుల్, ఏప్రిలు 28:— మొమ్బాసానంద కలస
జేయు భూగోళకాస్త్రపండితుడు నుండిన హౌయోహ్న మే
యరుగాను పోర్చుగీసువలన సామ్రాజ్యమును గూర్చి అయూల్య
వగు సమాచారమును వెలుపుచు నొకపు ప్రకమణప్రకటించెను.
అందతడిట్లు చెప్పెను. సంధిసమయమున జర్మను ఆఫ్రికా
సామ్రాజ్యాభివృద్ధి నిమిత్తము జర్మను దొరక
నము వారు పోర్చుగీసు వలన దేశముల పట్టుకొనవలయును.
లోగో, కేమరూస్సు, తూర్పు ఆఫ్రికా, ఆఫ్రికాలో వైరతిభా
గము ఈ నాలుగింటి వ్యవస్థ, అట్లాంటిక్ మహాసముద్రము
నుండి హిందూమహాసముద్రమువరకును గల ప్రదేశమునంతటిని
మధ్యమును శత్రుప్రదేశముల నాక్రమించుకొనుచు మధ్యఆఫ్రి
కానంతటిని స్వాధీనము చేసికొనవగు నను అంతమును జర్మనీ
మరగనూడదని అలె దుదృఢించుచున్నాడు. పరాసువారి పట్టి
మఆఫ్రికా, తూర్పు, పశ్చిమ ఆఫ్రికాలందలి ఆంగ్ల రాష్ట్రము
ఎంతవర కాసామ్రాజ్యమున జేర్చుకొన బడునదియు నింకను
జరుగబోవు యుద్ధ ము న ను స రి ం చి యు ం డ గ ల
దు. “జర్మనుమధ్య ఆఫ్రికా ముఖ్యములగు నేలబాగుప్రదేశ
ములులేకుండ నుండజాలదు. అందు నెంటుధాదును, పోర్చుగీసు
గినియా, నుడెయిరా, ఆజోర్సులు ప్రాపంచికపు సంభారసా
కవ్యవస్త్రుల కాధారములు. మిత్రమందలవారును ఆమెరికా
వారును ఏది కెంలేయియు నభ్యంతరము చెప్పదురుగాని. తన
సామ్రాజ్య రాజకీయోద్దేశముల బడయుటకు కలయున్నట్టిని
జర్మనీ కలవంక ముననైన గ్రహింపవలయును.”

రెయి చి స్టా గు స భ

సైనికపరిపాలనావిమర్శ.

అనుష్ఠానము, ఏప్రిలు 27:—లేఖనాపరిశీలనాధికారుల
లహస్తముల దాటి రెయిచిస్టాగు ప్రధాన సభ యందలి సైని
కపు పరిపాలనా విమర్శ కొంచెము నైకతెలిసినది. దానిని
బట్టి, ఒక్క సాంఘికవాదులలోనే గాక తక్కిన అనేక కక్ష
లందును సైనికాధికారులవై నమాయవ్యాపించినట్లు విదితము.
యూక్రేయకు, బెల్జియములలో సైనికాధికారు లానరించిన
పరిపాలనయు, ఫిన్లండు జేకాంతర ఆంతరికలహములలో జర్మను
సైనికాధికారులు ప్రవేశించితమనిరంతుకాధికారులను ఆపుట
యు అనియు పూర్తిగ ఖండింపబడినది. హెయ్గేయపు గారు
ప్రత్యుత్తరము నుసగురు యూక్రేయనునందలి దుండగముల
సమర్థింపజూచి, జర్మను సైనికాధికారి యుపపద్య ముఖ్యముగ
జర్మనుప్రజల ఆహారాధ్యము గానింపబడినదని ఆరోపించెను.
తననంతరము జరిగినచర్చలో వివరము లంతగ తెలియకున్నను
యూక్రేయనునందలి జర్మనుల భయంకర కార్యక్రమమునైననేక
నిందాకోపణములు చేయబడినవి. ఈ నిందాకోపణలు నిజమై
యైన ఇంకను వివరముల నరయు టావశ్యకమని తాత్కాలిక
ముగ నభ్యుత్తరమిచ్చిన యధికారిచెప్పెను. రాబోవు మంగళ
వారమువాడు భాస్మెలగుగారి అభ్యుత్తర నిందు నిమిత్తము
ప్రత్యేకపథ జరుగును.

సాంఘికవాదుల మహానిందాకోపణలు.

“వార్యాన్సు” పత్రికను బట్టి ఈ క్రింది సంగతులు
తెలియుచున్నవి. తూర్పుపశ్చిమముల యందలి వైఖరి గూ
ర్చి రెయిచిస్టాగు సభలో తీవ్రముగ చర్చ జరిగెను. స్టాండ
ర్డుననేకమంది జర్మను సైనికులు ముంచి చేయబడిన వార్త
నిజమా అబద్ధమా యని హెయ్గేవెబుల గారడిగిరి. కుడిభాగ
మునందలి సభ్యుల కరతాళధకు అపరిమితముగ నుండుటను పృ
త్యుత్తరమువిడిచినలేదు. హెయ్గేయ్యెన్నగురు లేఖపరిశీలన
కావశ్యకము ఖండించుచు ఆస్మెను లోకేయులందలి చర్చ
ఇందుకయు తెలియకుండజేయుట హుకేదనిరి. యూక్రేయను
నందలి జనోపకార సంస్థాపనల బహిరంగముగ పాడుచేయుట
కుటయు, సైనికాధికారి బహిరంగసంస్థాపనల కూలగ్రోయు
ట తమ పృథకుకర్తవ్యమని సైనికులకు స్పష్టముగ జెప్పెనని
యు హెయ్గేస్కాగారడిగిరి. అట్టిపనులచేయ నిరాగింపరా
దని సైనికులొకప్పుడు తిరుగబడిరి. జర్మని ప్రేమయూనిదికేల
దాటివుకలవలయునని కార్మికప్రతినిధి యొకడడిగెను. పృథు
త్తరము లేదు.

హేగు, ఏప్రిలు 28:—దెబ్బిగుంట్రి బెర్లిను చేరినది.

జర్మనీ మోచుచి క.

స్టాంబుల్, ఏప్రిలు 28:—జర్మనీహంతులకు మై
త్రి “జెడిసిన”దని జర్మనీలో నిరంతరము వార్తలు ప్రకటింప
బడుచున్నవి. హంతులను గూర్చి మిత్రమందలి ఉద్దేశములకు
దోషముల గల్పించుచు తాను ముందు జేయునట్లు క్షేతు
గూర్చి జర్మనీహంతులకే జేయుచున్నది.

రష్యా

ఆహారపదార్థములు.

ఒక్కకోజానకు సరిపడుట.

లండను, ఏప్రిలు 28:— రష్యావారి వామువా ర్యుటు
వివరించుచున్నది:— భాగ్యముపండు రాష్ట్రముల యందలి
సంఘమునకును ప్రతినిధులకును నోటిను లంపబడినది. జెట్రా
గ్రామనగరమున మరల నాహారపదార్థములు కూర్వవయ్యెను.
ఒక్కడినమునకు సరిపడు ఆహారపదార్థములు మాత్రము మిగిలి
యున్నది. గనుక తక్షణమే సహాయమొసంగి కలసిన దని
కోరబడినది.

జిక్రెనియనులు, యూలనులు.

లండను, ఏప్రిలు 28:—ఆహారపదార్థముల నిమిత్తము
యూలను లూక్రేయనును ముట్టించుచున్నాడు. మెసోకీవులూ
నున్న వ్యయసాయవాదులు మరఫిరంగులనహమున ఆ నేకు
లనుబంధించిరి. బంధితులనుండి ఆయుధములను విడికొని, అంత
రమున వారిని చంపుచుండిరి.

టర్ని

పేల్చేస్తున్న ఆంగ్లేయుల్ని.

కయ్యో విలేజుకును పయోనియ పత్రిక కేటూల తెలియ జేయుచున్నాడు. మాపార్వభాగములను దెబ్బచే పరిశీలనకు గురుచున్నది. తురుష్కుల మాన్యు లిపుకు బహిరంగములై కిక్కిరాధారము లేకయున్నవి. దెబ్బతూర్పుతీరమున కిటీవలనే విచ్చేసిన పేర్లయొక్క దిశయలతోడ రాకపోకల సేవలను కొనవచ్చును. సైన్యోపర మార్పుభాగమున నుండు ఫలంత ములకు ప్రదేశములకు మాకు ప్రదేశము లభ్యమైనది. నిర్భీతిగ నేమిపును దిశకోపము నుపయోగించి సైనికు లాదిగా గల నష్టములను గప్పించుకొన నవకాశము కలిగినది. కాన వర్తమా నమున పేల్చేస్తున్నదని మాపక్షము బలముగనున్నది. తురుష్కులను ముట్టించిరి దిశలో ముఖముఖముగ నెరుగింపకల యును తురుష్కులొచ్చినిశునలయెడ కడుసీగముగ ప్రవర్తించుచుండెదట నానాటికి దృఢమగుచున్నది. వీరలను నిర్మూలించు నుద్దేశముతోడనే తురుష్కులు వీరలనుసేనయి కార్మిక పటాలములలో నుపయోగించుచుండిరి.

హాలెండు

హాలెండు కష్టములు.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—హాలెండు జర్మనీల కలహము నకు “ఇసుక కంకర” సమస్య ప్రధాన కారణ మగునో కాన్డాలెండనులో నిక బాగుగ జెలియకున్నది. హాలెండు నుండి “ఇసుక” అభివృద్ధి పోవుటను గూర్చియు కొన్ని “తెలూలు” స్వవని విశేషమంత్రి నాడను గారు రెండవ మంత్రియైన జెప్పిరి. నాకల విషయమున నతడిట్లు చెప్పెను. మార్చి 22 వ తేదీ నుండియు తూర్పు ఇండియా వీవులకు బయలుదేరిన ఓడలకు పట్టుకొనమని ఇంగ్లండు లిఖితముగ భారతదేశమున.

ద చ్చి ప త్రి క లు.

అనన్తపురము, ఏప్రిల్ 25:—ఇసుక కంకరల సంపుటకు పూర్వము తెలియుములో వాని నెందులకు పయోగించినదియు గనుకనుట కొక ద చ్చి క మి వ ను ను ని య మిం ప వలసివచ్చును “హాలెండు” పత్రిక దొరతనమువారిని హెచ్చరించుచున్నది. క్రొత్త అవస్థలందము దొరతనమువారిని బాగుగాకాక వహించ హెచ్చరించుచున్న క్రొత్త సదుపాయములు కొరవడుచున్నవని ఆపత్రిక తెలుపుచున్నది.

“తైను” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—హాలెండు విషయమున జర్మను పత్రికలు కనబరచు వైరభావమును, జర్మను ప్రజల సైనికోత్సాహమును చాల ఆకురతను గలిగించుచున్నవి! అయినను ఇసుక కంకరలను సైనికపు ఏర్పాటులకు పయోగించుట హాలెండు ప్రజల్నింపవలయును.

లండను, ఏప్రిల్ 27:—ఫస్ట్ సెలవు తీరికొనిన సైనికులు సైన్యముల జేరుటకు తప్ప మరి యెందులకును పర్యాయము చేయకు-వదిరి ఆంధ్రము సైనికాధికారి అజ్ఞాపించెను.

చీనా

పీకింగు, ఏప్రిల్ 24:—ఆర్మీని రెయిల్వేమీద ప్రయాణికులు బాధింపబడకుండ, నోచుకొన నడకుండను రెడ్డు గార్డులు తగిన ఏర్పాటుల జేసిరి.

యూధానంతర వర్తకపరిశ్రమలు.

బల్లె కమిటీవారి సూచనలు.

లండను, ఏప్రిల్ 26:—బల్లె కమిటీ వారి నివేదనమును గూర్చి బొల్బురుగా రిట్లు చెప్పుచున్నాడు—శత్రువుల ఓడలకు తాత్కాలికముగ గొన్ని నిరోధములను గలిగించు టావత్తకమే యయ్య ప్రపంచపు ఓడలు చాలకుండుట వలన విశేషనోకల యార్జేవుల నుపయోగింపకుండ జేయుట అవసరము. సామ్రాజ్యపు వస్తు సంతకం పదనంతయు సామ్రాజ్యమునం జేది నియోగింపదలయు నను క్రయత్నములు సామ్రాజ్యముకావని కమిటీవారియొద్దేశ్యము. సామ్రాజ్యభివృద్ధికి ఒక (జర్మనులకాక) ధనము తోడుపడకుండ జేయుట సంఘమువారి కిష్టము లేను. పరులు కొన్ని కొన్ని వస్తువుల కొంపోకకుండ కొన్ని యేర్పాటుల జేయుటావశ్యకము. వలస దేశ్య ప్రభుత్వములవారికి కొన్ని అధికారములనియవలయును. అట్టి ప్రభుత్వములవా కొశేవులను నవలించుట మంచిది. విశేషములు పరిశ్రమలలో గాని వర్తకములలో గాని భాగస్వాములుగ నుండగూడదని ని ని షే ధిం ప న వ

సరములేను. కాని “ఫలటును”ను, “పేటంటు ఏజెంటు”లను బ్రిటిషువారుగ నుండవలెను. విశేషవాస్తవప్రమాణికుల పేర్లను రిజిస్టరుచేయునంతటి ఆలోచింపబడవలయును. పరిశ్రమలకు సామ్రాజ్యపుభాగము నెలకొల్ప నవసరములేదు. ప్రధాన పరిశ్రమ లభివృద్ధి నొందుటకు మాత్రము దొరతనమువారి సహాయమువసరము. భూమి కాలపు బ్రిటిషు ఆర్థికచుక్తమున వలస, హిందు-దేశముల సంబంధమునుగూర్చి చాలవరకు డిప్లొమాన చేయవలసియున్నది. మిత్రమండలివా రంగీకరించిన యెడల వారితో నేవియో సంబంధముల నేర్పరుపవలయును. ప్రస్తుతపు శత్రుదేశము లేవియు నిశుముములు లేనది పూర్వముకలె సామ్రాజ్యముతో వర్తకముచేయరాదు. బ్రిటనులో వేయు సమద్రపు పన్నులు మొదలగు విషయములలో వలసదేశములకు ప్రత్యేకస్వ్యయల నొసగవలయును. కొన్ని పరిశ్రమల గాపాడుట కొక సంఘము నెలకొల్పవలెను. యూధానంతర మొక సం.రము వరకును శత్రుదేశములను దిగుమతిచేయనీయరాదు.

ఆన్ట్రోలియా సైన్యములు

యజమానల దేశభక్తి

సిడ్నీ, ఏప్రిల్ 26:—యూధానేవ నిమిత్తము కృత్తులను విడుదల చేయుట తమవిధి యని చెప్పెను, తమ కార్యాలయములయందు పనిచేయుచున్న అవివాహితు లగువారల నందర నుద్వేగముల నుండి మే సి హేరిసుకంపెనివారు తొలగించిరి. ఇతర వర్తకసంఘములు మరికొన్ని గూడ నీ తీరుననే నడచుకొనుచున్నవని తెలియజచ్చినది.

(0)

ఆంధ్ర సారస్వతము

I

మన యాంధ్రభాష పదునొకండవ శతాబ్దమునుండియు నన్నయగారి మహాకవు లొనర్చిన కట్టుబాటులకు లోనై పదార్థసంపద కలిగి, దినదినవృద్ధిమానమై, ఇప్పటివఱకును విరాజిల్లుచున్నది. దానినికను సభివృద్ధిపరుపంగిరి యాంధ్రులందఱును సదుద్ద్యమములం జేయుట యంతయు శ్లాఘాపాత్రము. కాని, యజ్ఞమి ప్రార్థనా కాని, ఆంధ్ర భాషాసేవకులు, ఆంధ్రభాషావహులొక నూతనాలంకారముల సమర్పించ నెంచి, జేయుచుండెడి యత్నములలో నొకవానియందును వారు కృతకృత్యులు కాజాలక పోవుచున్నారు.

ఆంధ్ర ప్రపంచమునందు స్వభావా పాండిత్యమునకు, హాసనిద్యా పాండిత్యము తోడుపడ జులగు మహాపురుషులున్నను, వారికి మన వాఙ్మయాభివృద్ధియే క్రొత్తపుతలం ద్రొక్కిన నగునో తెలిసియుండినను, వారెవరో యాత్రోవలం ద్రొక్కి భాష నుద్ధరింపలేకపోయినారు. వారీక్రింది పద్యము నెప్పుడు పఠించుచుండెదరు గాక!

ఉ. “పుట్టు నేదేశమందొకయ. పూజ్యుండుతానిదిమాతృభాష నె పుట్టినదేశమిట్టియని । పొంగక ప్రాణముకల్లు పీచునై, పుట్టిన తల్లికడువనను । పుక్కుల పెన్నియై వానిలోన నీ కట్టిడియించనొక్కడగు । గాకనరుండనియొంచదోషమా”

భాషాసంఘముల యొక్క- ఘనప్రయత్నములు.

ఇరువదియవ శతాబ్ద ప్రథమ దశకంతుమునుండి, మన భాష నభివృద్ధి జేసిండుటకు, పలువురు పలువురిలంబట్టుచు, నద్దాని పురోవృద్ధికి సహకారులగుచున్నారు. తెలుగుదేశములై ఆంగ్లేయ భాషాపండితులై, తెలుగు పుక్కుములన్న చిరాకుగనుండెడి మహాపురుషులు తెలుగులో వ్రాయుటయు, చదువుటయు దనగౌరవమునకు లోపము కాదని తలచి గ్రంథములవ్రాయ ప్రయత్నించిరి.

“ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారి నిఘంటు నిర్మాణము” నిఘంటు నిర్మాణము, అని సశేషముగ నాంధ్రప్రత్తికలో గేతలుజైచిరి. ప్రస్తుత మానిఘంటు నిర్మాణము, నిర్మాణము సెందిన దేము యని భయము పొడముచున్నది. ఇది నఱకు శ్రీ విశ్వ నాథశర్మగారు వ్రాసినట్లుగా, ఆభాగమంతయు నే వేంకటకాశ్రి గారి మీదనో వైచిన యెడల కొంతకఱకు కార్యము వారిలో బడచుచున్నది. నిఘంటు నిర్మాణమునందు కృతకృత్యులు కాలేరుట సుష్టము. ఇక దేశచరిత్ర విషయమై వారు ఈసరికైనను తలపెట్టలేదు. ఇంతలో విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారు ఆశీఃక దీర్చి, శ్రీవీరభద్రరావుగారు వ్రాసిన చరిత్రము “సమగ్రము-సప్రమాణము” కాదని ఆయన యొప్పుకొని యున్నారు. అది తిరిగి వ్రాయవలసి యుండునని తలచెదను. శ్రీవీరభద్రరావుగారు ‘ఆంధ్రుల

చరిత్రను’ మూడు భాగములనుగ పూర్తిచేసి విమర్శనములం జేమిచ్చి తరువాత వారి పూర్వాటలను నిద్దికొని యొక పెద్దగ్రంథముగా ప్రచురించ వలసియున్నారు. అది పరిషత్తు పూనుకొనవలయును. ఏలకో, పరిషత్తు ఆవిషయమై మూడి భావము వహించి యున్నది. పరిషత్తు వారికి దొరకైన గ్రంథములన్నియు సొక “సీరీసు” క్రింద స్వస్థువెలలకు ప్రచురించవలెను. అట్లుయిన ఆ నేటలు చందాదారులుగ జేరదురు. భాష యభివృద్ధిలోనికి కచ్చును. కొన్నిగ్రంథములు వారు ప్రకటించి యున్నను, అవి యొకేరితగానుండలేదు. ఆంగ్లేయభాష ‘Six Penny Classrie’s అనియు ‘Shilling Classrie’s అనియు భాషలోనున్న గొప్ప గ్రంథములన్నియు ప్రతివారును కొని చదువుకొనుటకు వీలుగానున్నది. ‘మహాకవిషిక్ష్మియర్ రచించిన నాటకములన్నియు నొకే సంపుటములో పండ్రిండజాలకు వచ్చును. ఆ సంపుటమే 120 రూపాయలు వెలగలవి కూడ నున్నవి. కావున ఇది కఱకు నావిశ్వవారు ప్రకటించిన కావ్యములు (భారతరామాయణాది) పరిషత్తువారు తిరిగి యొకపే మోస్తరుగా నుండెడి గ్రంథముల వలె, నులభధరలకు ప్రకటించ వలెను. వీరు ప్రకటించు పత్రిక సరిగా వెలవడుటలేదు. అందులో ప్రకటింపబడు వ్యాసములును కొన్ని తక్కు భాషావిషయములలో జర్పించుటలేదు.

ఒకవిద్యార్థి.

నర్సాపురం తాలూకా బోర్డుఎన్నికలు.

అయ్యా, నర్సాపురం తాలూకా బోర్డులో చేసిన భీమవరం వీరవాసరం ఫిర్కాలమెంబరు భాగిపడి యిప్పటికి 9 మాసములు గలిగినను నేటివరకు క్రొత్తమెంబరు తాలూకా బోర్డునకు వెళ్లుట కవకాశము గలుగకుండు మెంతయు విచారకరము. ఈ యొన్నికకు విఘ్నేశ్వరుని పెండ్లికి జేయిపప్పుము ఎన్నట్లు మొదటినుండియు అనేక ఆటంకములు కలిగినవి. మొదటసారి యెన్నికలో మద్దాల రామమూర్తి నాయుడుగా రెన్నుకొనబడిరి. కాని యా యెన్నికలో ననేకలోపములు జరుగుటవలన మరల నెన్నికకు వచ్చినది. ఈ రెండవయెన్నిక జరుగుటకు పూర్వము భీమవరం తాలూకా సంఘము వారు ప్రత్యేకసభిజరిపి, అందు యిదివర కా మెంబరుపదవి కాసెయచున్నవార లందరు వదలుకొనుటకును, తాలూకా డిస్ట్రిక్టు బోర్డుల మెంబర్లై ప్రజల కత్తికొల్పవయ్యు క్కలు లగు కార్యంబులు గావించి, విశేషానుభవమును గలిగిన శ్రీరట్టూరి నరసింహారావు గారొక్కరు మాత్రమే నిలుచునట్లు తీర్మానించిరి. అంతే మిగిలిన వారందరును తమ తమ ప్రయత్నములను మానుకొనిరి. కాని యేలకో? మద్దాల రామమూర్తి నాయుడుగారు కల్లూరి నరసింహారావుపంతులుగారి తోపాటు వీరును నిలిచిరి. వీరిప 21-1-18 తేదీన ఎన్నికలు యథాతీరిని జరుపబడినవి. ఆ యెన్నికల చీట్లులు లెక్కపెట్టి యెన్నికసమయమందున్న అధికారులు పంతులుగారికి 161 యు, నాయుడుగారికి 99 యు వ్యాపకసమృత్తమైనవోట్లు వచ్చినవని ప్రకటించిరి. అంత నాయుడుగారు విఫలమనోరథులగుటచే యేనియొకొన్నిలోపములను గకబరచిన మరల నెన్నికకు వచ్చుననియు, ఈమారు తాము గట్టిప్రయత్నము చేయవలె ననియు 22-1-18 తేదీన అక్షేపణ అర్జీ నొకవానిని నిచ్చియుండిరి. ఈ అర్జీ యెన్నిక నిబంధనలలోని 27 వ రూలు 10 వ క్లెక్కును ప్రకారము “జేలటు బాట్సు” విఘ్న క పూర్వ మే విచారింపబడి వ్రాత మూలకమైన పరిష్కారము చేయవలసినట్లు కానించుచున్నది. ఆ అర్జీ సదరు విధముగ పరిష్కరింపబడకపోవుటచేత దానిని త్రొవేసినట్లే యెంచబడుచున్నది. దానికిప్పు డేవిధమైన ప్రాముఖ్యమును నీయరాదు. అదియునుగాక 33వ రూలులో నుదాహరించిన ప్రకారము “జేలటుబాట్సు” విషయ 16 దినములలోపున నేవిధమైన అక్షేపణ అర్జీ నిచ్చియుండలేదు. అట్లేడియైన నన్నప్పటికిని 33 వ రూలులోని. వి. సి. డి. యలకుమించిన అక్షేపణలతో నున్న అర్జీని పట్టగూడదు. సందర్భమున 33వ రూలు నక్షునరించి అధ్యంతరమేమైన పెట్టి నప్పటికి వ్యాపకసమృత్తమైన వోట్లులెక్కించి పరిష్కరింపవలసినదేగాని అన్యధాచేయుట కవకాశ్యములు కానించవు. అందుచేత మద్దాల రామమూర్తి నాయుడుగారి అభ్యంతరములు సరియగునవి కావని స్పష్టపడుచున్నది. వీరికి తాలూకా బోర్డులో మెంబరు కావలె నని కుటూహలమే కాని అక్కడ జేయవలసినపని చాల కలదని యెఱుంగరు. కాబోలు! మాతాలూకాలోని కొందరు తప్ప మిగిలిన యావస్థుండియు నరసింహారావుపంతులుగారే మెంబరుకావలె నని అతికుటూహలముగ నెదురుదూచుచున్నారు. కాని అధిక ఓట్లను పొందిన పంతులుగారి నాయుడునేటివరకును గెట్టు ప్రకటించి యుండలేదు. ఈ యెన్నిక విషయమై యేమి జరిగినదియు తెలిశే లేదు. కావున నీయెన్నికకు సంబంధించిన అధికరణియెన్నిక పర్యవసానమును బాగుగా నాలోచించి, పరిష్కరించి వెంటనే తేలు-కోరబడుచున్నాడు.

చెంగల్వల సర్వే శాసనానుమూర్తి.

వృత్తాంతములు

మెట్టమీదనుండి దొంగట:— బొంబాయిలో నైనితల గృహమందు నివసించుచుండిన బార్బి డానన్ అను ముగ్గురైన వారు గత మంగళవారమునాడు రాత్రి మెట్టమీదనుండి దిగుటలో తప్పు మెట్టపై ఆడుగులు వేసి క్రిందకు దొంగట వారి కలచితో పోయినది. అతడు వైద్యశాలలో మరణించెను.

పడక గొడుగు బాటగుట:— ఉత్తరహిందూ స్థానములలో లయనదీ వరదలకు గొట్టుకు వచ్చు కలప ప్రోగు చేయుటకు నుమారు అటుగురు మహమ్మదీయ శ్రీలు సాహసించి చిన్న పడక నొక దానిలో నది కడమరబోయిరి. ప్రమాదము లేక వారు కొంత కలపను తమ వడకపై వేసుకొని దిరికి నయ్యుచుండినపుడు సదీప్రవాహము వడవను గొడుగు బాటుచేసినది. “అద్భుతమున పడక గట్టునకు సమీపములో గొడుగు బాటగుట చే గట్టుమీది వారు ఆశ్చర్యలన సహించి మొనర్చుకొనిరి. 5 గురు మాత్రము ముగ్గురీతముగ గట్టున కేర్పడిరి. ఒక శ్రీ మాత్రము కొట్టుకు పోయెను. ఆమె క శేబరమునకు దొరక లేదు.

మంగురూరు రైలు స్టేషనులో హోరి:— మంగురూరు రైలు స్టేషనులో నొక చిక్కిన గుర్రము సంభవించినది. మూమూల తీరున కుక్క కనివారముల (వీటి) 12, 13 టిక్కెట్లు అమ్మకము మొత్తము రు 2780-2-6 నొక సంచిలో నుంచి బుకింగు క్లాక్కు స్టేషను మాస్టరు పరమొనర్చెను. ఈ రూపాయి రెట్టినో మూడుమైనవి. రైలు స్టేషన్లో చోరీనువారు దిర్రాపు నారంభించిరి. రైలు స్టేషన్లో అడిటరు, బ్రాఫీటు నూపరింపెడలెటును కలసి విచారణ ఆరంభించి, స్టేషనుమాస్టరు యనువదారి కంపెనీవారి కుత్తరవాని యని తిర్మానించిరి. ఈ కేసును గూర్చి ఆఫీసిరిచ్చువానికి తాము 50 రూ॥ లు బహుమానము నిత్తుమని రైలు స్టేషన్ నూపరింపెం డెంటు ప్రతిపు ఫిలిపు గారు ప్రకటించిరి.

పాతకాలావత్సరప్రారంభమున 10 సం॥ లకు మైబడిన పనులుగల విద్యార్థిని పాతకాలముందు చేర్చుకొనరాదు. పాతకాలముందు చేర్చుకొనరాదు. ఆరంభించిమించిన చాలా దున్న అట్టి వారలకు పాతకాలముండి సంవత్సరములను నా గతము ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. ఈ మాత్రము ఆంగ్లో ఉర్దూ పాతకాలముందు మహమ్మదీయ బాలరకును 1918 జనవరి 16 తేదీకి దొరతనమువారి పాతకాలముందు విద్యార్థులకును వర్తింపదు. రెండవతరగతికి చెందిన బాలరావత్సరమున ముందు తరగతికి దీనికొక పోయినమొదల వారలకు పాతకాల నుండి సంవత్సరములు బాలరకు యువకుల నుకే తరగతియందునకు సింపజేయుటకు పురోవృద్ధికి భంగకరము గాన దొరతనమువారి నూత్రము నవలంబించిరి.

దెయ్యమును మారుట:— గోపాలాచారి అను నొక 7 సంవత్సరముల యువతి తనభర్తతో గూడ బొంబాయిలో గాపురము చేయుచుండెను. ఒకదిన మద్యము 9 గంటలకు ఆమె వెనియిటి బహుమతు వోయెను. పిచ్చుకుకొన్ని నిమిషములకు తనరాబాయి పడకగదిలో మంటలు చూచి పొరుగు వారు ఇంటిలో ప్రవేశించిరి. “పడకగదిలోనున్న తెరచుటకు యత్నించిరి. లోనగదియవేసి యుండుటచే తలుపులు నిరుగ గొట్టుడెను. తనరాబాయి కలిపావుచుండెను. మంటలు చల్లార్చుట ఆమె ఆస్పత్రికి గొంపోవడె.” నేను నాగడి లోనికిపోవు నప్పటికి నాకొక భూతమరుపడినది. నేను భయ పడి స్వసాత్వితే భయమును బాపుకొనదలచి ఇట్లుచేసితినిని యామెచెప్పి ప్రాణములను విడచెను; స్వసాత్వయిన పోలీసు వారు తిర్మానించిరి.

రైలువేపారిద్రవ్య వసూరించబడుట:— మంగురూరు స్టేషనుమాస్టరుగారు ఈనెల 12 వ తేదీ కుక్కవారమునాడును 13 వ తేదీ కనివారమునాడును విక్రయించిన టిక్కెట్లబాపకు మొత్తము 2780-2-6 మైలకు పదిలముగతోలునందులలో వేసి మూకులకు తాళములువేసి స్టేషనుగదిలో గొడయం దివద్ద బడిన ఇనుపవెట్టెయందు భద్రముగ లోగములు వేసికొని పోయిరి. మరుగు దినుషుడు యెట్టేలీగములు తెరచు నప్పటికి లోగములు లోములకలయెండగనే లోని సంచులు బాటుమైనవి. జిల్లా బ్రాఫీటు నూపరింపెం డెంటు గారును

అడిటరుగారును లెక్కలను సోదాచేసి కంపెనీవారియొద్ద నిలువయున్న స్టేషనుమాస్టరుగారి వైకమును లెక్కించిరి. రైలు వే పోలీసువారు చోరులను పట్టుకొనుటకు కలయు భోగట్టా లను చేయుచు కలక్రింతు మకుచున్నారు. దొంగను పట్టుకొనిన వానికి 50 రూ॥లు ఇనాము నిత్తుమని రైలువే పోలీసు నూపరింపెం డెంటు గారు నాటిందిరి.

పెనులు మేజిస్ట్రేటుగారిపై దిరుగుబాటు చేయుట:— మలబారుజిల్లాలో బాడగా రానగరమునకు సమీపమందున్న నాడపురము విశేషభాగము మోస్తూలే నిండియుండినది. తక్కువమంది హిందువులే గ్రామమందు కాపురముండుటచే నెల్లపుడు ఇరు తెగలవారికి కయ్యములు జరుగుచుండెను. ఒక దినమున ఒక మోస్తూవా దొక నాయకును ఎదుర్కొనినెను. పోలీసువారు మోస్తూవానిని పట్టుకొని బాడగారా పెనులు మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుచేసిరి. ముద్దాయి వానిసాక్షులను కూడ కేసువిచారణకు వాయిదా ఇయ్యవలసినదని మేజిస్ట్రేటు గారినికొరి అందులకు కొన్ని కొన్ని కారణములను తెలిపిరి. కేసు నాయదానేయుటకు కనుపరపబడిన కారణములు సరి యైనవి కానందున పెనులు మేజిస్ట్రేటుగారు వాయిదా ఇవ్వ లేదు. అందువైపు ముద్దాయికి వానిపక్షమువారిని ఆయనపై కోపమువచ్చి మరుసటిదినమున ఆయన కచేరికి బోవుసమయ మున వారాయనను ఎదుర్కొని కొట్టిరి. ఈ దౌర్జన్యమును మేజిస్ట్రేటు గారు తక్షణమే తంజిములమున జిల్లాపోలీసు నూపరింపెం డెంటుగారికిని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికిని తెలియ పరచిరి. పోలీసువారు బాడగారా సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద మోస్తూలపై కేసుచేసిరి

పాశ్చాత్య శ్రీ మాత్యగామకుట:— బారాబాంకి లోన్న స్టేషనులకు నడుచు రైలువే పోలీసువారి కోకపాశ్చాత్య శ్రీక శేఖరము దొరికినట్లును దానినిగూర్చి వారు విచారణ సలపుచుండి నట్లును ఇదివఱకు ప్రాయుడినది. శేషేక్షకు వివరములు తెలియవచ్చినవి. మాట్ వాట్ రాబా ఆస్పత్రిలో వామినుయూ మూడు దాక్టరుగనుండి పిదప నెలవేకము గూర్చి కలిగినవివాదమైన ఆమె తనపనికి రాజీనామా దాఖలుచేసి నాచోరాల్ ను విడిచెను. ఆమెతోగూడ నెలవేకమహమ్మదీయ నవుకరి వాడుండెను. ఆమెయొద్ద 6 వరకు రూపాయలుండెను తనబడిమీద శ్రీలకు విడుదలచేసి ఆమె కాగితమును ఆమె రైలువేవారిచే సలిపించినది. కాని తననావుకరు గూడతన బుడిలో బ్రయాణము చేయుటకు ఆమె మండిర వా రైలుస్టేషను వారియొద్ద ఆశ్చర్యపొందెను. నవుకరివాడు తనయజమాను రాలిమెడ నులిమిచంపిచేసి క శేఖరమును బయటకు త్రొక్కివే సెను. తాను ఒక స్టేషనులో సామాను వంతెనతో దిగెను. రెండు పెట్టెలు మాత్రము గాడ్లుబండియందుండెను. అని వైసా లో దింపబడెను. హంతకునికొఱకు పోలీసువారు భోగట్టాలు చేసి అట్టు రహిమ్ అను నవుకరి వానిని వారి సహకారితో గూడ పట్టుకొనిరి. అట్టు రహిమ్ తన యజమానుని సాక్షు నంతెనతో పోలీసువారికిపట్టుకడెను. కేసు విచారణ జరుగుచు న్నది.

బొంబాయి యంత్రాలయాధికారుల సంఘము:— మన నీయులగు సర్ దిన్నా ఎడర్లీవాచాగారి యాజమాన్యమున బొంబాయి యంత్రాలయాధికార సంఘము వారు నిన్న సాయం

కాలము ప్రభువు చువత్సరిక సమావేశమును గావించిరి. అధ్యక్షులు తమయంత్రాలయాధికార సంఘమును గత సంవత్సరమునందు సంతోషమునకు సంబంధించిన యుభాషణముల వర్ణించుచున్నపు సన్నిధిగామస్థితి నిండుక తర్కించిరి. ప్రధానమంత్రిగారి విజ్ఞాపన ననుసరించి తగిన యేర్పాటుల చేయుటకు హిందూజాతీ దొర తనమువారు లేవకొనిన మొకమహాసభకు గావించువనాడు. భారతీయులలో లక్షాధికారి మొదలు భిక్షాధికారి వరకంద తీసు దిగ్భతుణమున సామ్రాజ్యమునకు విశేష సహాయ మొనరింపవలయు నని భాగంబు నెఱిగియు న్నారు. గావున రాజ ప్రతినిధిగా రు హిందూజాతీక కట్టి సహాయము చేయవలయునని నిజమింతుకో అట్టి సహాయమును తామందఱము మొనరింప నిర్ణయం నుండవలయును. ఇందులకు సభ వారందఱు సమ్మతించి ఒక తీర్మానమును చేసిరి. అనంతర మధ్యక్షులు ప్రతి ప్రశ్నయందలి వివిధ కష్టముల చేర్చుచును బ్రిటిషు నాకావర్తమువారు రాధాగల భద్రముగ నుంచి మన కత్యంతసహాయ మొనరించినందులకు కృతజ్ఞుల మనిరి. ఆకారవర్తముల విలువల నిర్ణయించు పద్ధతినుగ్గడించి అనంతరము వారు పనివారిద్ర స్వత్వములను బాగుగ గాపాడవలయు ననిరి. బొంబాయిలో నిజీవల ప్రతిభలనిశేషముగ పెరిగిపోవుటను గూర్చిబలుకుచు నది అందపు ఆటల రై పరిణమించిన దనియు, మంచి పరిశోధకసంఘము నెలకొల్పబడవలయుననియు వారు చెప్పిరి. ప్రజలు న్యాయవర్తకము కొనసాగునట్టియేర్పాటుల నెంతెక్కులో గావించవలసిన నంతగాగూ నుండగలదు. చాటిజ్యును బుజుప్రకృత మానకృత్యము గావున దొరతనము వారిందుగుగూర్చి తగినబాగ్ర త్తున వహించవలయును.

తెలుపిందు

తెలుకాటులన విషము పెత్తుచు ప్రవేశించెను. బాస నరముల వెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును దుట్టినవోటును బంపవారునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈవాడకు వశేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

మోహిన్ తైలము:— శ్రీ పురుషులు వారు టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. మెదడుకలు రాలకును. మెదడుకలు నునుపు చేరును. సుహాసన గలిగియుండును. 0-12-0 అచ్చుతొండనం దిహి, 5, తలలుకట్టిరి, మద్రాసు.

జ్యోతిర్మినోదిని

మాతనముగ రచింపబడినది. వెల నులగము. చువది తీరవలెను. జ్యోతిర్మినోదిని చివోదమును గలుగజేయును. ఇది యొక చక్కని ప్రహారము. అయినంతయును గలది. జ్యోతిర్మినోదు అపూర్వకాస్త్రమునది, విలువగల దనియు, తప్పక నమ్మకగిన దనియు నొక్క వక్కాణించును. మరియు ననేక చివోదమును జ్యోతిర్మినోదు లుప న్యాయపూర్వకముగ నున్నవి. చువది సంవత్సరమును. త్వరచేయును. వెల పోస్తేజీ సహాయ 0-12-0 మాత్రమే. కలయువా రీక్రిందిలిసమునను ప్రాసి తెప్పించుకొనెను. వి. వి. ఆర్. తర్క, జగన్నాథపురం, కాకినాడ, గోవావలిజిల్లా (1185)

వైగుభయములేదు.
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
వైగు వైగు (1045)
ని వారకొవధములు
మా మందులు గడచిన మనది తత్సరములకు పండిత, గార్హ, నిల్వ, జేకములచుండును, స్వతఃసంస్థానముల యందును అనేక వైగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

వైగు సోకదు.
ప్రామాదిపానకము 6 డౌన్సుల బుడ్డి రుక్మ 0-0-0 | తేజాకృష్ణుకం 1 డౌన్సు బుడ్డి రుక్మ 0-0-0
డిల్ 8 " " 0-0-0 | డిల్ 8 " " 0-0-0
పాక్షింగు పోస్తేజీతలు. కోరువారికి మావైద్య క్యాటలాగు చువదియును.
తంబి విలాసము:— “పండిట్” మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, ఆచారప్పన్విధి, జి.టి, మదరాసు.

The Great War.

(a)
(Reuter's Agency)

Great Britain

The Navy's Great Exploit. The Landing at Zeebrugge.

LONDON, April 26.

[5.10 A.M.]—The admiralty has issued a full narrative of the raid on Zeebrugge and Ostend, which, in its stirring details, brings into strong relief both the immense difficulties of the task undertaken and the astonishing ingenuity and reckless daring with which they were overcome. The narrative is full of thrilling episodes and the experiences of individual vessels engaged and of the storming party in the mole. Naturally the most striking of these are the experiences of the 'Vindictive' which landed the force in the mole and of her attendant ferry-boats, 'Iris' and 'Daffodil'. As the 'Vindictive' lay alongside the mole rolling and lurching against its foundations she was swept diagonally by machine-gun fire from both ends of the mole and heavy batteries ashore. Landing parties of marines and blue jackets were gathered on the main and lower decks. The commanders were both killed before the word for assault was given, but the men were magnificent. They had to rush across swaying splintering gangways and drop over the parapet into the field of fire of the German machine-guns. Then there was a further drop of sixteen feet on the mole itself, but nothing stopped the orderly speedy landing. Meanwhile the lower deck had become a battle. The crew of a howitzer mounted forward had a lieutenant killed and a second crew were likewise destroyed, but the third crew took over the gun. The 'Daffodil', which was engaged in firing the 'Vindictive' against the mole, had only one killed and eight wounded. Meanwhile the 'Iris', which was attempting to make fast to the mole ahead of the 'Vindictive', was in trouble as the gangways were not large enough to span the gap. Two officers climbed ashore and cut across the parapet trying to fasten gangways till each was killed. The commander of the 'Iris' had both legs shot off. A single shell piercing the upper deck exploded among fifty-six machines, killing forty-nine and wounding seven. Another exploded in a ward room used as a hospital, killing four officers and twenty-six men. Altogether the 'Iris' lost seventy-seven killed and 105 wounded. Storming and demolition parties in the mole met with no resistance apart from intense unrelenting fire, the Germans having in the approach of the ships retired to the shore end of the mole. Demolition parties carried out the work in perfect order, destroying buildings after buildings. Meanwhile the blockships were being towed to the mouth of the canal. The 'Thetis' came first steaming into a tornado of shells from the shore batteries. The bulk of the crew had already been taken off, but unfortunately the propeller fouled the net defences and rendered her unmanageable. Shore batteries poured her, and she found herself sinking still hundreds of yards from the mouth of the canal. After signalling invaluable information, the commander blew the charges and sank her. A motor-launch rescued the crew of the 'Iphigeneia', which lost five killed and five wounded. The 'Iphigeneia' and 'Iphigeneia' were more successful. They steered straight into the canal and beached themselves according to arrangement, one on the eastern bank and other on the western bank, where they were blown up with mines stretching well out across the canal. They are now lying across the canal in a 'V' position, and it is probable that the work they set out to do has been accomplished and the canal is effectively blocked. A motor-launch brought away the crews. Officers describe the explosion of the old submarine as the greatest they have ever seen. It tore the jetty in half and left a gap of over a hundred feet. The claims of one of the launches to have sunk a torpedo boat alongside the jetty are supported by many observers, including officers of the 'Vindictive' who had seen her mast and funnel across the mole and noticed them disappear. The 'North Star' one of the three destroyers which guarded the 'Vindictive' from enemy destroyers while alongside the mole lost her way in the smoke screen and suddenly merged into the light of starfishes and was sunk. The statement in the German communiqué that only a few of the crew could be saved by the Germans is unusually accurate, for the 'Fuchs' another of these destroyers, came up under heavy fire and returned nearly all. Throughout the operation monitors and siege guns in Flanders heavily bombarded the enemy's batteries.

Effect of Reverse Wind.

The change of wind at Ostend served us even worse than at Zeebrugge. Motor boats had already lit the approaches and rows of piers with calcium flares and made a smoke cloud which effectively hid the fleet from the enemy, when the wind changed, revealing everything, and the enemy extinguished the flares with gunfire. This prevented the blockships from finding the entrance, and as they were seen in a sinking condition they were compelled to sink themselves about four hundred yards east of the piers, motor launches removing the crews. The difficulty of the operation may be gauged from the fact that the enemy batteries from Zeebrugge and Ostend number at least 120 heavy guns which were able to concentrate on the retiring ships during daylight to a distance of sixteen miles. This imposes as a condition of success that the operation must be carried out during the night, but not late in the night. It must take place at high water with a wind from the right quarter and a calm sea for small craft. The operation cannot be repeated before dawn since the chance of it is zero.

'Vindictive' Commander's Story.

The papers continue to publish full accounts of the magnificent work of the Zeebrugge and Ostend enterprises. The Captain of the 'Vindictive' states that before starting the Admiral signalled "St. George for England". The 'Vindictive' replied: "May we give the dragon's tail a damned good twist." The Captain adds that before the operation every man was informed fully as to the extent of the risk, but not a single one backed out. In one ship, he said, a certain number of men were ordered to be left, but in a almost mutinous spirit they came before the Captain and refused to leave; so they were eventually taken on board of one of the block ships. All the ships

started off at a great speed with smoke screen craft ahead. Meanwhile a heavy bombardment was being carried out by monitors. Emerging from the smoke screen the mole of Zeebrugge could be seen a hundred yards away. We got alongside the mole and made efforts to grapple it. The 'Daffodil', which was following close astern, came up and in a gallant manner, placed her bows against the 'Vindictive' and pushed the latter sideways against the mole. The 'Iris' also got alongside two hundred yards ahead of us. There was a heavy swell, ships were rolling and our men had to climb along the prows which was a very perilous task, especially as the ends of these prows were one moment ten feet above the wall and next moment crashing on to the wall itself. The way the men got ashore was almost superhuman. It was not only a case of barefoot seamen running along the deck, but of men carrying heavy accountments, bombs, Lewis guns, and other things along a very narrow and exceedingly unsteady plank. They went along too at tremendous speed, some three or four hundred men. They were across in a few minutes on to the mole and immediately had to fight a way along the mole under cover of our barrage. We were close against the wall, only our upper part, funnel, masts, &c., showing and the enemy guns concentrated on these targets. Many of our casualties were caused by splinters from upper works. Twenty-five minutes after we were alongside the blockships were seen rounding the lighthouse heading for the entrance to the canal and we knew the work of covering their entrance had been accomplished. Fifteen minutes later there was a tremendous explosion at the shore end of the mole and we knew the submarine had got in between piles and the viaduct, connecting the mole and the shore and knew that the submarine's crew had blown up the submarine cutting off the mole from the shore. The crew got away in a small motor skiff, but the propeller was lost and it had to be paddled against a heavy tide under machine-gun fire from only a few feet range. A large number of Germans were on the viaduct a few feet above the submarine firing machine guns, and everyone of these Germans went up with the viaduct. The cheer that went up from the men when they saw the terrific explosion was one of the finest things I have ever heard. The only question the wounded men asked was, "Have we won?" as if it had been a football match. One poor fellow lying on deck with one arm, shot off waved the other as I passed saying "Best luck to you, sir". The leading blockship ran aground close off the entrance to the canal on the edge of the channel and was sunk as far as possible across the channel. She signalled to the other two which went on past her straight through the canal-entrance and inside the shore line. Rather over an hour after the 'Vindictive' got alongside the situation was this. The blockers had passed, in and got to the end of the run. They could do no more. The viaduct had been blown up and the mole stormed. It would only have meant sacrifice of life for the boarding party to remain longer. The signals to withdraw were given and all that could get away got away. Every man and every officer behaved so splendidly that even now, when it is all over, the whole thing seems like a dream.

Admiralty's Tribute to Participants.

LONDON, April 27.

The Admiralty has issued the following order to the Fleet:—"Their Lordships express to all concerned in the gallant and successful enterprise on the Belgian coast their high admiration at the perfect co-operation and single-minded determination to achieve the object. The disciplined daring and singular contempt of death exhibited by those assigned to the posts of greatest danger places this exploit, high in the annals of the Royal Navy and the Royal Marines, and will be a proud memory for the relatives of those who have fallen."

Zeebrugge Canal Completely Blockaded.

It is authoritatively stated that although shifting wind and smoke clouds interfered with the Ostend operation, the conditions we have left there may be attended by fruitful results. Official photographs clearly show that a complete blockade of the Zeebrugge canal was effected. The grand total casualties on the mole were much below the complement of a battleship.

Australian Navy Represented.

The Australian navy was represented in the raid on Zeebrugge by an officer and eleven men, mostly on the ships that entered the canal. Six landed and fought on the mole. All twelve escaped, being the only section that had no casualties.

Kaiser Visits Zeebrugge.

AMSTERDAM—According to a Berlin telegram the Kaiser visited Zeebrugge on the 23rd inst. and inspected the scene of the naval operations. He gathered accounts of the fight from a captured British captain of marines, who said that the attacks had prepared to start on four sides, but had been abandoned owing to the vigilance of German outposts.

Britain's Great Output of Munitions.

Heavy Losses in W. Theatre Replaced.

LONDON, April 25.

In the House of Commons, Mr. Churchill announced that the British had lost nearly a thousand guns by shell-fire or capture and between four and five thousand machine-guns since 21st March. All the losses were replaced, and in many cases more than replaced by the end of last week. (Cheers)

Mr. Churchill's Speech.

More Aeroplanes and Tanks.

LONDON, April 27.

Speaking in the House of Commons, Mr. Churchill, Minister of Munitions, said we had to-day more guns of practically every calibre than when the battle began. The German claim to the capture of nearly double the number of guns mentioned was a grotesque exaggeration and untrue, but even if it had been true, he believed he would still have been able to say that all our losses in guns had been replaced. With regard to machine-guns, the Ministry of munitions had placed at the disposal of the military and air authorities more than twice as many guns as had been lost and destroyed. Besides meeting all the needs of the great battle as regards aeroplanes, the Air Ministry had been able to carry out a programme of expansion. The output of tank had been so accelerated that we were at present able to replace every tank lost by one of a newer and better pattern as fast as the army could take delivery. The expenditure of small arm ammunition last month

did not exceed the maximum potential capacity of our factories without touching our enormous reserves. The very great wastage of rifles had been easily and promptly replaced. Our preparations had contemplated a period of supreme battle intensity this year from the third week in February and as the German offensive, opened a month later, we were at present between a week and three weeks to the good on our original calculation, which provided for the army firing during whole fighting season a considerably heavier volume of shells than was expended on a weekly average of the great offensive battles last year and over double the volume of shells expended during the Somme offensive in 1916. Calculation also provided for carrying forward into 1919 sufficient reserves to allow the aggregate British total to mount one step higher in 1919 in weight, intensity, and power. If the workers continued their loyal support undoubtedly the supply of munition would enable us to carry on the battle at the supreme pitch of intensity and with continually growing power so far as munitions were concerned, throughout the whole of the possible fighting portion of 1918 without compromising our requirements for 1919. (Cheers) Since May last, the Ministry of Munitions had released over a hundred thousand men for the army, and continued to release them at the rate of over a thousand daily.

Tribute to Munition Workers.

Paying a tribute to munition workers, Mr. Churchill stated, that recently less than onesixth of the total time worked had been lost owing to disputes, while this loss had been more than wiped out by extra time worked at Easter. "Let us end this carping about the attitude of labour with regard to the war. We ought to congratulate ourselves on the loyal heart of the people whose servants we have the honour to be."

Mr. Churchill paid a warm tribute to the work of threequarters of a million of women munition workers to whom over nine-tenths of the whole manufacture of shells was due. We were now turning out more aeroplanes per week than during the whole of 1914, more per month than in the whole of 1915, more per quarter than in 1916, and the output in 1918 would be several times that of 1917. The quality had everywhere improved, and he confidently anticipated the primacy of our air service among the Allies and increasing superiority over the enemy.

Poison Gas.

With regard to poison gas, officers concerned therewith told him that undoubtedly our gases killed more Germans than the German gases killed our men, but the German irritant gases inflicted more casualties of comparatively transient nature. Our gas masks were the best in the world, and we supplied them by the million, not only to our own men, but to the Italian, and we had large stores available for the Americans. We were now producing guns very rapidly, and as far as could be foreseen we would have sufficient guns in 1918 to fire more than all the ammunition we could manufacture. All the greater armies in the later stage of this war would be fully supplied with guns and shells, but gunners would be the limiting factor in artillery development.

Britain's Unfailing Resources.

Mr. Churchill concluded: "Look where you will, you will not get to the bottom of the resources of Britain. No demand is too sudden to be met, and no need too unexpected to be supplied, no strain too prolonged for the patience of our people, and no suffering can daunt our hearts." (Cheers.)

Conscription in Ireland.

A Cardinal's Attitude.

LONDON, April 25.

In the House of Commons, replying to Mr. Newman, Mr. Balfour said he had seen a press report that a member of the Sacred College had recently pledged himself to prevent conscription in Ireland, but he could hardly believe that when the Military Service Act was legally applied to Ireland any member of the Sacred College would oppose the Law of the Land. Doubtless the Vatican was kept fully informed on the matter.

Hostility Weakening.

LONDON, April 26.

Correspondents in Ireland suggest that hostility to conscription is weakening, and that the Nationalists are beginning to realise that they have merely played into the hands of Sinn Féin.

The correspondent of the 'Daily Chronicle', which editorially has been the severest critic of conscription in Ireland, says:—"The moment Mr. Dillon seeks to resume the Parliamentary policy of the Nationalist Party the present unity will disappear, and responsibility for disturbing it will be attributed to the Nationalists."

The correspondent says that the "No conscription" stampede has excited answering heat on the other side, otherwise it would be impossible to account for the marked improvement in Irish recruiting, which is accompanying the triumph of Bolshevism. Moreover the country is full of Americans whose rage against the parochialism of Catholic Ireland, is a stimulating corrective. They hope that the Lord Mayor of Dublin will be given every facility to go to Washington.

Plenty and Prosperity Prevails.

The correspondent says:—"I am as sound and firm for Home Rule as any outside Ireland, but when I compare the conditions now prevailing in Ireland, with those in all other countries in Europe, I am impatient of the parrot repetition heard on all sides, that the people are kept down by the John Bull races. Dances and Banquets continue as usual, Food and luxuries are abundant, and farmers are so prosperous that they hardly know where the money is coming from."

Australia's Man-Power.

Action of Employers.

LONDON, April 26.

SYDNEY.—Messrs. Massey, Harris and Company, a large manufacturing firm, are discharging their unmarried employees, declaring that they feel bound to release them for the service of the Empire. It is reported that other firms are taking the same action.

The Viceroy of Ireland.

LONDON, April 26.

It is rumoured that Lord Wimborne is retiring.

Post-War Trade and Industry.**Recommendations of the Burleigh Committee, Preference, Protection, and Prohibition.**

LONDON, April 26.

The final report of Lord Balfour of Burleigh's Committee on commercial and industrial policy after war says:—In view of the shortage of world tonnage any policy tending to check the use of ports by foreign shipping would be inexpedient, although it may be desirable to impose restrictions on enemy shipping temporarily. The Committee do not think that any attempt to make the Empire self supporting in respect of all raw materials is practicable or economically sound, but a selective policy is necessary with due regard to probable military terms. The Committee deem it unwise to aim at the exclusion of foreign (other than present enemy) capital from sharing in the development of the Empire. They recommend legislation compelling the disclosure of foreign interests in particular cases and that mineral and other properties be not secured by foreign concerns in order to prevent their development and to check competition in supply, and that the Dominion and Colonial Governments should have measures of control over the working of properties where commodities of great imperial importance are concerned. The Committee recommend the adoption of a uniform policy by the Governments concerned. They do not recommend special restrictions on the participation of aliens, commercially or industrially, but patents and patent agents should be British born and the registration of foreign commercial travellers should be considered. A firm enemy should be temporarily subject to police regulations after the war. The committee do not favour the establishment of an Imperial Bank of industry, but suggest Government action to safeguard the development of pivotal industries. The future British economic policy should include a serious attempt to meet the declared wishes of the Dominions, Colonies and India for a readjustment and development of their economic relations with the United Kingdom and also an effort to develop trade between the Empire and the Allies subject to the Allies agreeing. The present enemy countries should not at least temporarily be all wed to trade with the Empire without restriction as before the war on equal terms to the Allies and neutrals. The Committee recommend action similar to that against dumping goods. Preferential treatment should be accorded to the Overseas Dominions of the Empire in respect of Customs duties now or hereafter imposed in the United Kingdom and other forms of Imperial preference should be considered. Protection should be afforded to a certain number of industries on the recommendation of a strong independent board. The Committee oppose metric and decimal coinage systems, and recommend the prohibition of the importation of enemy goods for at least a year after the war.

The Air Ministry.**The New Air Minister.**

LONDON, April 27.

Sir William Weir is mentioned as the successor to Lord Rothermere.

Appointed a Privy Councillor.

[4.15 P.M.]—The Press Bureau announces that Sir W. Weir has been appointed a Privy Councillor.

Sinn Feiner Deported.

LONDON, April 26.

Mr. Dymally Lynch, the Sinn Fein Food Director, was deported from Ireland yesterday, probably to America.

Sir William Weir.**To Succeed Lord Rothermere.**

LONDON, April 26.

The Press Bureau announced that Sir William Weir succeeds Lord Rothermere.

Obituary.**Mr. Hoey and Major Gen. Barker.**

LONDON, April 25.

The death is announced of Mr. William Hoey, lecturer in Hindustani at Oxford and of Major-General J. S. Barker.

Africa.**A German African Empire.****Proposal to Seize Allied Territory.**

LONDON, April 27.

ZURICH.—Herr Hans Meyer, Professor of Colonial Geography at Leipzig, has published an important work on the Portuguese Colonial Empire, in which he demands that at the conclusion of peace, Germany should seize Portugal's colonies in order to build up Germany's African possessions. He says that Germany's greatest colonial peace aim must be the construction of a united Central Africa resting on the four pillars of Togo, Cameroons, East Africa, and South-west Africa, stretching from the Atlantic to the Indian Ocean and taking in intermediate enemy territory, thus forming with the old colonies a solid continental block. How far the French West Africa and British territory in East and West Africa should be included would depend on the further course of the war. Herr Meyer continues:—"German Central Africa could not exist without a strong chain of coaling stations, which included St. Thomas, Portuguese Guinea, Madeira, and the Azores, and these would afford extraordinarily important outposts for controlling world traffic. The writer foreshadows determined Allied and American opposition, but concludes that Germany must take "by force what she requires for realising her world political aims."

Russia.**PETROGRAD WITHOUT FOOD.****A Critical Situation.**

LONDON, April 27.

A wireless Russian official message says that a notice addressed to the Council and Duma in the town provinces state that the food situation in Petrograd is nearly critical and only the day's supplies are available. Two nights ago the city was in a state of panic.

Ukrainians and Uhlans.

LONDON, April 25.

The Uhlans continue to raid Ukraine for foodstuffs. The peasants at Masorev with machine guns surrounded and took three squadrons prisoners. They compelled them to disarm and then mercilessly slew the Uhlans.

Italy.**Stromboli Erupting.**

LONDON, April 26.

ROME: Stromboli is violently erupting and has set fire to vineyards on the east part of the island.

Balkan.**The Balkan Move.****British Lie Withdrawn Up.**

LONDON, April 27.

A British official message from Salonika says, we withdrew unharmed on 18th April from advanced villages in the Struma valley which we occupied on 16th April. The enemy subsequently shelled the villages.

Western Front.**The Struggle for Kemmel.****Enemy Gains Important Ground.**

LONDON, April 26.

[1.30 P.M.] A British communique says:—After severe fighting all day on the Bailloult-Hollebeke front against greatly superior forces, the Allied troops were compelled to give ground, and the enemy gained a footing on Kemmel Hill. Fighting in the neighbourhood of Drenoutre, Kemmel and Viestraat continues. We carried out a minor operation during the night westward of Merville, taking fifty prisoners. His artillery was active from the Lys to Givenchy. We cleared the enemy out of posts south-east of Villers-Bretonneux. The enemy gas-shelled this area.

Enemy Captures Kemmel.**Allies Recover Ground at Hargard.**

[11.45 P.M.]—To-night's communique, from F.M. Sir Douglas Haig says:—The battle is continuing fiercely on the whole front from the neighbourhood of Drenoutre to the Ypres-Comines Canal. The enemy captured Drenoutre and Kemmel Hill and village. The enemy's attack yesterday was made in great strength by nine divisions. Early this morning the French and British counter-attacked and succeeded at first in making some progress and capturing prisoners. Later in the day, the enemy renewed his attacks, particularly against positions from Heere to Lactyte and astride the Ypres-Comines Canal. We held all his attacks in the neighbourhood of Lactyte and Scherpenberg, but after severe fighting, in which we repulsed a series of determined attacks with heavy loss, the enemy succeeded in pressing back our line in the direction of Heere. He also made progress astride the Ypres-Comines Canal. The British and French this morning attacked the enemy's positions in the neighbourhood of Hargard and Hargard Wood and advanced their line at certain points by heavy fighting.

Seventy Enemy Aircraft Fell.

LONDON, April 27.

Last night's British communique regarding aviation says:—Mist and thunderstorms yesterday compelled aviators to fly within a few feet of ground while reconnoitring in the neighbourhood of Kemmel. We dropped 650 bombs on Meir, Roulers, and Armentieres. We brought down ten machines and drove down two. Anti-aircraft guns shot down four others and the infantry shot down another. Two of ours are missing.

Enemy Attacks Repulsed.**British Line Advanced at Certain Points.**

[2 P.M.] A British communique says:—There was great reciprocal artillery firing during the night in the whole battlefront northward of the Lys river. Fighting in this area yesterday was very severe, the enemy repeatedly making determined attempts to develop the advantage gained the previous day. After many hours of fluctuating battle the enemy's advance was held at all points and heavy casualties inflicted. The enemy's assaults from Loere to Lactyte were pressed with extreme violence. Three attacks were beaten off with great enemy loss but he succeeded at the fourth attempt in carrying Loere village. Our Allies counter-attacked in the evening and drove the enemy out regaining possession of the village. At other points all enemy attacks were repulsed. There was fierce fighting north of Kemmel village and in the neighbourhood of Voormezele which after a prolonged struggle remains in our possession. The enemy heavily attacked in the afternoon our positions on the ridge and wood southwest of Voormezele but was completely repulsed and we took some hundreds of prisoners. In local fighting yesterday afternoon in the neighbourhood of Givenchy we took forty prisoners. Fighting continued during the afternoon and evening to our advantage in the Hargard-Villers-Bretonneux sector. Our line was advanced at certain points and we broke up a hostile attack accompanied by tanks in the afternoon. We took over nine hundred prisoners in this area. We carried out a successful raid during the night in the neighbourhood of the Artois-Vieux Berquin sector and took 20 prisoners.

French Raiding Activity.

[4.25 P.M.]—A French communique says:—There was a violent artillery struggle south of the Somme during the night. We carried out numerous raids, notably in the region of Lessigny, between the Miette and the Aisne towards Bezons and at Epesges.

No Change on the Front.

[4.15 P.M.]—A French communique says:—There is no change on the Villers-Bretonneux-Hargard front.

Successful French Counter-Attack**Much Lost Ground Recaptured.**

[3.10 P.M.]—A French communique says:—We carried out a successful counter-attack on the night of the 25th. We recaptured much of the ground lost on the night of the 24th.

ground last yesterday, in spite of the desperate resistance of the enemy who was strongly reinforced. We captured Monmet south of Villers and penetrated Hargard Wood and captured the western part of the village. The battle lasted all day and continues. It was exceptionally violent. The Germans attempted to wrest our gains from us at all costs in spite of heavy losses by our fire at each attempt. Their battalions attacked seven times north of Hargard Wood without causing the French to budge. The struggle was equally furious in the Hargard village which twice changed hands. We captured and retained the orchard south of the Luce.

British Situation Improved.

LONDON, April 27.

Reuter's correspondent at British Headquarters, wiring to-day, says:—Yesterday's brilliant counter-attack by Australians, who passed through sturdy British troops who were sustaining four times their own number, restored the situation in our favour at Villers-Bretonneux, but the weight of yesterday's attack was between Wytchaele and Meteren, the heaviest effort being in the direction against the French. I hear that the French were counter-attacking this morning. The prisoners taken in the Lys sector state that they have been without food for two or three days, owing to our artillery preventing supplies coming up. Our long range guns were particularly active in the enemy's back areas, where they are doing great execution among heavy columns of transport moving along the Gheluive-Gheluvelt road.

The Situation Discussed.**More Formidable Thrust Probable**

[7.10 A.M.]—It is admitted that the situation in the northern battle area has changed seriously for the worse as the result of the past two days' fighting as the enemy has not merely held Kemmel Hill, the best observation post on the British front, but has spread westwards while he has crept nearer Ypres on both sides of the canal south-east of the town. Northwards however in the neighbourhood of Lactyte and Scherpenberg attacks have been held and the position has not yet been stabilised. What happened in the case of Ypres and Hargard is not impossible in the case of Kemmel. The severity of the German losses are not yet compensated by any strategical success even if further withdrawal at Ypres is considered advisable. This does not make any immediate difference as regards the Channel ports. The Ypres salient was chiefly valuable as a jumping-off ground for recovery of the Flemish coast. As this objective is at present unrealistic the value of Ypres now is only of secondary importance. It must be remembered though that the Germans have apparently reverted to the attacks with limited objectives as they did at Verdun, their main effort will probably still be made between Arras and Amiens and against the British. These local offensives are conducted in great strength. For example it is stated that nine divisions were used on Thursday to capture Kemmel but on the Somme and farther south huge German forces are waiting in the hope that the Allied strength will be dissipated elsewhere. The object of the enemy is to use up the Allied reserves. He has still failed to separate the British and French Armies but more a formidable thrust than any hitherto has probably been planned in the direction of Amiens and the Somme estuary with the view to cutting the British off from the main French forces. Hence the repulse of the enemy at Villers is very important showing that the Allies are straining every nerve to maintain the line astride the Somme. So long as this is achieved the retirement in the north is not irreparable.

A Surprise Attack.

[7.55 A.M.]—The progress of the battle shows that the Germans are continuing their plan of striking in two directions simultaneously, their immediate objectives being the Channel and Amiens. They received a severe repulse in the southern area, thanks to the magnificent counter-attack carried out by the Australians, supported by English regiments, including Berkshires, Northampton, Durhams, and Yorkshires. It was English regiments, of whom many were young troops recently from England, that gallantly held Villers against an inferno of gas shelling until overwhelmed by an assault of five divisions of infantry. The Germans seized and established a permanent hold on a village which was packed with machine-guns. Hence it was necessary that the counter-attack should be a surprise. Accordingly it was decided to make a night attack with bombs, bayonets, and machine guns without artillery preparation. It took hours of very grim fighting, all the more gruesome because the guns were temporarily silent, as the combatants were inextricably mixed before the Germans were finally driven out and the important position dominating Amiens was restored to British hands. The enemy probably will return to the assault on Villers on this account, but he is here in a sharp awkward salient formed by the confluence of the Somme and the Aisne, which is at present nothing but a slaughterhouse for him. Hargard is almost equally important, but it has changed hands so often that the enemy's hold may be considered precarious.

Critical Situation at Kemmel.

It is possible, however, that a really big offensive may develop south of Ypres, and mention of heavy fighting north-east of Bailloult may indicate such development. The position at Kemmel, where the French hold critical positions, is not so satisfactory, and mention of Viestraat seems to suggest that the withdrawal included the retirement from the last positions on the Messines ridge near Wytchaele.

The Loss of Kemmel Hill.**Enemy's Very Important Gain.**

A high British military authority, reviewing the offensive since the 23rd inst, said the enemy made considerable progress on the Kemmel front. The latest information is still incomplete, but no doubt the Germans succeeded in occupying the Kemmel Hill sector, involving British and French troops. At present the net result is that the Germans have gained two thousand yards on a front of twelve hundred, involving Kemmel Hill, which is very important. There is nothing decisive about it, but Kemmel Hill is a most important tactical feature. It remains to be seen whether the enemy can hold it. It is perfectly feasible to hold the line to Ypres with the enemy on Kemmel. Northwards the Germans are still in the position at Villers-Bretonneux is very satisfactory. We held the village and took down many prisoners. Weighing all things, both sides are in a good position.

The German Objective.

The Germans are still endeavouring to separate the British and French armies and wear down the British. As the enemy is unable to break our line or divide the British and French, they are hammering us wherever possible. General Foch has countered this by sending French troops north. A big offensive on a greater scale is fully expected between Arras and Amiens with the object of separating the British and French. So far the whole German success has merely been tactical. We must expect the present process to continue and this fight to last the whole summer. In the end the question will be who has the last reserves. At present, General Foch has only employed a small proportion of his available reserves, which is a good augury for the future. I must emphasise that in this long-drawn-out test of endurance it is imperative to get every man possible for the support of the battle-front. Men alone will tell in the end.

Kemmel Defenders' Gallant Stand.

(6.5 A. M.) Correspondents state that four German mountain divisions enveloped the French defenders, and Kemmel Crest was gained at a heavy sacrifice. The enemy is now striking towards Scherpenberg, the next hill in the chain. Although the French bore the brunt of the attack the British were heavily engaged on either side. One body of the British on the left of Kemmel were apparently surrounded in the first hour of the attack, the fog enabling the Germans to creep up in the night. Royal Scots, Camerons, and Black Watch fought through the day, inflicting very heavy losses. The French defenders of Kemmel were ordered to hold out till they died rather than retreat. The command was implicitly obeyed, and hand-to-hand fighting continued long after the garrison was isolated by the enemy swarming round the base.

Local Attack Broken.

(10-10 P. M.) To-night's communique from F. M. Haig says:—The enemy captured a post in the neighbourhood of Festubert. Our machinegun and rifle fire broke up local attack westward of Merville and enemy did not reach our trenches. Our artillery effectively engaged the enemy infantry assembling eastward of Villers Bretonneux. Mist interfered with flying. Our infantry brought down two kfling machines.

Third Army Corps Congratulated.

The Press Bureau states that F. M. Haig has congratulated third corps commander and troops on successful important operations at Villers-Bretonneux.

British Aircrafts Splendid Work.

(LONDON, April 27.) The Press Bureau states that British aircraft during March dropped 23,099 bombs during day and 13,080 during night on enemy lines opposite our front in France. The enemy dropped 517 bombs in day and 1948 during night on the area occupied by the British.

Lively Artillery Actions.

(12-45 A. M.) Last night's French communique said, there has been no infantry action to-day. Artillery fire continued lively south of the Somme and on both sides of the Aisne. There was violent bombardment in the region of Laffaux and on the Chauriere-Chambrette front.

Mesopotamia Front

British Captures in Mesopotamia.

Good Weather Benefits Army.

BAGHDAD, April 26. Reuter's correspondent in Mesopotamia wires:—During the first fortnight of April, 18 prisoners, including one German, were captured, and 108 deserters surrendered. On the Euphrates front, Anab has been visited at intervals by reconnaissances. No enemy were seen except a few stragglers whom we brought in together with about a hundred rescued Armenian refugees. On the Tigris and Diyala fronts all is quiet. On the morning of the 21st April an enemy two-seater A. E. G. flew over Samarra. Three British scouts promptly gave chase, and after a brief combat the enemy machine was brought down and crashed about twenty-five miles north of Samarra. Both German occupants were killed. There is a great difference between the prevalent weather conditions and those of April 1917. Last year there was no rain throughout the month, whereas one third of the total rainfall since October, 1917, has fallen in April 1918. The main rise of the Tigris has also been ten days later than last year April 1917 was decidedly warm with a heat wave at the end of the month, while this year between the thunderstorms we have enjoyed beautiful spring weather. The thermometer has not yet touched 90 degrees Fahrenheit at Basrah or Baghdad, whereas at the latter place in April 1917 the temperature was only below this figure on three days in the whole month and ranged up to over 108 degrees. Cool weather has favoured strenuous training and the men are able to use it without fear of attacks for the first time in hard condition in consequence, while the sick rate is extraordinarily low. All ranks are watching with intense interest and admiration the repeated costly failures of the German masses to break the splendid defence of their comrades in Flanders and France.

Palestine Front

British Position in Palestine. Considerably Strengthened.

ALLAHABAD, April 27. The "Pioneer's" Cairo correspondent writes regarding the Palestine front: Our flank is now protected by the Dead Sea and the Turkish communications are exposed. We can now establish direct communication with the Sherifian forces which were recently on the eastern shores of the Dead Sea. We now have access to the rich grain growing districts on the east of that lake, and we are able to use it without fear of attacks for the first time. The position of supplies which, in the circumstances, is a very great consideration. Thus our position in Palestine has been considerably strengthened and the Turks can now only make a frontal attack on the front line which has reached the authorities tend to be more cautious of their position. The British position in Palestine is now considerably strengthened and the Turks can now only make a frontal attack on the front line which has reached the authorities tend to be more cautious of their position. The British position in Palestine is now considerably strengthened and the Turks can now only make a frontal attack on the front line which has reached the authorities tend to be more cautious of their position.

CENTRAL POWERS

"Responsible for the War."

German Socialist's Accusation.

LONDON, April 26.

AMSTERDAM.—In the Prussian Lower House, a Socialist, Herr Hoer, said Prince Lichnowsky's memorandum proved that the German Government was responsible for the war. The Vice-President called Hoer to order.

Wounded German Soldiers.

2 1/4 Millions Returned to Front.

LONDON, April 27.

AMSTERDAM.—Speaking in the Reichstag, General Scholtze stated that hitherto two and three quarter millions of wounded had been able to return to the front while 6,29,000 had been discharged as unfit for service including seventy thousand cripples. The socialist deputy states that General Von Eichhorn had established Military Dictatorship in Ukraine. Hence Germany was getting no supplies from there.

Latest Telegrams

[REUTER.]

The Sultan of Morocco.

Series of Barbarities Perpetrated

LONDON, April 25.

The "Times" correspondent at Tangier telegrams:—If the idea that German rule would be preferable to British or French still lurks at the back of mind of any Moslem, the following facts should dispel it in 1909 Mulai Hafid, then Sultan of Morocco, acting probably under influence of drugs perpetrated series of barbarities upon his coreligionists, including the amputation of hands and feet of a large number of people by refusing to permit them to avail themselves of proffered medical attendance, the Sultan consigned them to lingering death and terrible agony from Gangrene. The British and French governments decided to protect and instructed their consuls at Fez to undertake common intervention: They had only to obtain support of other consuls at Fez. Namely the Spanish and the German and the Spanish Consul readily acquiesced, but the German consul openly opined that the Sultan was perfectly justified in perpetrating these horrors which, he said was the only successful way of governing Moslem peoples. In short Germany refused to join in a combined protest and the Sultan himself told me that German Consul informed him that German Government considered such forms of punishment as perfectly natural and justifiable and advised him to continue the rule with a strong hand as Moslems understood no other form of Government. Sultan accepted the German advice extending his tortures until even women were included. He was forced to abdicate three years later, to the great joy of his subjects. It is this ex-sultan whom Germany is plotting to-day to restore to the throne of Morocco and it is to him that Kaiser desires to entrust the lives and welfare of the majority of Moslem population in Morocco, while he would confide the rest to tender mercies of brigand Raisuli.

The Tactical Importance of Mount Kemmel

LONDON, April 28

Reuter's Correspondent at British Headquarters Telegraphing on Saturday evening says, it is useless to minimise the tactical importance of the German capture of Mount Kemmel. But it has brought the enemy plans to divide the British and French armies to further towards its realisation. Our brilliant victory at Villers Bretonneux defeated an attempt to capture Amiens. Hence past week has not been so bad for us on the balance side which is willing ruthlessly to sacrifice men is bound to achieve local successes. But the argument that sacrifice is worth while cannot be sustained when Commander bogi reduced Port Arthur. Military Critics said it had been in terms of life which no western general would have dared to face. The German high command obviously ridicules this view. It strews slopes of Mount Kemmel with grey corpses thick as leaves at Vallambrosa, and points triumphantly to comparatively handful of survivors who preached the top. We adhere to belief that attrition of such tactics must hasten the issue in our favour and there is encouraging air of calm confidence in responsible quarters. It is reported that Ludendorff has urgently asked for the entire Austrian army and this is a most convincing commentary on German wastage.

Liberty War Loans.

NEW YORK.—The Liberty loan day closed with greatest enthusiasm. Subscriptions are pouring in everywhere. It is predicted that two billion Dollars mark has been passed. And that the loan will be ultimately over subscribed.

Reuter is informed that the delegation of Finnish socialist republic has sent a protest to Allies as follows. The leaders of anti-revolutionary white guard in Finland have publicly declared themselves unable to crush the workers and Government without the aid of German militarists in return for which they have sold the country to Germany who has begun military occupation and destruction of whole labour movement and permitted systematic murder of war prisoners and wounded in hospital and non-combatant leaders.

OTTAWA.—Mr Gompres, President of the American labour Federation addressed a joint session of the Senate and the Commons. The only precedents have been when last year Mr Viviani and Mr Balfour addressed joint sessions.

The Montreal-Gazette Comments and compares the patriotic attitude in war as a lesson to lukewarmness of certain labour leaders

UN-CORRECTED.

The board of trade journal says:—There has been much discussion in the German press recently concerning wood pulp fibre named "CELLULON" for which large claims are made as efficient substitute for jute, cotton and other fibres. The Swiss spinners and weavers are keenly watching the developments and they already regard cellulon as considerably important. The British consul general at Zurich describes the cloth from cellulon as extremely strong.

The Admiralty states that casualties in Belgian coast operations were sixteen officers killed. Three died of wounds. Ten missing and twenty-nine wounded and 244 men killed, twenty-two died of wounds. Captains King and Hill reported.

In the House of Commons, Mr Hope that the Government had authorized an increase when necessary of relief allowances issued by the Dutch minister in constantinople, with a view to alleviating the hardships of British Prisoners in Turkey, owing to economic conditions in Turkey and difficulties of supply from Britain. This method was not altogether satisfactory, owing to the depreciation of Turkish Currency, out of all proportion to the rates at which it was possible to remit from Britain and extraordinary rise in prices of all necessaries in Turkey. It was therefore hoped to despatch the bulk of supplies by vessel which would effect repatriations under berne agreement, or possibly to send such supplies earlier overland. The berne agreement provided, so far as possible for the improvement of parcel service in Turkey and Government was making strongest representation to austro-Hungary regarding suspension of service through Hungary.

In a letter to the "Times" Lord George Hamilton protests against the attacks being made on chamberlain in connection with the Mesopotamia affair. He emphasises that Mr Chamberlain had only been few months in office. He did not initiate the expedition and sanctioned the advance to Baghdad upon advice of his Military experts. He took full responsibility for the failure of the advance and by resigning the office, summarily brushed aside insidious suggestions of prominent politicians that he was only technically responsible. Lord Hamilton says that Mr Chamberlain as a witness greatly impressed the commission by the breadth of his view and the fearless acceptance of the responsibility. He left the commission room a bigger man than he entered it. War cabinet has many questions to settle arising directly from, but which, in character and consequence are more civil than military more political, than strategical and Lord Hamilton is glad to think that Mr Chamberlain's ability, experience and courage will be utilised in dealing with this class of problem.

The Limburg railway, mentioned in connection with German demands on Holland, connects the Dusseldorf region with Antwerp via roermond no wert. The Dutch second chamber has been considering the situation in a secret session. It is reported that Wilhelmina received Dutch Minister from Berlin in special audience.

In the House of Commons in reply to Sir Rees Lord Fisher stated that he could not at present make a statement regarding the war measures taken and to be taken in India upon the premier's telegram to the Viceroy but the Government of India was giving closest attention thereto in communication with the Imperial Government.

PEKING.—An American named love has been captured by Bandits in shantung and in view of the seriousness of situation the ambassador has suggested that Government should appoint an official of highest rank fully empowered to suppress bandits and rescue foreign captives.

WASHINGTON. A Government bill providing for melting of three-hundred and fifty million silver dollars has passed representatives and now goes to the President for signature.

The "Times" states that Holland has acquiesced in German Demand for use the Limburg Railway stipulating that it must not be used for Military purposes moreover Germany has made another Embarrassing demand as regards shipping facilities particulars of which have not transpired.

AMSTERDAM. Leave has been stopped in the Dutch army and many telegram from Hague States that Holland has yielded to German Demands for Railway Facilities across Limburg provided that Traffic is not Military and that Food Transport is destined for civilians.

LONDON, April 28.

[12.45 P. M.]—British communique says:—Enemy captured Vudmezeale yesterday evening, but counter-attack early in night drove enemy out. Enemy again attacked later in same locality. There was local fighting all night on both sides of ypres-comines canal. We carried out a raid southward of Gavrelle and in lens and hill 70 sectors, taking fifty prisoners, four machineguns and a trench mortar. We repulsed an attacked raid northward of Bulleul. There was reciprocal artillery fire on battle-fronts.

[4-30 P. M.]—French communique says:—There was violently artillery fire during night north of avre, between laasigny and Noyon. We carried out two successful raids north of chemin des dames, taking twenty-five prisoners. We repulsed attempts preceded by lively bombardments northwest of Rasmis and in sectors of St Miheil, luneville and bois le Prete and took prisoners.

French Semi-Official statement confirms that French have now extended their front northwards as far as Villers-Bretonneux. Statement says situation has been reestablished in south, while it is improving hourly in north.

The War Conference at Delhi.

Stirring Message from H. M. King Emperor.

The Viceroy's Opening Speech.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(BY WIRE.)

DELHI, April 27.

The great war Conference met at the Council Chamber to-day His Excellency the Viceroy presiding. The assemblage included a number of representative Ruling Chiefs, all principal members of the Government of India and the leaders of all sections of the community from all the provinces.

In opening the proceedings His Excellency Lord Chelmsford delivered an impressive address in the course of which he said:—To-day India's Prince's and people were met together to show that India's word given in soft days of peace held good in iron times of war. (Applause). To prove that India remained now as ever true to her salt. The Emperor called upon India at this supreme moment to establish for all time that right was might. The revolution which had hurled Russia into anarchy had opened a door for Germany to the confines of Eastern Persia and Afghanistan. Famine, lawlessness and chaos reigned along this path and Germany had not made and could not yet make any military move in this direction, but she had thrown into Central Asia her pioneers of intrigue, her agents of disintegration. Our staunch friend and ally the Amir. (applause) had kept his royal word unwaveringly to maintain neutrality and our first thoughts must be how best to assist him by showing that India stood solid as a rock, that lambent flame of anarchical intrigue would find nothing inflammable here and that should ever our enemy have the hardihood to bring force towards our borders we were ready with munitions and men to assist the Amir in repelling it; and further to guard our own with the whole manpower and resources of India behind us. India has seldom been so prepared, but we must take no risks. There was no reason for apprehension if we stood united. India's share in the great war would already form no unworthy page in our glorious annals, but until victory was achieved we could not relax our efforts and he asked his hearers to help with their counsel and advice now and with personal endeavour on their return home. India could of her plenty give more to those who went short, we could become more self-sufficing. Very substantial silver remittances were on their way from America and were an adequate answer to the ignorant and baseless rumours as to the possibility of our being unable to meet our full obligations in respect of currency notes. When the position was clearer they proposed to consider whether it would be feasible for India to increase her direct financial contribution. If additional taxation should be necessary they would not shrink from proposing it. His Excellency invited co-operation of all in securing the success of the coming war loan. Meanwhile he asked the conference to enable him to tell the Prime Minister that he need have no fear for the east, that here India would do watch and ward, that here she would take full responsibility. But if we were to do those things we must close our ranks. It must not be said that India was behind the rest of the Empire. The eyes of the world were upon us. He was sure they would quit themselves like men. (Loud applause).

The King's Message.

All standing His Excellency then read His Majesty the King's stirring message which was received with loud applause:—

I learn with deep satisfaction that in response to the invitation of my Viceroy the Ruling Princes and Chiefs, representatives of the Provincial Governments and leaders of all ranks and sections of the community, European and Indian, are meeting in conference at Delhi to reaffirm the abiding loyalty of the Indian people and their resolve to prosecute to their utmost ability and to the full limit of their resources in association with other members of the Empire the war which our enemies have wantonly provoked and which they are ruthlessly waging against the freedom of the world. Great as has been India's contribution to the cause of the allies it is by no means the full measure of her resources and her strength. I rejoice to know that their development and the fuller utilisation of her manpower will be the first care of the Conference. The need of the Empire is India's opportunity, and I am confident that under the sure guidance of my Viceroy her people will not fail in their endeavour. Recent events have made the struggle on the western front more bitter and more intense. At the same time the position in the east is menaced by disturbances in Asia instigated by the enemy. It is of ever increasing importance that the operations of our armies in Egypt, Palestine and Mesopotamia should be largely sustained from India. I look confidently to the deliberations of the Conference to promote a patriotic spirit of unity, a concentration of purpose and activity and a cheerful acceptance of the sacrifices without which no high object, no lasting victory can be achieved.

Formation of Committees.

Committees as proposed by His Excellency were then formed each consisting of some thirty members who had been chosen in consultation with all who had arrived in Delhi yesterday. The one on manpower is under the presidency of the commander-in-Chief. The other on other resources is under the presidency of Sir Claude Hill. The Conference then adjourned to next Monday when the two committees will report.

The Viceroy's Speech.

The following is His Excellency the Viceroy's speech at the opening of the Delhi Conference on 27 April 1918:—Delhi has seen many assemblages in her long history. Three stand out in the recollection of living men: Lord Lytton in Delhi proclaimed Queen Victoria as the Empress of India; Lord Curzon celebrated the accession of King Edward as Emperor, and within recent memory

our King Emperor showed himself to his people in this historic city. All these great gatherings were held with befitting pomp and circumstance. There was the Cloth of Gold, there was the blare of trumpets and there was the pageantry of arms. They marked great moments in India's history, the Queen of Great Britain and Ireland taking upon herself a title which threw a challenge to the world that she was the Monarch of this land and of its people, King Edward reaffirming the Great Queen's Act by claiming your allegiance as her successor and finally our King Emperor coming in person and receiving your homage and allegiance on the plains of Delhi. But all these great assemblages will have proved empty and vain, if the purpose of our gathering here to-day be not fulfilled.

The Great Issue.

To-day we are met together, Princes and peoples from all the ends of India. I wish I could have summoned more with no pomp and circumstance, no pageantry, no clash of arms or music to show that India's word, given in the soft days of peace holds good in the iron times of war, to prove that India remains now as ever true to her salt. We are met here then with a quiet purpose and stern resolve to answer the call which our King Emperor makes to us, and what is that call? To-day, after well-nigh four completed years of war, the guns are thundering, and men are dying on the fields of Flanders and of France to settle the great issue, whether right is might or might is right and your Emperor calls upon India at this supreme moment to rally to his call and establish it for all time that right is might. Do I err when I state the issue thus? We hold that the moral purpose is the achievement of right. Can we say the same of our foe? None of us can forget the German Chancellor's cynical avowal in the opening days of the war that necessity knows no law. We remember the blazing Louvain, we hear the cries of children, old men are shot; women are outraged and butchered. We have had the tale of German rule in South East Africa, and so I could go on with the gruesome history of these four years, and now where do we stand? In the west the armed hosts face each other locked in deadly conflict. The battle swerves this way and that. Our forces have been pressed back under the weight of the German armies released from the Russian front. But we are unbroken. The battle is one of endurance. Each day takes its awful toll of victims, and victory will come to him who endures to the end. We need have no fear, for time and men are on our side. We can endure and Britain's great daughter, the United States of America, is pouring men ready to take their place in the field. But in the meantime, Germany with that thoroughness which might have been devoted to a better cause, has not been idle in the East.

German Designs in East.

I will take your minds back a few years. Germany has long cast her eyes eastward in her dream of world domination. The East has always loomed large, and many years ago Germany concentrated her diplomacy on the moral and political capture of Turkey. With Turkey as her servitor, a path to the East was open, and she could use the influence and prestige of Turkey in the Moslem world for the furtherance of her own aims. I need not dwell on her pre-war plans in regard to the Baghdad Railway and other matters in Asia Minor and Mesopotamia. Shortly after the outbreak of war in Europe Germany succeeded with the help of a clique, bound by self-interest to her service, in dragging Turkey into a war with which she had no concern, regardless of the ruin caused to that unhappy country. Now in this policy Germany was prompted not only by her craving for Eastern Dominion, but also by the hope that she might cause thereby the maximum embarrassment in the East to her chief enemy Great Britain. In the first place, she hoped that the Moslems of India would be duped into the belief that this secular war with Turkey thrust on us against our will was a religious war, and would be shaken in their allegiance to Great Britain. But in this she was destined to disappointment. The Indian Moslems were quick to realize that this was not a matter of religion but a secular trap into which they were too wise and too loyal to walk. The Indian Moslems, with their religion safe-guarded and secured as it has always been and always will be under British Rule have been loyal to the Great Empire of which they form so vital a part. In the second place, Germany hoped to secure an open and unmolested path to the Persian Gulf whence she might harry Indian communications and Indian commerce with her submarines, and perhaps eventually by intrigue and terrorism in Persia, bring war to the confines of India itself. But here again she is thwarted. Our gallant armies in Mesopotamia to which India has contributed so generously, have now succeeded by victory after victory in securing the great plains of Mesopotamia, so that no danger can I hope and believe, again threaten us from that quarter. By our operations in Mesopotamia we have not only staidied the Middle East, but are defending India in the best way possible from direct German aggression. All of you will ask where then is the menace of which the Prime Minister speaks. The terrible revolution which has hurled Russia into anarchy has opened another door for Germany through Southern Russia to the confines of Eastern Persia and Afghanistan. At present, famine, lawlessness and chaos reign along the path which the German forces would have to traverse to approach us by that route, and as yet pre-occupied with the stupendous struggle in the West Germany has made no military move whatsoever in this direction. But the door is open, and we must be on our guard in

this war, as in no war before, we have to look ahead and prepare for every possible contingency. Germany has not and could not yet have made any military move in the direction I speak of, but she has already, as is her wont, thrown out into Central Asia her pioneers of intrigue, her agents of disintegration.

Indian Unity of Purpose.

The lesson she has learnt from the Russian Revolution is that a stronger weapon than all the armaments that money can buy or science devise is the disruption of an enemy by his own internal forces. To this end Germany sapped and mined in Russia, to this end she will sap and mine through her agents in the Middle East, and blow on the flame of anarchy in the hope that it may spread and spread till it has enveloped the lands of her enemies regardless of all intervening havoc. When the ground has thus been prepared, then she will look for her opportunity. But there is a bright side to the picture. In the north there is a bulwark against German intrigue and German machinations. I refer to our staunch friend and ally, His Majesty the Amir of Afghanistan. As you are aware at the outbreak of the war His Majesty gave his royal word, that so long as the independence and integrity of his kingdom were not threatened, he would maintain neutrality. He has kept his royal word unwaveringly in spite of every attempt of our enemies to seduce him from his purpose and to embarras his position, and I do not believe that in the history of this country the relations between any Amir of Afghanistan and any Viceroy of India have been more cordial or mutually confident than they are to-day. But as in Afghanistan as in India there are many ignorant people, credulous people, fanatical people, such as at a time of world excitement may be carried away by any wind of vain doctrine. Such persons may at any moment become a serious embarrassment to wise and level headed statesmanship. One of our first thoughts, therefore at this time must be how we can best assist the Amir of Afghanistan who has, in the interests of his country which he loves and in accordance with the pledges which he has given, kept his ship on a straight course of neutrality between the reefs that have so often surrounded him. We can, I believe, best do so by showing our enemies first that India stands solid as a rock, and that the lambent flame of anarchical intrigue will find nothing inflammable in this country, nay rather will be smothered and extinguished forthwith, should it approach by the deadweight of our unity of purpose, second that, should ever our enemy have the hardihood to bring force in the direction of our borders, we are ready with munitions and men to fulfil our obligations to the Amir of Afghanistan by assisting him in repelling the foreign aggression and further to guard our own with the whole manpower and resources of India ready behind us. I make no boast, nor is this a time for boasting, but we are at the present moment very strong in India in the military sense.

India's War Contribution.

This war has brought great development in military equipment and we are not behindhand in all the latest military inventions. We have seldom in recent years been so prepared as we are to-day, and those misguided people on our frontiers who during the past year, relied on our being unprepared and weak in troops have found out their mistake to their cost. But this does not mean that we can fold our hands and take our security for granted. We must take no risks. Whenever the call may come and whatever it may be, we must be ready to meet it. We have supplied and are supplying Palestine and Mesopotamia with large forces, and the necessary reinforcements, and we are in close communication with the military authorities at Home with regard to all future requirements. The first of our obligations stands the supply of man for our armies. I have no doubt, that if we adhered to the present method of recruitment we should continue to secure a large number of men. But I have felt that it would not be right to pursue such a policy. I want to feel that I am carrying India herself along with the Empire at large. I want her to realise that this is her war and that her sons who go forth to fight go to fight for their own motherland. And so now that the Prime Minister has sent forth his trumpet call and spoken of the menace to the East, I have thought it well to take you into my complete confidence and tell you how the matter stands. There is no reason for apprehension. Forewarned we are for-armed. And if we stand united against this common foe, we have no cause for fear. India is true to her allegiance. India stands for her right. No man addressing such an audience and stating such a cause can doubt for one moment what the response will be. I have spoken of the cause. I have told you of the death grip on the Western Frontier. I have unfolded to you the story of German machinations in the east. If the war were to stop to-morrow the tale of India's share in the great war would form no unworthy page in her glorious annals. Her sons have fought not without glory on every front. In East Africa, in Palestine, in Mesopotamia they have borne victorious laurels. They still flock to the colours. But until victory is achieved, we cannot relax our efforts, and I have summoned you to Delhi not simply that you may listen to me, move resolutions and then disperse, but I have asked you to come and help with your counsel and advice now and with your personal endeavour when you return to your homes. In due course you will be invited to appoint two committees, one on manpower and another on resources. The Commander-in-Chief and other members of my Executive Council, assisted by expert advisers, will lay before the committees information which will enable them to review the situation and report to the conference on Monday. I might speak to you to-day of the help which India could give in many directions. We can, of our plenty, give more to those who go short. We can become more self-sufficing. We can learn to do without things. But these are questions which can be better discussed in committee.

Financial Assistance.

There is one matter, however, which is in the domain of the Imperial Council, with regard to which I must make brief allusion. I refer to finance. We have had to meet large military expenditure and the heavy council drawings required to finance the exports of national importance, and the strain which the provision of these large amounts in India has thrown on us, has been mainly due to the difficulty of supplementing our resources by specie remittances on a scale commensurate with our requirements. Remittances in the form of gold have been limited by the necessity of conserving the central gold resources of the Empire and the Allies, while in the case of silver we have been prevented from obtaining the supplies we desired by the large competitive demands of other countries for this metal. In

the latter respect I am glad to be able to state that we now hope that this strain will shortly be considerably relieved. Arrangements have been made under which the United States Government will supply us with a very large quantity of silver which they have taken powers by legislation to set free from their currency reserve. We may thus expect in the near future very substantial remittances in the form of silver. I am glad to have this opportunity of expressing our hearty obligation to the American Government for the valuable assistance which they are giving us in the matter. It may be some time before this silver will arrive, but the knowledge that it is on the way will, I am sure, from an adequate answer to the rumours which have been spread throughout the country of the possibility of our being unable to meet in full our obligations in respect of currency notes, and with that such rumours are entirely without foundation. The help which is thus being afforded us, will, moreover, be of the greatest value by enabling us to continue to render the full and effective assistance, to the finance of the war, which we desire to give.

The New War Loan.

I invite now the co-operation of all in securing the success of the coming war loan. We are not yet in a position to fix a date for the new loan, because that must depend on the satisfactory money market conditions which do not at present obtain. How India can best render further financial assistance is a matter which must engage our earnest attention later on. When the position is clearer than at present, we propose to consider, in conjunction with the Legislative Council for this matter essentially in its sphere-how far it will be feasible for India to increase the direct financial contribution she has already made to His Majesty's Government or in what other way she can assist financially. In addition, taxation should be necessary, we shall not shrink from proposing it, and I am sure you will gladly bear it. But at the present moment we have to concentrate our efforts on that form of assistance which India can most readily and usefully give in connection with the present crisis, that is, the increase of her combatant power and of her production for war purposes.

Indian Reforms.

Let me now return to the larger theme. While I am speaking, the great issue still hangs on the balance upon the battle-field of India. It is there that the ultimate decision of India's fate will be taken. I have told you of the situation in the east, not because I think your pulses can only be quickened by an indication of peril to yourselves, but because, through it, you may be able to see clearly where our path of duty lies. Let me be able to tell the Prime Minister that he need have no fear for the east, that here India will do watch and word, that here she will take full responsibility. But if we are to do these things, we must close our ranks in the face of the common danger; there is no room for smaller issues. The liberty of the world must be won before our aspirations for the liberalising of Indian political institutions can acquire any tangible meaning, and, surely, none can say that India has any cause for complaint at this score. It was only in August last that the momentous decisions of policy by His Majesty's Government were made. Close on the heels of that, our country the Secretary of State came to India and he and I have been at work on the problem for the past two months. I read with great satisfaction the telegram of the Hon. Mr. Montagu, the Bengal Legislative Council, in which they expressed their trust that the people of India will put aside all differences of opinion and dispute and will concentrate their whole energy upon a supreme endeavour to prevent the tyranny of the German Empire from engulfing the whole world. Surely that should be the aim of us all. I am ready eye more than ready to concert with those who will meet me on this common platform. But in these days of stress and strain it is idle to ask men to come together who disagree on first principles. While they are wrangling over these, the house is burning. There are those who would exploit England's difficulty. I believe that these people gravely misinterpret India's attitude. I am sure that there are none here who will countenance such a policy. There are those again who would wish to bargain. Again I decline to believe that any one has come to this conference in a huckstering spirit. Lastly there are some who would busy themselves with this thing or that. To these I would say that, as at home and in other countries, we have felt it our duty not to be unmindful of the great problems of reconstruction which will inevitably face all countries when this great war is over. But our task in this respect is now over for the present. We have heard all those who had a right to be heard, and we have a right to ask for patience. No decisive steps will be taken without opportunity being given for discussion and criticism. Let me then take Burke's immortal phrase and say "Let us pass on." For God's sake let us pass on. Everywhere throughout His Majesty's Dominions beyond the seas men are flocking to the colours. Wherever the British flag flies in the Dominions every nerve is being strained to bring all help in this supreme moment. We must not, we will not, have it said that India was one whit behind the rest of the Empire. I know I am sure that, in saying this, I am merely anticipating the decision of this conference. In this great world conflagration all the nations are being tried by fire, and the dross is being purged away. We may ask ourselves how can this thing be, but we may be confident that it is not without divine purpose that the peoples are being tested as by fire, and that for those who come out purified and refined there are precious days ahead. So may it be with India and you who have come to this conference have India's good name in your hands. The eyes of the world are upon you. I am sure you will quit yourselves like men.

The Programme.

The following is the programme of to-day's conference:-
[1] His Excellency the Viceroy will open the Conference at 10-30 A. M. on the 27th April 1918.

[2] At the conclusion of his speech His Excellency will propose that two sub-committees constituted as in the exhibits attached (appendices 1 and 2) be formed [1] to consider the question of manpower in India and to suggest measures designed to mobilise that power effectively and [2] to consider the question of India's resources under the head of munitions, communications and food supply, and to suggest measures designed to secure efficiency and economy in regard to the production, distribution utilization and transport of all material connected with the successful prosecution of the war and the internal prosperity of the country.

[3] These sub-committees will meet at 12 noon on the 27th April 1918 and thereafter as arranged. No. [1] (man power) will sit in the Council Chamber and No. [2] (resources) in the smoking room attached to the Council Chamber.

[4] The full Conference will meet again on Monday at 10-30 A. M. when the reports of the committees will be presented and such resolution or resolutions as the committees may have jointly determined upon will be moved.

Names of members of Sub-Committee on Manpower:-

[1] His Excellency the Commander-in-Chief, Chairman. [2] The Hon'ble Sir William Vincent. [3] Lieutenant General J. Hudson. [4] His Highness the Maharaja of Kashmir. [5] His Highness the Maharaja of Bikaner. [6] His Highness the Maharaja of Patiala. [7] The Hon'ble Mr. Gillman. [8] The Raja of Bobbili. [9] Mr. C. P. Ramaswamy Iyer. [10] The Prince of Arcot. [11] Dr. T. M. Nair. [12] The Hon'ble Mr. M. A. Jinnah. [13] The Hon'ble Mr. R. P. Paranjpye. [14] The Hon'ble Mr. V. J. Patel. [15] The Hon'ble Mr. M. N. Hogg. [16] The Hon'ble Mr. P. R. Cade. [17] Dr. S. K. Mullick. [18] The Hon'ble Babu Surendra Nath Banerjee. [19] Mr. R. C. Crum. [20] Mr. B. Chakravarti. [21] Nawab Syed Nawab Ali Chaudhury. [22] The Hon'ble Sir John Campbell. [23] The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya. [24] The Hon'ble Babu Moti Chand. [25] The Hon'ble Nawab H. Abdul Majid. [26] The Hon'ble Sardar Gajjan Singh. [27] The Hon'ble Chaudhri Lalchand. [28] The Hon'ble Mr. Fazl Hussain. [29] Major Sir Umar Hyat Khan. [30] The Hon'ble Mian Muhammad Saba. [31] The Hon'ble Captain Ajab Khan. [32] Maharaja of Dumraon. [33] The Hon'ble Mr. Hammond. [34] Mr. Hassan Imam. [35] The Raja of Kanika. [36] The Hon'ble Mr. G. S. Khaparde. [37] The Hon'ble Sir G. M. Chitnavis. [38] The Hon'ble Mr. B. D. Sukul. [39] Dr. Munji. [40] The Hon'ble Mr. K. K. Chanda. [41] Mr. R. Holland. [42] Captain Feiling, Secretary.

Names of members of sub-committee on resources:-

[1] The Hon'ble Sir Claude Hill, Chairman. [2] The Hon'ble Sir George Barnes. [3] Sir Thomas Holland. [4] His Highness the Maharaja Soindia of Gwalior. [5] His Highness the Maharaja Rana of Dholpur. [6] His Highness the Maharaja Jam Saib of Navanagar. [7] The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri. [8] The Hon'ble Rao Bahadur B. N. Sarma. [9] Sir Sivaram Iyer. [10] Mr. Kasturiranga Iyengar. [11] The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtoola. [12] Sir Dorab Tata. [13] The Hon'ble Sir Currimbhoy. [14] Mr. T. Webb. [15] The Hon'ble Mr. Mammohendar Ramji. [16] Sir R. N. Mukherji. [17] The Hon'ble Babu A. C. Mowmdar. [18] Raja of Mysore. [19] Nawab Bahadur of Muzbidabad. [20] The Hon'ble Mr. C. Y. Chinatani. [21] The Hon'ble Mr. T. Smith. [22] The Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru. [23] The Hon'ble Mr. W. A. Ironside. [24] The Hon'ble R. B. Krishna S. hat. [25] The Hon'ble Maharaja of Dharbhanga. [26] The Hon'ble Mr. Mohanlal Heg. [27] Rao Bahadur K. C. Dangle. [28] The Hon'ble Mr. Rajendra Narayana Chowdhury. [29] Mr. Saaduddin. [30] Mr. Tenant Sloan, Secretary.

(REUTER.)

Central Powers

DISCUSSION IN REICHTAG.

Military Administration Criticised.

Shocking German Procedure in Ukraine.

LONDON, April 27.

AMSTERDAM: In spite of close censorship the report of the discussion in the main committee of the Reichstag reveals a remarkable uprising of feeling among the various parties, not only socialists, against the military administration which is criticised in outspoken manner regarding German brutalities in Ukraine and Belgium and the arbitrary conduct of the administration in intervening in the Finnish civil war in favour of a definite party. Replying to criticisms Herr Graefe endeavoured to shay the discontent as regards the confiscation of Ukrainian peasants' grain and the wholesale massacre of recalcitrant farmers. He said the action of the military had been in the interest of the German consumers. During the subsequent debate although particulars were not specified the gravest charges were made regarding German autocratic measures and the shocking procedure in Ukraine. The providing deputy said if the statements which were made under true it would be necessary to enquire further and he proposed a special sitting for that purpose on Tuesday with the Chancellor present.

Austrian Troops in France.

A Denial.

LONDON, April 26.

AMSTERDAM: The "North German Gazette" denies that large masses of Austrian troops have been sent to the west front.

Pan-German Paper and Kuehlmann.

LONDON, April 25.

The Pan-German "Deutsche Zeitung" is being prosecuted for an article accusing Baron Kuehlmann of immorality.

The Vorwaerts asserts that the allegations are intended to influence the Kaiserin against Baron Kuehlmann.

Socialists' Grave Charges.

Invasion of Crimea Questioned.

LONDON, April 27.

AMSTERDAM: According to the "Vorwaerts" the military have been severely criticised in the Reichstag regarding the policy in the east and west. Herr Ledebour asked if it was true that a great number of German soldiers had been drowned in Flanders. Shouts from the Right prevented the reply being heard. Herr Scheidemann complaining of the severity of censorship gave an instance of suppression of reports of proceedings in Alsace-Lorraine. Herr Noske, socialist, affirmed that public institutions in Ukraine had been openly insulted by the military command who had actually instructed

the soldiers to regard the abolition of democratic institutions as their main task. The soldiers in some cases revolted against such demands. The Labour Deputy asked why Germany was invading the Crimea but no reply was given.

Belgium

A Military Order.

LONDON, April 27.

The Commander of Amsterdam has forbidden soldiers on furlough to travel except on returning to garrisons.

German Law Courts in Belgium.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM: German Law Courts have been established in Belgium.

AUSTRIA

A Naval Engagement.

British Engage Austrian Destroyers.

LONDON, April 27.

The Admiralty states that two of our destroyers on the 22nd encountered and engaged five Austrian destroyers in the Adriatic. The enemy fled for shelter into the fortified port of Durazzo pursued by our destroyers who were reinforced by five more British and one French destroyers. The chase continued until after midnight when we lost touch with the enemy. Our casualties were seven killed and nineteen wounded. The damage to the enemy is unknown.

Enemy Seaplane Base Bombed.

LONDON, April 27.

British air forces on the 23rd dropped a ton of bombs with good results on the seaplane base at Durazzo. All machines returned.

Cabinet Maker Fails.

LONDON, April 26.

Count S terenye's attempt to form a Hungarian Cabinet has failed.

America

"The War Must be Won."

U. S. Minister's Declaration.

LONDON, April 27.

NEW YORK: At the annual banquet of the American Newspaper's Association, Mr. Danie's, Secretary to the Navy, declared that the war must be won even if it required the calling up of boys under twenty one or of all men under seventy. The War Secretary, Mr. Baker, referring to his recent visit to Europe, affirmed that "Entente" civilians were supremely confident of the outcome of the struggle.

France

Inter-Allied Naval Committee.

LONDON, April 26.

PARIS: The Inter-Allied Naval Committee met this morning, the French Minister of Marine presiding. France, Britain, the United States, Italy and Japan were represented.

Holland

The Difficulties.

LONDON, April 25.

It is still unknown in London whether the sand and gravel is the chief question in dispute between Holland and Germany. Speaking in the First Chamber to-day Mr. London, Foreign Minister, indicated that there were also difficulties with Germany as regards exports from Holland to Germany. Referring to the shipping question Mr. London said that England had given a written pledge that ships which had left or were leaving the East Indies since the 22nd March would not be seized.

Dutch Minister Returns.

THE HAGUE: The Dutch Minister has arrived from Berlin.

Germany's Warning.

LONDON, April 26.

STOCKHOLM: Telegrams are published daily from Germany about the strained relations between Germany and Holland. Again Germany gives warning of her future action by her agents, attributing all sorts of intentions to the Allies as regards Holland.

Dutch Press Urges Firmness.

LONDON, April 27.

AMSTERDAM: The "Handelsblad" urges the Government to adhere to the demand that a Dutch Commission shall investigate the use to which sand and gravel are put in Belgium before allowing transit. The paper says the fact that new facilities are being asked for when an offensive is in full swing should make the Government cautious.

The "Tyd" says: The aggressiveness of the German press towards Holland and the military spirit of the German people is causing grave anxiety. Nevertheless, Holland must oppose the transport of sand and gravel for military purposes.

Remarkable Threat to Holland.

LONDON, April 26.

AMSTERDAM: Captain Von Salzoann writing in the "Voorwaerts" regarding the attack on Zeebrugge describes it as damned plucky, but proceeds to address a remarkable threat to Holland on the ground that the attack clearly indicates that neutrals are greatly menaced by the British. He states that Holland can still keep out of war. But she must realise there is an end to German patience, and when her existence is at stake there cannot be hesitation. "Let Holland reflect thereon in these critical hours our policy cannot deviate. There is no way out."

యౌధ సమావేశము

జార్జిసార్వభౌముని సందేశము

ధీర్, ఏప్రిల్ 27, - నేటి యౌధసమావేశ కార్యక్రమము 27 వ తేదీ యౌధము 10 1/2 గంటలకు రాజప్రతినిధిగారి చే ప్రారంభింపబడును. రాజప్రతినిధిగారు తమ యువనాస్థాన సంతరము రెండు ఉపసంఘములు అనగా ఒకటి హిందూదేశమున మనుష్యుల సమస్యను యోచించి దానిని వినియోగపడు నట్లు చేయు విషయమును చూచించుటకును, రెండవది మందు గుండుసామగ్రి, రాకపోకలు, భోజనసామగ్రి సమకూర్చుట మున్నగు విషయములందు భరతవర్ష సంపద సమస్యను యోచించి యౌధమును విజయప్రదముగ సాగించుటకు ఉపయోగ పడునట్లు మిల్టోయోగము సక్రమముగ పంపకమును బడయుటైట్ల సూచించుటకును రాజప్రతినిధిగారు రెండు ఉపసంఘముల నిర్మింప సుపసాదించెదరు.

ఈ యౌధసంఘములు రెండును 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ముందుగా నేర్పరపబడినట్లు మొదటిసంఘము, కాననసభామందిరమునను, రెండవది దానిప్రక్కనున్న హాలునందును సమావేశమగును.

మహాసభ మొల సోమవార మధ్యము 10-30 గంటలకు సమావేశమగును. అప్పుడు రెండు ఉపసంఘములను తయారుచేసిన రిపోర్టులు నివేదించబడి ఉపసంఘములు నిర్ణయించినరీతిని తీర్మానములు జరపబడినవి.

మనుష్యుల ఉపసంఘము

మనుష్యులమును గూర్చి యోచించు ఉపసంఘమునకు సేనాధిపతి అధ్యక్షుడుగ నుండును. ఈక్రింద చేర్చిన బడిన వారుసభ్యులుగ నుండురు: - గౌ. సర్ విలియం మేయరు, గౌ. సర్ విలియం విస్సెంటు, లెఫ్టి నెంటు జనరలు జె. హడ్సన్, కాశ్మీరపు మహారాజు, బికనీరుమహారాజు, పాటియాల మహారాజు, గౌ. గిల్బర్టు, బొబ్బిలిరాజు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, ఆర్కాటునవాబు, డాక్టరు టి. ఎం. నాయరు గౌ. ఎం. ఏ. జిన్నా, గౌ. పరాంజియై, గౌ. వి. జె. పటేల్ గౌ. ఎం. ఎస్. హగ్, గౌ. పి. ఆర్. కాడెట్, డాక్టరు ఎస్. కె. మల్లిక్, గౌ. నురేంద్రనాథ బెనర్జీ, ఆర్. కె. బి. చక్రవర్తి, నవాబ్ సుల్తాను నవాబులి చాదరీ, గౌ. సర్ జాన్ కాంబెల్, గౌ. పండితుడనమోనానమోశ్య గౌ. మోతీచంద్, గౌ. నవాబ్ హుస్ అబ్దుల్ మజీద్, గౌ. సర్దార్ గజానెసింగ్, గౌ. చాదరీ, గౌ. ఫజ్లహుస్సేను, మేజరు సర్ ఉమార్ హయత్ ఖాన్, గౌ. మియాత్ మహమ్మదు సాఫి, గౌ. కెప్టెన్ ఆబాద్ ఖాన్, డుమ్రాన్ మహారాజు, గౌ. హామిదుగారు, హుస్సేన్ ఇమాంగారు, మణిక రాజాగారు, గౌ. సి. ఎస్. కపర్, గౌ. సర్. జి. ఎం. చిట్టాచిను, గౌ. ఇ. డి. స్కెసుటల్, డాక్టరుమాటి, గౌ. కె. కె. చందా, ఆర్. హాలెసు, కెప్టెన్ మెయిలింగు (కార్యదర్శి)

వస్తుసంపదల ఉపసంఘము

గౌ. సర్ స్టాను హిల్లుగారు (అధిపతి) సర్ జార్జి బార్నెస్, సర్ తామస్ హాలెసు, గావ్లియర్ మహారాజు ధోల్పూర్ మహారాజు, నవనగరము బాం సాహేబు, గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, గౌ. రా. బి. బి. ఎఫ్. శర్మ, సర్. పి. ఎస్. శిరస్వామిఅయ్యరు, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, గౌ. సర్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లా, సర్ దొరారాజ్ తాతా, గౌ. సర్ కరీంఖాయి, టి. వెబ్, గౌ. మన్మోహన్ దాసు రాంజీ, సర్. ఆర్. ఎం. ముకర్జీ, గౌ. అంబి కాచరణ ముఖం దారు, మైమెస్సింగురాజు, మూర్తి దాదారు నవాబు, గౌ. సి. వై. చింతామణి, గౌ. టి. సిల్వర్, గౌ. డాక్టరు టెజ్ బహదర్ శత్రు, గౌ. మంగ్ బాటూ, రాజాదాట్టు సింగుగారు, రాజానరేంద్రనాథ్, మాల్వీహింబతు, గౌ. కర్తీ, గౌ. అబీ ఖాన్, గౌ. సర్దార్ నుందరసింగు మజితియా, గౌ. డబ్ల్యు. ఎ. విరకపైడు, గౌ. ఆర్. బి. కృష్ణసాహె, గౌ. దర్బంగామ హారాజు, గౌ. మజురలుహక్, రా. బి. జి. కె. డాన్లె, ఖుజ్జుబియాంగారు, రాయసాహేబు మధురప్రసాద్, గౌ. రాజేంద్రనారాయణ చాదరీ, కాంసుద్దీన్, టెన్నెంటుస్టోఆక్ (కార్యదర్శి).

సభా సమావేశము

ధీర్, ఏప్రిల్ 27: - యౌధసమావేశము నేటిదిను కానన సభామందిరమునందు సమావేశమైనది. రాజప్రతినిధి గారధ్యక్షతవహించిరి. 'స్వదేశ సంస్థానాధీశులును, హిందూదేశ ప్రభుత్వవర్గమువారును, వివిధసంఘముల ప్రతినిధులను సభ నలంకరించిరి.

సార్వభౌముని సందేశము.

"సామ్రాజ్యపు అవసరము హిందూదేశమునకు కాళము.

అంతట రాజప్రతినిధిగారు జార్జి సార్వభౌముడు పంపిన ఈక్రింద సందేశమును జదివెరి.

సా.ప్రతినిధి యాహ్వానము ననుసరించి స్వదేశసంస్థానాధీశులును, రాజులును, రాష్ట్రీయప్రభుత్వ ప్రతినిధులును, వివిధ సంఘముల భారతీయవివిధ సంఘప్రతినిధులును, భారతీయప్రజల రాజభక్తిని స్ఫీరికరించుటకును, శత్రువులు ఆక్రమముగా మనలను ప్రేరేపించి లోకస్వాతంత్ర్యవివాదమునకు సాగించుచున్న ఈసహసంగ్రామమునకు సమస్తమనుసంబంధల నొసగి తమకు శక్తి గలిగినంతవఱకు యౌధమును విజయప్రదముగ ముగించుటకు తమ ప్రయత్నములను విశదీకరించుటకును సమావేశము కానున్నారని విని సంతృప్తి భరితాంతరంగుడనైతిని. ఇంతవఱకును భరతవర్షము మిత్రమండలి, పక్షమునకు విశేషముగా తోడ్పడినది కాని ఇది యంతయు భరతవర్షపు వస్తుసంపదలయంతయును బలమంతయును కాదు. యౌధవిషయమున నొసగవలసిన కష్టంపదను, మనుష్యుల వినియోగమును గూర్చియే ఈ సభవారు ప్రభువుగణ్యముగ యోచించెదరని విని సంతసించితిని. సామ్రాజ్యపు అవసరము భరతవర్షమున కవికాళమగును. సా.ప్రతినిధి మాధ్యమకవ్యమున భరతవర్షప్రజలు తమప్రయత్నమును విజయవంతముగ సాధించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఇటీవల స్థితులవలన పశ్చిమరంగమున యౌధము తీవ్రతరమైనది. అక్రమభండమునందలి గడవిడవలన ప్రాదేశికభిక్షులును సంక్షోభకారణమైనవి. ఈజిప్టు పేలెన్సును మెసపొటేమియాలు యందలి మనసేలమ హిందూదేశము భరింపవలసిన అవసరము ముఖ్యముగ నున్నది. ఈసభవారు ప్రజలందు దేశభక్తిపూరితముగా విశ్వభ్రమమున, పర్యవ్రాసు త్వికేంద్రకణమున, స్వాధ్యత్వాగభరణోత్సాహమున వృద్ధి నొందించుదురు గాక యని సభాఫలమును నిరీక్షించుచుండెదను. వీనివలనగాక మనమహాదయమున, కార్యనిజయమున గలుగజాలవు.

రాజప్రతినిధి యువనాస్థానము

27-వ తేదీని యౌధసభా ప్రారంభమున రాజప్రతినిధి గారిసంగిన యువనాస్థానము ఈక్రింద ప్రకటింపబడినది: -

ధీర్మయం దనేకమహాసభలు జరిగివి. అందు రి మిత్రము ప్రస్తుత తరపు మనుష్యులకు దెలిసియున్నది. ధీర్మయందు లెట్టుకు ప్రభువు విశ్లేషియో మహారాజుని భరతవర్ష సామ్రాజ్యనిగా ప్రకటించెను. కర్ణను ప్రభువు సప్రమేధ్యుడై రాజును భరతవర్ష చక్రవర్తిగా పట్టాభిషేకము గావించెను. ఇటీవల పంచరు జార్జి సార్వభౌముడు స్వయముగా ధీర్మ నగరమున పట్టాభిషిక్తుడయ్యెను. ఈ మహాసమావేశములన్నియు అత్యధిక వైభవముతో జరిగినవి. మున్నవస్త్రీ ప్రదర్శనమును, తూర్వసివాదములను, సాయుధ భట ప్రదర్శనమును చేలరేగెను. ఈ మహాసమావేశములు భారతీయ చరిత్రమున మహావిషయములను చూచించును. గ్రేటుబ్రిటను విప్లవం మహారాణి స్వయముగా చక్రవర్తిని విరుదములను పహించి భరతవర్ష హాలిగా లోకప్రకటనము గావించుకొనుటయు, రెండవపర్యాయము విశ్లేషియో మహారాజుపతి మీరాజభక్తికి హక్కును వహించి ఆమెనునంతయు సేవసాసములహోహించిచక్రవర్తియైతారానెను. మూడవపర్యాయము మనసార్వభౌముడు స్వయముగానిచ్చటికివచ్చి ధీర్మయందు మీరాజభక్తిని అభివందనములను గ్రహించి ఇచ్చట మనము నేడు సమావేశమైనందులకు ఫలము గలుగనిపో వైనచెప్పిన మహాసమావేశములన్నియు వృద్ధి మూలము నిరుపయోగములు నగును.

ప్రాదేశికమున 'జన్మముల ప్రయత్నములు.

నేడు చరమందరమును ఇచ్చట సమావేశమైతిమి. అధికవైభవమును, సాయుధభట ప్రదర్శనమును ఆదంబరమున సంగీతభవనమున, లేకయే అధికసంఖ్యాకులను రావించి కాంతికాలమునందు భరతవర్ష మొనర్చిన ప్రకటనము యౌధసమయమునందు చేర్చియెను, హాలిటలరక్షణమున కనుపణ్యముగా భరతవర్ష మెప్పుటియట్లు రాజభక్తిపూరితమైయున్నదియని తెల్పులగి యుండును. సార్వభౌముని సందేశము నకుసంబంధ ప్రతిజ్ఞ బూనుటకు మనమిచ్చట సమావేశమైతిమి. సార్వభౌముని సందేశమేమి? ముఖము 4 సం॥ముల యౌధము గలించిన వెనుకను, భక్తిమే బలము, బలమే ధర్మము యను సమర్థమనిర్ణయించుటతోటకు ప్రాంతపు రంగములమును, ప్రాన్యమునును, ఫరంగి ధర్మములు ఘోర్కల్లుచున్నవి. ఈ మహాసమయమున ధర్మమే బల మను సిద్ధాంతమును స్థాపించుటతోటకు మీరందఱును దోడ్పడవలెనని సార్వభౌముడు కోరుచు సందేశమును

బంపుచున్నాడు. యౌధము వలన సమర్థింపబడవలసిన దీ విషయమేకదా! ధర్మవిజయమే యౌధమునందలి నైతికఫలమని మనవిశ్వాసము. మన శత్రువులకు నిష్టేయని చెప్పగలమా? యుద్ధారంభమునందు జగ్మము "అపసామునకు న్యాయా న్యాయవిచక్షణలు లేవని" హేళనగా చెప్పినవాక్యములను మనము మలువజాలము. బోవెయిను దగ్ధమగుట జ్ఞప్తియందున్నది. పసిబిడ్డల యాక్రందన ధ్వనులు వివరమృచున్నవి. వృద్ధులు కాన్పివేయబడుట కానవచ్చుచున్నది. స్త్రీలసద్భర్తయులు భంగపలుపబడి స్త్రీలుసంహరింపబడిరి. పొగడక్షిణాక్షిణా యందు జర్మకుపరిహాలమును, మన మెఱుఁగుదుము. ఇట్లు గత 4 సం॥ల వత్తాంతము సంతరియైన చెప్పవచ్చును. ప్రస్తుతస్థితియేమి? పశ్చిమరంగమున మిత్రమండలియును శత్రుమండలియును మహాయౌధమున గొట్టుకొనుచున్నాడు. యౌధము ఒకపరి ఇట్లువైపునను ఒకపరి యిట్లువైపునను పోగుచున్నట్లున్నది. రష్యారంగమునండి పశ్చిమరంగమునకు తేలడిన సేనల యొత్తిడివలన మన సేనలు కొంత వెనుకకు పోవలసివచ్చెను. కాని మన పంక్తి ఇంకను దుర్భేద్యముగా నున్నది. యౌధఫలమంతయు సమానము వలననే తెలియగలదు. శ్రమిదినము ఎట్టితరె నైతికలు మడియుచున్నార. కట్టకడపటి క్షణకు ఎవరు సహించి నిలువగలరో వారే విజయము నొందుదురు. కాలమును, మనుష్యులమును మన పక్షమున గలవు గనుక మనకు భయములేదు. మనము సహించి యుండగలము. ఆంగ్లదేశపు పెద్దవారుయై యనదగు యునైటెడ్ స్టేట్సు తన మనుష్యులమును యౌధరంగమున గ్రుమ్మరింప నున్నది. కాని ఇంతలో జర్మనీదేశము ఇంకను మండిపనిపెయు గలిగి యుండియు ప్రాదేశికములం దెమియో సంక్షోభమును గావించుచున్నది.

కొన్ని సంవత్సరముల వెనుకటి స్థితిని గూర్చి యోచింతము. జర్మనీదేశము లోకమునంతటిని తనయాధీనమున చేర్చుకొనుటకు చాలకాలమునుండి ప్రాదేశికములపై పుట్టిని ప్రసారముచున్నది. ప్రాదేశికమంతయు జర్మనీకండ్లకు గొప్పగా కన్నుడు ముందెను. అనేక సంవత్సరముల క్రిందట జర్మనీదేశము తన రాజకీయ వ్యవహార పైపుణ్యమున తురుష్కదేశమును నైతిక రాజకీయ జిత్తులతో చక్రవర్తియొనెను. తురుష్కదేశము తనకు సేవకురాలైన తోడనే ప్రాదేశికములకు జర్మనీకి దారి యేర్పడినది. తనయాధీనములను సాధించుకొనుటకు మహమ్మదీయ లోకమునందు తనకుగల గౌరవమును పలుకుబడిని తురుష్కదేశ ముపయోగించు కొనును. బాగ్దాదురైలు పూర్వమును గూర్చియు, ఏషియామైనరు, మెసపొటేమియాలు గూర్చియు యుద్ధాత్మాధ్యయ తురుష్కదేశమున కెట్టి యాశయము లుండెనో చెప్పనే యక్కరలేదు. యూగపుండు యౌధమాంధ్ర మైనతోడనే ఒకకత్తుసహాయముతో జర్మనీదేశము స్వవినియోగముకొనుట తురుష్కదేశమున కెంతటి వ్యర్థము సంప్రాప్తింప నున్నను యౌధముతో నెట్టి సంబంధము లేకున్నను తురుష్కదేశమును తనపక్షమునకు లాగుకొనెను. లోకసామ్రాజ్యాధికత్య సాఫల్యమును తూర్పుదేశమునందును గర్భశత్రువును గ్రేటు బ్రిటనుకు కత్తుము లిగించు నద్దేశమును తురుష్కదేశమును తన పక్షమునకు లాగుకొనుటకు ముఖ్యకారణములు. ఈ మహాయౌధము చరిత్రసంబంధము యౌధముని తెల్పి హిందూదేశమునందలి మహమ్మదీయులను బ్రిటిషువారిక్రిందినుండి తొలగివచ్చుచు జర్మనీ యూహించెను. కాని ఇందు సంపూర్ణమగు ఆకాంక్షము గలిగినది. ఇది యౌధసంబంధము కాదనియు శత్రువుల మును లనియు మహమ్మదీయులు త్వరలో నెరిగి యా మాయలకు లొంగకుండిరి. భారతీయ సహమ్మదీయులు బ్రిటిషు పరిపాలన క్రింద మతవిషయమున నేయియు వైరుధ్యముల నొందక తాము ముఖ్య సంఘమై యుండు మహాసామ్రాజ్యమునకు భక్తిగగి ప్రపర్తించుచుండిరి. ఇంక నిరధ్యంతరముగా వారశిశ సంఘభావకు మార్గ మేర్పడుచుకొని హిందూమహాసమైక్యమున తమ సమప్రాంతిగముల మూలమున హిందూదేశపు నాకల రాకవలకును, వ్యాపారమునకును భంగము గలిగింపవలెననియు, పారశిశ దేశమున సంక్షోభమును, కుట్రలనుబట్టి హిందూదేశవైకి దండెత్తవలెననియు జర్మనులు కోరియుండిరి. మన ప్రామేయియమును మనసేనల (ఈసేనకు హిందూదేశము విశేషబలమును గూర్చినది). మహాసామ్రాజ్యముతో క్రమముగా మెసపొటేమియా మైదానముల నాక్రమించుకొనెను. గనుక ఈమార్గమునండి శత్రుభయమునందని నా విశ్వాసము. మెసపొటేమియాలో మన విజయమువలన ప్రాదేశిక మధ్యభాగ

మన శత్రువిద్యుత్తులను నాపుటయే కాక జర్మనులకు ముందే హిందూదేశమును గూడ రక్షింపగలగుచున్నాము. ఆంగ్లప్రధానమంత్రి మాచించుచున్న భయ మెక్కడిదని మీ రడుగవచ్చును. యెప్పుడును మూలమున గలిగిన ఆరా జకము దక్షిణ దిశ్యములమున జర్మనులకు తూర్పు సారథిక ఆఫ్ఘనిస్తానములకును నేర్పడుచున్నది. ప్రస్తుతము ఈరీతిని నమ్ముటకు జర్మనుల హద్దులును గల దేశములో న్యాయమై ల త్యయమును తెనుమును మహాబుద్ధిగలిగియున్న గలవు. కాని ఈ కారణము వలనను పశ్చిమరంగమునందలి యుద్ధతీవ్రత వలనను దక్షిణదిశ్య మూలమున జర్మనులు సేనలను గడలింపలేదు. కాని మార్గము మాత్రము జర్మనులకు విలుగానున్నది. కనుక మనము జాగ్రత్తగ నుండుట యవసరము. ఇదివఱకెప్పుటియుద్ధ మునందు నలెదుగాక ప్రస్తుత యుద్ధమునందు మనము భావిస్థితు లను కనిపెట్టుచు ఎట్టి పరిస్థితికైనను సిద్ధమై నుండవలెను. ఇం వఱకు వైససేన మాచించిన మార్గమున జర్మనులు సేనలను పంపియుండలేదు. అట్లు పంపి జాలకున్నాము. కాని అప్పుడే మగ్ధుల పక్షములోనికి వుండవలయును, కాంతిభేదకులను పంపి యున్నాము.

ఆఫ్ఘనిస్తానము.

రష్యా పరివర్తనమువలన జర్మనీ యొకపాతమును నేర్చు కొనినది. సేనలను గాని, ధనములను గాని, ఇతరవిధముల గాని శత్రువులతో బోయటకంటె శత్రుదేశాంతర్యాగమున పర స్పరైవచ్యములను గల్పించి ఒకరినై నొకరిని పులికొల్పు టయే మహా త్రాస పోయెను జర్మనీ గ్రహించినది. ఈ ఫలము నక్షేరస్వాయందు జర్మనీ ప్రయత్నించినది. ప్రాద్దేశికభృభా గమునందును ఈ తంత్రమునే పనియొగించి శత్రుదేశములందు అరాజకాగ్ని వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించును. మార్గము నిట్లు ఏర్పడుచుకొనిన వెనుక ఆనకాశముకొఱకు నేచి ముందుకు కాని ఉత్తరమునందు మనమిత్రము, సుహృత్కృత్యాని వాడునగు ఆఫ్ఘనిస్తానపు అమీరుగారు గలరు. యుద్ధారంభ మునందు ఆఫ్ఘనిస్తానపు స్వాతంత్ర్యమునకును ప్రత్యేకతకును భంగము గలగలకుండు నంతకాలము రోముతటస్థులముగ నుండు మని అమీరుగారు ప్రకటించిరి. వీరిని ఈస్థితినుండి మఱలించు టకును అతనికి కష్టముల గల్గించుటకును మనశత్రువు లెంత ప్రయత్నించినను, అమీరు గారెప్పుడును చలించక తమమాటను నిలుపుకొనిరి. ఆఫ్ఘనిస్తానచారిత్రమునందు రాజ్యచరిత్ర గారి కిని అమీరుగారికిని పరస్పర సంబంధములు నేటికంటెను దృఢతరముగా బుండ్చెడివని లేవని నా విశ్వాసము. హిందూదేశమునందున అఫ్ఘనిస్తానమునందును అజ్ఞానులు ను, ఊరక నమ్మివారును, విద్వివారును, విద్యాయుక్తపాలి బావోద్ధిక్తులును బొందువారునుగలరు. అట్టివారు ఆఫ్ఘనుల పరిభ్రమ్యమువారికి కష్టము కలిగించి సకలమరాజకీయ ప్రభుత్వమునకు భంగము గలిగించవచ్చును. ఇట్టి సంభర్షణలందు స్వదేశక్షేమము కొఱకు రెండు బలములకును మధ్యను ఇటున టు చలించక తటస్థము వహించి పునర్నియమ, మనకిచ్చి న నమ్మక వాక్యమును నిలుపుకొనుచుండు అమీరుగారికి మన మెట్లు తోడ్పడగలమో విభిన్నమోచాచనీయవిషయము భరత వర్షము దృఢముగ నున్నదనియు, పునర్నియమలవనకు దేశ ముల అరాజకాగ్ని వ్యాపింపజాలదనియు, చల్లార్పివేయవలయు ననియు మన వికమత్యభావమున ఈ శక్తి గలదలయు మన ము శత్రువులకు ప్రకటించవలెను. శత్రువు లెవ్వరైన మన ను హద్దులయొద్దకు సేనలను దెచ్చినను, మనము మనుష్యులము తోను, ఫిరంగులతోను అమీరుగారికి తోడ్పడి శత్రువులవ్యా పకము ఆఫ్ఘనిస్తానమున గలగలకుండజేయుటయే కాక స్వదేశ కరక్షణమునకును మహాబలముతో సంసిద్ధముగ నున్నామనియు శత్రువులకు బొడగట్టజేయుటలేదు. నేను ప్రగల్భములు పట్టు టలేదు. ఇది ప్రగల్భములకు సమయముకాదు. సేనావిదయ మున హిందూ దేశమున సెప్పుటకెని మనము మహాబలవంతులమై యున్నాము. సేనలకు పౌరస్థ్యముల నొసగువిషయమునను, ఉపకరణములగూర్చు విషయమునను యుద్ధముమూలమున లో కము మహాభివృద్ధి సందిగి. నేటికలె ఇదివఱకెన్నడును మ నము యుద్ధసన్నద్ధమై యుండలేదు. మన దేశసరిహద్దులం దుండువారు, గతీకర్తలము మన బలమునుగూర్చి అన్యభిప్రాయ దలచి మనము యుద్ధసన్నద్ధముగ లేనినియు, మనకు సేనాబలము లేదనియు ఊహించి టిమి గలమునుచూపి కను నష్టమును చూచుకొనియే పరాభవము సందిరి. కాని మనము బలవంతు లమే గదాయని మన నిష్పృహ్యమునను తేనుస్థితి యందును విశ్వాసముగలిగి శత్రులు ముడుచుకొని మార్చుండ దగదు. ఎప్పుడెప్పుడు అనవరముగలిగిన మనము సిద్ధముగ నుండవలె ను. మనము పేలస్తీను మహాబలమును రంగములకు విశేష సే నను బంపితిమి. ఇంకను పంపుచున్నాము. అన్ని అవసరముల

ను గూర్చియు మనకు తెల్పుటకు మేము ఆంగ్లముఖ్య పరిభ్రమ్య ము వారితో నేర్పాట్లు చేసితిమి. మన సేనలకు మనుష్యులను గూర్చుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. పుష్టతల విధానమునే పైనికు లను గూర్చిన మనము విశేషముని పైనికులనుగూర్చుగలము. కాని అట్టిచర్యచుంచిన కాదని నాయభిప్రాయము. హిందూ దేశమును సామ్రాజ్యముతో గూడడవింపవలెనని తలంచవలెను. ఈ యుద్ధము హిందూదేశపు యుద్ధమేయని ము హిందూదేశ కుతులే ఈయుద్ధములను బోవలయుననియు భావించునట్లు చేయవలెను.

ఇప్పుడు ఆంగ్ల ప్రధానమంత్రిగారు ప్రాద్దేశికస్థితిని గూర్చి తమ సందేశమునుబంపిరి. స్థితులెల్లన్నదియు మీతో విశ్వాసముతో బల్కెదను. భయపడ నవసరములేదు. మొద టనే యోచించివో ముందే సిద్ధమైయుండెదము. ఏకశత్రువు నెదురు మనము ఏకముగ గలసియున్నచో మనకు భయమే యుండదు. ఇట్టి మహాసమూహకేసునకు వివేచించుచు, ఇట్టి మహావిషయమును గూర్చి చెప్పమందు నతని ప్రజల ప్రత్యు త్తర మెట్లుండునని సందేహించవలెనేదు. విషయమును మీకు తెల్పితిని. తూర్పునందు జర్మనుల విజృంభణ ప్రమాద మును గూర్చి యె టి గిం చి తి ని. యుద్ధ ము రేపు ముగియుచో, యుద్ధమునందు భరతవర్షము పూనినభారము గౌరవకరముగా నుండగలదు. తూర్పుఆఫ్ఘిక్, పేలస్తీను, మొన పోపేమియాలముందు భారతీయ సేనలు విజయము సంది ప్ర ఖ్యాతిగడించెను. భారతీయ పైనికు లింకను అనేకులు సేనలందు చేరుచున్నారు. సంపూర్ణ విజయము గల్గుటకు మనము మన ప్రయత్నములను మానగూడదు. నావాల్త్యములకు విని ఏవో రెండు తీర్మానముల నుపపాదించి వెదలిపోవుటకు మిమ్ములను పిలువలేదు. రెండు ఉపసంఘముల నేర్పడుటకు మిమ్ములను గోరెదను.

అని రాజప్రతినిధిగారు ఉపసంఘముల సంఘటనమును గూర్చియు అవి చేయవలసిన కార్యమును గూర్చియు తెల్పి యుద్ధవ్యవహారముల భరించుటకు ఎక్కువ సామ్యము గూర్చి కలె ననియు, ఆర్థికవిషయములందు పన్నుల మార్పులను క్రొత్తపన్నులు నేర్పడుటయే ననియు, ఈవ్యయము నుత్సాహ ముతో భరింపవలెననియు, ఇంతలో ఆమెికానుండి తెప్పించు చున్న వెండి కచ్చితతోడనే ఈభారము తగ్గననియు నుడిచి నూతన యుద్ధమునుగూర్చు నందఱును తోడ్పడవలెనని కోరిరి.

మాంపేరుగారు ఇప్పుడు విచారణయైన వెనుక తిరిగి పుద్దేశమునకు వెళ్లుచున్నారు. ఆంగ్లప్రధానమంత్రి సందేశము ను హిందూదేశము వెదచెని పేట్టదను విశ్వాసముతో వారం గుచున్నారు. భారతీయ రాజకీయ సంఘట నభివృద్ధిపఱచు టకుండు మనము కోరుచున్న లోకస్వాతంత్ర్యమును సంపా దించవలయును. ఈ విషయమున హిందూదేశము సందేహింప వలసిన వనిలేదు. కదవిన ఆగస్టునందు ముఖ్య రాజకీయ తంత్రము నష్టముగా ప్రకటించ బడెను. ఆప్రకటన గావించబడిన తోడనే హిందూదేశాంగమంత్రి ఇవటికి వచ్చెను. మేమిద్దఱు ముగ గ త రి మా స ము లు ను క ష్ట ప డి పని చేసితిమి. అని చెప్పినారు. “అన్ని భావభేదములనుచూచి ఈ మహాప్రయ త్నముకు సాధింపవలె”నను విశ్వాసమును దెల్పుచు బొంబాయి కానకనభ్యులు పంపిన లెంతివార్తను చదివి ఇంగ్లండు కష్ట ముల నవకాశముగ పేడికొని ప్రయత్నించువారు గలరనియు హిందూదేశపు రాజకీయతంత్రమును అన్యభిప్రాయగ వీరు యో చించుచున్నారనియు చెప్పి ఇప్పుడు తోడ్పడి హిందూదేశ గౌరవమును నిల్పుకొనవలెనని కోరిరి.

గాంధీగారు:— గాంధీగారు ఢిల్లీకివచ్చినను తిలకు గా రి రావించకుండెందులకు తమయగుత్తి దెల్పుచు సభకు వారని భయపడుచున్నది.

సభ సరిగా 10-30 గం. కు ప్రారంభమైనది..... ఎత్తిరాజ్యమును జేయవలెనను. గాంధీగారు ఢిల్లీలో నున్నచు సభకు రావలెను. తిలకుగారు సోమవారమునాడు ఢిల్లీకి వచ్చె దనని తెలియుచున్నది. (హిందూపత్రిక)

ఆహారపదార్థములను నివృణ్ణము:— కొలంబోలో జె. సి. రాబర్టుస్ గారు 95 పౌనులు 4 క్వెగ, 161 పౌం ల పిండి 100 పౌం లు ట్టుమున్నగు ఆహార పదార్థములు నిలవ చేసినందున 6 గేటు కాంటి బెంబిగారియొద్ద చేయబడిన శేను విచారణముగిసినది. 60 పౌంలు (900 రూ॥లు) ఆహారము విధింపబడెను. 22 గినులు (సుమారు 510 రూ॥లు) ఖర్చుల క్రొద్ద చెల్లింపవలసి. నిలవచేయబడిన పదార్థములలో నాలుగు వారములకు సరిగనునంత పదార్థములు తప్పకక్కినవి దొర తనమువారికి జేర్పబడెను.

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీకాళయ్య క్రి సంవత్సరము

1918-19 సం॥ వసూళ్లు

ఇదివరలో ప్రకటితమైన చందా సొమ్ము	రూ. 847-12-10
విద్యార్థి సహజము కాకినాడ.	5-0-0
సహజకు రాంధ్రు	3-0-0
సి. జె. పద్మనాభ రావుగారు టిప్పుము	1-0-0
మొత్తము రూ.	856-12-10

పెన్సియన్ దొంగతనము:— చిన్నపురు అనువా కు 72 రూ॥లు విలువగల 12 దణముల కాపింగు పెన్సియన్ అడినును కంపెనీలో దొంగిలించియున్నట్లుచేయుబడినకేసు రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి నేరస్థునికి 3 మాసములు కఠిన శిక్ష విధించిరి.

తంత్రీవార్తలు:— గ్రేటుబ్రిటను నిర్లండుల కంప బకు తంత్రీవార్తలలో సొమ్ము పూర్తిగ చెల్లించినట్లుబడిన వాటిని నంపుటలో ప్రస్తుతము 38 గంటలు ఆలస్యము చేయ బడును. “డిఫెన్స్” తంత్రీవార్తలకు నాలుగు దినములు ఆలస్యము చేయబడును.

స్త్రీలసమావేశము:— రాబోవు మే నెల 1-వ తేది బుధవారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మైలాపూరులో వెనాత్తూరు ముబ్రహ్మియ్య అయ్యగారి పాతకాలా భవనమున స్త్రీల సమావేశము జరుగును. కాశీయ జీవితమునందు స్త్రీల క్రమించెడిఫలము అనువిషయము గూర్చి సమావేశమువారు చర్చ జరిగింతురు.

శ్రీ రామరమణి మహాశివరాత్రి:— ఎస్. రమణయ్య సెట్టిగారి గృహముందు (17 తాతామత్రి నున్న వీధి) జరుగుచున్న శ్రీరామరమణి మహాశివరాత్రిసంబంధమున నేటి రాత్రి 9 గంటలకు మహారాజ పురము విశ్వనాథఅయ్యగారి గాత్రపాటయు, మాయవరము ముబ్బయ్యగారి పిఠీలువాయి ద్వయము; వేణు సెట్టిగారి మృదంగ వాయిద్యములు జరుగును.

శ్రీభగవత్ తత్వబోధనిసభ:— ఈసభవారి యాజ మాన్యముగ్రంద శ్రీరామనవమి కాలక్షేపములలో కడపటిదగు శ్రీరామ పట్టాభిషేకము నేటిసాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీమాక పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యుల వారిపల్లన, రేపుడుం గళవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ గోవిందా చారి భగవతులవారి పుటలగు ‘శ్రీనివాసులు. గోపాలాదు’ అను యిద్దరు బ్రాహ్మణబాలకులే పాటకచ్చేరమున్న సామా కాంపేట హిందూ ధియాలాజికల్ హైస్కూలు భవనమున జరుపబడును.

వేణీ సంహార నాటకము:— గురుజు విలాస సభవారు నిన్నటిదినియు సాయంకాలము విక్టోరియా హాలులో వేణీ సంహార నాటకమును సంస్కృతమున ప్రదర్శించిరి. ఆశ్వ థ్థామ పాత్రధారి యగు యస్. సత్యమూర్తి బి. యె. బి. యల్ గారి భావప్రదర్శనము, యుచ్చారణాసౌప్రమము ఆశ్చర్య తల్లాపూపాత్రముగ నుండి, సభ్యుల రంజింపజేసెను. మిగిలిన పాత్రల విషయమై ప్రశంసించదగిన విషయములు మాకు గాన రాలేదు. మీరు మిక్కిలి, వీరిలో చాలమంది యొక్క సం స్కృత శబ్దోచ్చారణము, లోపభూయిష్టమై శృతికట్టువుగ నుండెనని దెలుపుటకు చింతిలుచున్నారము. సంస్కృత నాటక ప్రదర్శనమునం దిది వారంభ ప్రయత్నము లగుటచే, ముమ్మందిట్టి లోపములు సవరింప బడున, యూహించెదము.

పాముకాటుచే మరణించుట:— బొంబాయిలో తన తలిదండ్రులతో నివసించుచుండెన సాలాభాయి అన్ననొక 73 సంవత్సరముల హిందూయునత తన గదిముంగిట వసారాలో పండుకొనియుండెగ వసారా నుండుయుండిన పెనురాయిచా టున దాగియుండిన సాలాభాయిమెను కఱచినది. ఆమె కాటు లిని 20 నిమిషములలో చురచించెను. పిమ్మట పాముకూడ జంపిచేయబడెను.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఉరుదు నవలలు

అయ్యో, ఈ నెల 24 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొన్ని ఉరుదు నవలలు తెలిసింపబడినవా యని ఒక చందాదారుడు వ్రాసెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రంథమాల నిడదవోలు వారు "రాజ సింహ" అను నవల ప్రకటించిరి. నెల 1 రూపాయి. ఈ పుస్తకమునందు రాజసింహ చంచలకుమారి పాత్రలకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చియుండిరి. నాకు ఉరుదు భాషయందు కొంత ప్రవేశముండినది గాన వారుదహరించిన, నవల లెచ్చట కొరుకునో వ్రాసినయెడల, ఆ ఉరుదునవలలు నేనుకూడ చదివి ఈ తర్జుమ ఆ ఉరుదునవలలో గాదో చూచెదను.

ఒక చందాదారుడు.

II ఆంధ్ర విద్యానిధి.

అయ్యో, తమ వారపత్రికయందు ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి సంఘమును గురించి జూచితిని. గత 12 వ తేదీ సంవత్సరాదిదినమున నేను నా స్నేహితులు కర్ణి పల్లారెడ్డిగారు చిల్ల వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు వర్తమానము కలిసి విద్యానిధి కై భిక్షకు బయలుదేరి ఇరవీ మన ఆంధ్రులవలన సుమారు రు 50 లు వసూలు చేసియుంటిమి. వసూలు జగన్నాథముగారు మాకు చాల వాళ్ళచోయ్యమును కాపించియుండిరి. ఇంకను కొంచెము వసూలు లగునను నమృతముతో నున్నాము. సుకుమార్తిన మొత్తమును భిక్షు సుసంగిన వారి చేరులతో సంయతము చేపటి మీ నెలలో సదరు సంఘమునకు పంపించుచున్నాము.

రంగూను ఏప్రిల్ 20 త. ల. నరసింహారావు.

III బందరు విద్యాభివృద్ధి.

అయ్యో, పద్యములు వ్రాసినవారిలో దొంతంశెట్టి నా శత్రువులగు గారికి పతక మొసక నెంచివారము. బంగారుపతకము చేయించి ఇచ్చువారు కాకా శ్రీరామకృష్ణులవారు. వారు రంగూను వెళ్లియున్నారు. నచ్చినవెంటనే ఇచ్చబడుననికార్య నిర్వాహకులు చెప్పియుండిరి. మూడుమాసములు గడచెను. శ్రీ రామకృష్ణుగారు వచ్చి రెండుమాసము లయ్యెను. ఇంకను వాకిచ్చెద నన్న పతకము పంపియుంకలేదు. కారణము తెలియదు. స్వయముగా ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులతోడను, శ్రీ రామకృష్ణుల వారితోడను కార్యదర్శిగారి తోడను మాట్లాడి యుంటిని; కాని వారిలో కార్యదర్శిగారు నాకేమియు తెలియదనియు నేను నాపదవికి రాజీనామా ఇచ్చి యుంటినియు చెప్పెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల నడుగగా వారి కిష్టానయే లేనట్లు కనపించెను. తుదకు నేను భూపకముచేసి నేను ఫలా నావిద్యాభివృద్ధిని చెప్పియుంటిని. అప్పుడు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు మాకు తెలియదనియు బహుమాన మున్నదే యొసగితిమనియు వాగ్రుచ్చిరి. తరువరి ఈ విషయమై శ్రీరామకృష్ణుగారి నడుగగా వారికి విధముగా నెలవిచ్చిరి. ఇంతయు చూడగా ఒక నాటకమువలె నున్నది. కాని మరేమియు కాదు. ఇక నైనను జుట్టికి తెచ్చుకొని దయయించి నాకొస నెడనన్న పతకము పంపిన శ్రేయస్కరము. శ్రీరామకృష్ణుగారు 5-0-0 ఇచ్చువని వాగ్దానము చేసినా ననియు అపరికంపిషయమై తెలియదనియు నాడిరి. సభవారు 8 రూపాయి విలువగల బంగారుపతకముని చెప్పియున్నారు. తర్జుమలో ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల నాకిచ్చినన్న పతకము తర్జుమలో పంప ప్రార్థింతుడు.

బందరు. దొంతంశెట్టి నాశత్రువు రావు.

IV ఆంధ్ర మహాసభ.

అయ్యో, ఆటవ "ఆంధ్రమహాసభ" కడప పురమున జరుగనున్న సంగతి యెల్లరకు తెలిసిన విషయమే కదా! నిరుడు నెల్లూరున జరిగిన ఆంధ్ర మహాసభ యందు ప్రతినిధి యును తీర్మానములకముగ నిర్ణయింప బడెనా? ఆ తీర్మానము నమలులో పెట్టవలసిన బాధ్యత యెవరిది? ఆంధ్ర స్థాయి సంఘమేవారిదా, సభావాసన సంఘము వారిదా? ప్రతినిధి యునుగాని, భోజన యును కాని రూ. 3 లు ఏర్పరచిన, సభ జయప్రదముగను, బహుళముగను జరుగు ననుట కెంతయు సందియము లేదు. ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులును జనసామాన్యమునకు తెలియవలె నని గాని, కేవలము

ధనవంతు లగు విద్యాధికులకే కాదని కడప నాస్తవ్యులకు సుభోధకమై మరల పరినిధి యును విషయమై యొందింప బడు గాక! పరినిధియను మెంత తక్కువయినను సరి యెక్కువ మంది ఆంధ్ర పురుషులతో నాంధ్రమాత సభ యందు తాండవ మాడుచుండును.

రాజోవు సభ కధ్యక్షుని యెన్నిక విషయమై పత్రికలో శ్రీమతి వసంతమ్మగారిని ఒకరును, హరిసర్వోత్తమ రావు గారిని మరి యొకరును, ఎన్నుకొనిన బాగుండు నని యభిప్రాయములు వెలువరించి యుండిరి. ఆంధ్రోద్యమము వంటి యుద్యమమునే మహారాష్ట్రులు, గుజరాతులు మున్నగు వారు సాగించుచున్నారు. మన ఆశయములనే వారును కొను చున్నారు. వారును మాతృభాషయందే పరిపాలనము జరుగ వలె ననియు, భాషాప్రయుక్తవిభాజ్యము అవశ్యక మనియు, అంతాశనము సల్పుచున్నారు. మహారాష్ట్ర భాష మాటలాడు వారుండు దేశము నొక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పరచబడవలె నని కొరుచున్నారు. మన యుద్యమమునకు దోడైన వారినుండి ఈ వర్ణింపు కడప యందు జరుగనున్న ఆంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షుని యెన్నుకొనిన యెడల మన యుద్యమమునకు బలము చేకూరు ననుటకు సందియము లేదు.

ఇట్టి సందిగ్ధ తరుణమున, నుద్యమతత్త్వ రహస్యమును వెలిపుచ్చి, ఆంధ్రుల నెల్లరకు, కార్యసిద్ధి పరతంత్రు లగు నట్లుదొడ్డించు జాతీయనాయకుం డగు లోకమాన్యము, ఆంధ్ర సభా పీఠాలంకృతుండై, దైవ సందేశమును పోక టింది, ప్రజలయందు ఆభిమానమును, ఆశయ జనింపజేయు కాలము వచ్చునా? ఆ నిష్పక్షట దేశభిమాని, ఆ మానవ నేనాభిరతుని, ఆ సుజ్ఞానిని, లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకు మహాశయుని, కడపయందు జరుగనున్న ఆటవ ఆంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షునిగా ఏకగ్రీవముగ. నెన్నుకొని ధన్యులగు యరు గాక! జెజవాడయందు కూడనున్న ఆంధ్ర స్థాయి సంఘమునా రీతివిషయమును పరిశీలించెదరని నమ్ముచున్నాను.

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 28. చట్టి- నరసింహారావు,

V ఆంధ్ర దేశము.

నేడు శేపు.

అయ్యో, చెన్న పురి రాజధానిలో నుత్తర దిగ్భాగం బున గంజాము మండలములోని శ్రీకాకుళమునుండి, తూర్పు సుమద్ర ప్రాంతమారంభమున మదరాసునకు తరలబుతున్న పాల య వేర్పాడువరకును, అచ్చట నుండి బెంగళూరు, బళ్ళారు లవరకును పిమ్మట నుత్తరంబుగ నాగపుర ప్రాంతంబువరకును గల యావదేశము పోతన, తిక్కన, నన్నయారి మహాకవులకు జన్మస్థానమై, ఆంధ్రభాషావేషాటిక పుట్టినిల్లయి, రాజనరేంద్ర కృష్ణ కేసరయారి మహారాజుల కునికపట్టై, గంతక ఫలకవిత తరువండ మండితంపై త్రిలోక పూజలంబులగు గోదావరి, కృష్ణా మున్నగు నదులచే భాసిల్లుచు, విద్యాప్రాధి నెనరాజన దేశోపేక్షలగు పురుషుల గాంచి ప్రఖ్యాతికొనినది. దీనికే ఆంధ్రదేశమనిపేరు. నేడే యాంధ్ర దేశము మదరాసు రాజ ధానియందుండి యొక గవర్నరు ఏలుబడికింద నున్నది. ఈ రాజధాని వైశాల్యమునందును, జనసంఖ్యయందును మిక్కిలి పెద్దదియగుటచే ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కష్టసుఖములను పూర్తిగ తెలిసికొనుట కవకాశము కలుగుటలేదు. ఆంధ్రుల యభివృద్ధిని గురించి యెక్కువ శ్రద్ధను తీసికొనుట వీలు చిక్కుటలేదు. అందుచేత నింత పెద్దరాజధాని కొక గవర్నరు ఏమూలకును జాలకు. ఇంతయగాక నేడు మదరాసు రాజధానియొక్క ముఖ్యకరము ఆంధ్రదేశమునకు చాల వెలువలనున్నది అక్కడ మొత్తముమీద మాట్లాడు భాష అరవము. రాజధాని నగరంబుమీదనే గదా మిగిలిన ప్రదేశమం తయు ఆధారపడియుండును. ఇట్టిస్థితిలో ముఖ్యపట్టణము పెక్కుమైక్లమారమునం దుండుటచే పరిపాలనము ఆంధ్రులకు తృప్తికరముగను, లాభకరముగనులేదు. నేడాంధ్ర దేశంబున తిమిళాధికారము ప్రబలియున్నది. మనదేశమునకు దక్షిణ జిల్లాల నుండి తిమిళులు వచ్చి మన కుండవలసిన ఉద్యోగములన్నిటి నాక్రమించుకొను చుండిరి. ఆంధ్రహావరులు మన దేశమును వదలి పరదేశములకు బోయిసప్పుడు కొందఱిచే మీనముగ నాడబడుచున్నారు. నేడాంధ్రులు మిగిలిన వారం దటికంపెను నిర్దయందు చాలవెనుకబడియుండిరి. ఆంధ్రదేశ మున వాస్తుకళాకాలగిని, పారిభాషిక కళాకాలగిని, లేక నిట్టి సంబంధమైన యితరవృత్తికళాకాలలుగాని యొక్కటియు లేవు. నేడు మనము పారిశ్రామిక, వర్తక, వ్యవసాయక విషయంబులను తెలిసికొనవలె నన్న కొయింబత్తూరునకో కట

కమునకో మరిమే యితరస్థలంబునకో వెళ్లవలసియున్నాము. కళాకాలగినియు దూరదేశములందుండుటచే ఆంధ్రులక్కడకు బోయి విద్య నభ్యసించ నలవిగాకున్నది. నేడు దేశభావలం దెల్లలెప్పుడును తెనుగు భాష అంధాపాతాళమున కణగదొక్కి బడుచున్నది. దీనికి మన విశ్వవిద్యాలయమే తార్కాణము.

ఇంతవరకు నేటి ఆంధ్రదేశపు స్థితిగతు లెట్లున్నవో చూచితిమి. ఇక శేపు ఆంధ్రదేశము, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రమై నప్పుడెట్లుండునోచూడము. ఆంధ్రదేశము మదరాసురాజధాని నుండి విడదీయబడి ప్రత్యేక గవర్నరు పరిపాలనముక్రింద నుండును. అప్పుడు పరిపాలనా, సామ్యవ మొక్కడుగ నుండును. ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కష్టసుఖములను తెలిసికొనుట కవకాశములుండును. పరిపాలన విస్తృతికంపె నులభముగను, తృప్తికరముగను, లాభకరముగ నుండగలదు. దొరతనమువారు నేటికంపెను ఆంధ్రుల యభివృద్ధినిగూర్చి యెక్కువశ్రద్ధపహింప గలుగుటయు, ఆంధ్రులు దొరతనమువారి సాహాయ్యము స్వీకరింప గలుగుటయు లెట్లస్థించును. ఇదియునుగాక శేపు ఆంధ్రదేశ మును మదరాసు రాజధానినుండి విడదీసి దానికొక ముఖ్య పట్టణము నేర్పరచిన ఆంధ్రదేశము సకల సంపదలతోడను వర్జిల గలదు. అప్పుడు తిమిళాధికారము క్రమక్రమముగ తగ్గును. మన ఉద్యోగములన్నియు మనకేయుండును. మనధనము పరులకై వ్యయముకాదు. ఇట్లుగుటచే ఆంధ్రోద్యమము ఉద్యోగముల నిమిత్తము స్థాపించబడినదని చెప్పట హాస్యాస్పదము. శేపు ఆంధ్ర దేశము విడదీసినప్పుడు కళాకాలగిని నన్నిటిని మనదేశములోనే స్థాపించుకొనవచ్చును. విద్యలు ప్రబలును. జాతీయవ్యక్తిత్వము గాఢమగును. జీవితాశయము బున్న తిశేదును. విశవత్సరు ధికమగును. కళాప్రవీణత వర్ధిల్లును. కార్యవర్తనాచోతుకృత యితరేయిల్లును. అప్పుడాంధ్రు లితరులకంటె ప్రతివిషయము నందును అగ్రస్థానము వహింపగలదును. అంతవరకు మాధురీ మహిమగల ఆంధ్రభాషామలలము ఆంధ్రభాషాడుగు కృష్ణదేవ రాయల కాలములోవలె మరల నధికగౌరవముతో నలరార గలదు. ప్రత్యేకాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించు కొనగలుగుదుము. మనవ్యవహారములన్నియు మాతృభాషయందే నిర్వహించుకొనగలుగుదుము. ఆంధ్రభాష రాజ్యాంగ భాషగ జేయుటకు వీలగును. కావున ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రముఖ్యాకరసర మైయున్నది. ఇట్టిక ననేక కారణంబులచే బయలు వెడలిన పవిత్రోద్యమంబునకు కొందఱుప్రతిహతులంకనకక్కడక్కడకు మొలరాళ్లవలె గాన్నించుచుండిరి. అట్టివారలవ్యతిరేకాభిప్రాయమిచ్చుటకు కారణంబేమైయుండును? ఆంధ్రోద్యమతత్త్వ మెఱుంగుమిగాని వేరొందుగాదు. ఈమాత్రప్రత్యుత్థలకాంగ్లం బుననుండిన ఆంధ్రోద్యమ ప్రతిహతుల అనుకూలవాదములను, ఆంధ్ర మహాజన సభాస్థాపిత సంఘమువారిచే ప్రకటించబడిన ఆంధ్రోద్యమమును పాత్రంబును, గాడిచెన్ మహిసర్వోత్తమగారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్రమహాజనసభల వృత్తాంతమును చదివిన బాగుండును.

రాయవడుడు చెంగల్వల సత్యనారాయణమూర్తి.

సావరన్ అండు కంపెని వారి

తా మి ర తై ల ము.

కైతెలమును 2 హజారు తామర, ఏనుగొట్టి, దురద, తీట ఇటువంటి చక్కవ్యాసములకు వైన రాచిన యెడల మానుమై పోవును. నణములేదనిన దబ్బు వాఫసు చేయుదును. బుడ్డి కిక్రయం ఆ. 12.

8 బుడ్డుకు సామ్యుఖచ్చులు వర్త రా శేపు వ్యాపారులకు 100-కి 25 కమిషను ఇయ్యబడును.

యేజంబులు కావలయును.

సావరన్ అండు కంపెని,

(1189) కచ్చాల్కేర్ ఆగవోరం, మదరాసు.

అమృతవలి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను బొందిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరచితము.

దీని నెల 1-4-0

గంధకైలి మనోహరము. కథ రసవంతము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు లెగినది.

చిరునామ:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, తంబుకెట్టివీధి, జి. టి. మదరాసు.

అమృతాంజనము: దీ పో వారి దివ్యోషధములు.

దంతచూర్ణము పండ్లలో ముట్టకు ...	0-2
చీర్లకసాయము మూత్రము అశ్మమునకు ...	1-4
దంతదూలము పండ్లలో ముట్టకు ...	0-3
గజపంజరము ధాతువులకు ...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3 ...	0-12
మూలకంజము తైలము దబ్బి 1-3 ...	0-12
తేలుమందు పెలుకాటుకు సీసా 1-3 ...	0-3
శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0-4
కలరామూత్రము చాలిభేదములకు ...	0-6
గజ్జెతైలము గజ్జెచీడలకు దబ్బి 1-3 ...	0-4
వామకర్పూరము సీసా 1-3 ...	0-6
శేలకు మందు సీసా 1-3 ...	0-4
కామర తైలము; కామర, పీటకు ...	0-6
వస్త్రపు తైలము దబ్బి 1-3 ...	0-4
గురతిద్రావకము సీసా 1-3 ...	1-0
కఫహరి శీతగజ్జెలకు దబ్బుకు ...	1-4
కఫహరిచూర్ణం ఉబ్బునములకు దబ్బి 1-3 ...	0-3
వాయుపురోగములకు మందు ...	1-0

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకారము

తొలిసారి తైలము పెండ్లకులు పెరుగుటకు ...	0-12
లోమహరి పెండ్లకులు ఉడుకుటకు ...	0-8
ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1-3 ...	1-8
కస్తూరిమూత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-3 ...	0-10
సుఖభోగి మూత్రము ...	1-0
సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
విరేచనము, మూత్రము దబ్బి 1-3 ...	0-8
గ్రహణి మూత్రము దబ్బి 1-3 ...	0-8
కరోజదన మూత్రము రిలనొప్పలకు ...	0-12
కాలివపుండ్లకు మూత్ర సీసా 1-3 ...	0-3
కేగరు ద్రావకము సీసా 1-3 ...	1-0
తునుమారి మూత్రము, మనుమ వ్యాధులకు ...	1-0
చుండుకు మూత్ర సీసా 1-3 ...	0-6
సుందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-3
పగుళ్ళకు తైలము శీతపగుళ్ళకు ...	0-6
కర్ణమూలము చెవిపోటుకు ...	0-6
జ్వాలాబి మూత్రము మలబద్ధమునకు ...	0-8
జుంతుకాతనారి ఎముకలకు ...	0-8

అమృతాంజనము: దీ పో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

బాధపడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అనంతపురం రక్తమాలిన జనించు బాధ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలను, పుండ్లను, ప్రాంతవ్యాధులను అన్ని విధములనుగల గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకల్పకారణి (28)

బాధపడిసార్వభౌమ గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యరచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. కీరీటుమంటి పొడరగదోవములను, మలబద్ధమును కార్మణ్యబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమను కల్పవరమును. శరీరాశోగమును గలుగజేయును. 15 రోజులవర కుండుటకు 4 ట్లెస్సుల బుడ్డితో అమ్ముచును.

ప్రాప్తెటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏకబాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెలుగుకంటే అపూర్వము విరచితము.
కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

అంధ్ర సర్వకళాకాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుక్త కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
రూపొందించినది. కల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

అంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లకుండ చేయరంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "BitumasticSolution."

దీనిని వం తెనలకు కప్పులకును నుచయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లు
వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను పాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజ్యు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అందు కంపెనీరింగు వర్క్సు.

తివాలపెట్టె నెం. 55కి రు,

882

మదరాసు

కామోజిష్ మోసపోకుడు ఈశ్రీక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

ఇనాము!

ఇనాము!!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు
చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూలం నిడివి. 2 1/2 మూర
వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాడ
ము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల
బుట్టాలు కేయంపబడినవి పలురకములు
కలవు. ఇక్కాల వాగరికమునకు తగు
నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనువారలకు ఎలక్ ట్రిక్
బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 16 x 2 1/2 రు 4.8-0
బందరు దనకొడిచీర 1-కి రు 3.0-0
బాలామణి మామిడిచీర 1-కి రు 2.8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రు 5.0-0
కళుంతులచీర 1-కి రు 5.8-0

1142 సి. సి. లింగం అందు కో,
2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకారుపేట వాస్తు, మద్రాసు.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

501 పార్శ్వపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ దాక్షర్ ప్రభాకర్ థేలో అయ్యక్కడిక్
యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. కె. ఇన్స్టిట్యూట్,
లండన్ కన్సల్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వేస్. నం. 2. బొంబై,
వీరు ప్రాసినది. రమ "లోకామయవార కస్తూరి మూత్రమును,
ఉపయోగించుటవలన, వ్యాధిచూపునముల వ్యర్థమును,
అశ్మము, మలబద్ధము, ప్రకృత్యాపి, కడుపుకోపి, అన్నా
కబ్బరము, పిల్లసంబంధరోగము, బిడ్డల యెముకకాతముల
స్నియు, గుణుయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగు
లకు, సీకస్తూరి మూత్రము, స్వచ్ఛత జైద్యులు ముఖ్యముగా
నియమము నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎస్. అయ్యకరావ్, సీనియర్ సర్జన్,
స్వామివరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు ప్రాసిన
ది. "లోకామయవార కస్తూరి మూత్ర"లను సే నుపయోగించి
యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే
అనేకోత్కృష్టమగు, గుణములను ఈమూత్రము గలిగి యున్న
దని నేనుచెప్పట కానందభరితుడ నగుచున్నాను.

జైద్యకాలలో పశ్చిమభూమి లునవట్టియు నుదారాగ
రములకు కర్మాటక మూత్రములందీయె యోషధములను
తయారు చేయుచుందురు."

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాంకుము
అందును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుసానపత్రము, ప్రతిసీసాకో గూడ
యందును. కిరీమూత్రము సీసా 4. అయ్యలు,
మూత్రము.

6 సీసాలు జొరవారి కెమ్మింజిగోన
టపాల ఖర్చుతోచేరి రు 1.8-0
12. సీసాలొకసారి కొనుగ 3-12-0
25. సీసా అొకసారి కొనుగ 8.0-0
ఉత్కృష్టగములకు మాత్రపు అయ్యక్కడి
వీడు కిరీం. ధములు బొంబాయి.

బొంబాయి:—శ్రీ సీతారాధువ. బైద్యశాల, మైసూరు